

RAPORT O STANIE MIASTA ZA 2022 ROK

MAJ, 2023

MIASTO LIMANOWA

Urząd Miasta Limanowa
ul. Jana Pawła II 9
34-600 Limanowa
tel. 18/ 337-20-54
fax. 18/ 337-23-49

sekretariat@miastolimanowa.pl

www.miastolimanowa.pl

www.facebook.com/MiastoLimanowa

Limanowa, maj 2023 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Informacje ogólne	4
A. Ogólna charakterystyka miasta Limanowa	4
B. Informacje dotyczące Urzędu Miasta Limanowa	5
C. Informacje z Urzędu Stanu Cywilnego	6
D. Charakterystyka pozycji i rozwoju miasta Limanowa w 2022 r.	9
III. Informacje finansowe	12
A. Stan finansów miasta Limanowa	12
B. Struktura dochodów	13
C. Wysokość rocznych wydatków według głównych zadań miasta	13
D. Opinia RIO z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 r.	15
E. Wydatki inwestycyjne i opis inwestycji	19
IV. Informacje o stanie mienia komunalnego	23
V. Informacja o Miejskim Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z.o.o. w Limanowej	30
VI. Informacja o "LIMWOT" Spółka z o.o.	34
VII. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	35
A. Ład przestrzenny	35
B. Program rewitalizacji miasta	37
C. Infrastruktura komunalna	45
D. Ład, porządek i gospodarka odpadami	46
E. Program ochrony powietrza	53
F. Polityka społeczna	56
G. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	97
H. Oświata	101
I. Promocja, kultura, sport i turystyka	111
J. Zarządzanie kryzysowe	135
VIII. Realizacja uchwał Rady Miasta Limanowa	139
IX. Współpraca międzynarodowa	145

I. WSTĘP

Przekazuję w Państwa ręce Raport o stanie Miasta Limanowa za rok 2022 opracowany zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport ma na celu podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i podległych mu jednostek organizacyjnych w 2022 roku, na tle zjawisk i wyzwań, przed którymi w minionym roku stanęło Miasto Limanowa.

Filary „Raportu o stanie miasta za 2022 rok” stanowią informacje o finansach miasta, efekty działalności samorządu oraz zmiany jakie zaszły w naszym mieście.

Dokument ten w szczegółowy sposób obrazuje dane z poszczególnych obszarów działalności, które ukazują kierunki rozwoju samorządu, jak również pokazują aktywność instytucji miejskich. Raport jest podsumowaniem najważniejszych działań, z uwzględnieniem realizacji: polityk, programów i strategii, inwestycji miejskich oraz uchwał Rady Miasta. Przedstawia on aktualną sytuację w dziedzinach: gospodarczej, społecznej, demograficznej, ekologii, oświaty, kultury, jest on również zbiorem informacji i danych umożliwiających wskazanie dalszych kierunków rozwoju samorządu, co pozwala na dokonanie porównań, analiz, które skłaniają do rozważań i przemyśleń.

Wszystkie osoby chcące uzyskać bardziej szczegółowe dane niż te zawarte w Raporcie, mają możliwość sięgnięcia do jego załączników - szczegółowych sprawozdań za 2022 rok. Są one przygotowywane co roku, przedstawiane Radzie Miasta, przyjmowane przez Radę i publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej miasta pod adresem www.miastolimanowa.pl

Wierzę, że niniejsza publikacja będzie źródłem sprawdzonej wiedzy o naszym samorządzie, ale także o życiu w Mieście Limanowa. Wyrażam nadzieję, że ten jakże ważny dokument przekona Państwa, że obrane wspólnie kierunki działania sprawiają, że Limanowa jest miastem ciągłego rozwoju i postępu - wszystkiego tego co sprawia, by w naszej „małej ojczyźnie” żyło nam się dobrze - by Miasto Limanowa było miastem dobrego życia.

*/ - / Władysław Bieda
Burmistrz Miasta Limanowa*

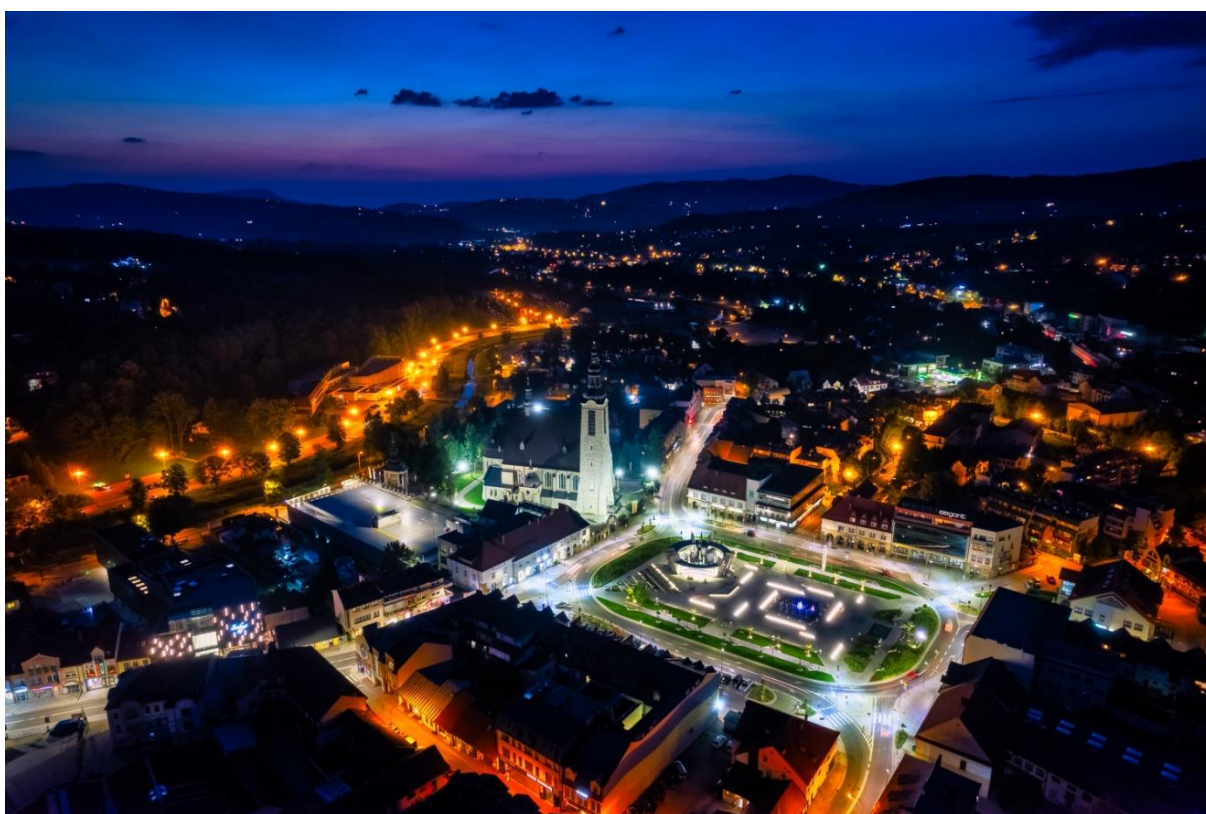

II. INFORMACJE OGÓLNE

A. Ogólna charakterystyka Miasta Limanowa

Limanowa leży w południowo - wschodniej Polsce, w niewielkiej kotlinie otoczonej górami Beskidu Wyspowego. Powierzchnia miasta wynosi 18,7 km², liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2022 r. wynosi 14 792 osób.

Administracyjnie Miasto Limanowa leży w województwie małopolskim, powiecie limanowskim i jest siedzibą władz powiatu limanowskiego. Miasto Limanowa, stanowi ważny ośrodek kulturalny, gospodarczy i edukacyjny zarówno dla mieszkańców miasta jak i mieszkańców otaczających go Gmin.

Na terenie miasta działają następujące urzędy i instytucje publiczne:

1. Starostwo Powiatowe
2. Sąd Rejonowy
3. Prokuratura Rejonowa
4. Urząd Skarbowy
5. Powiatowy Urząd Pracy
6. Zakład Usług Społecznych
7. Komenda Powiatowa Policji
8. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
9. Cech Rzemiosła i Przedsiębiorczości
10. Szpital Powiatowy
11. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

12. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

13. Nadleśnictwo

14. Poczta Polska

15. Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.

Ponadto w mieście Limanowa zarejestrowanych jest 1697 podmiotów gospodarczych.

B. Informacje dotyczące Urzędu Miasta Limanowa

Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Miasta Limanowa określa Regulamin Organizacyjny, nadany przez Burmistrza Miasta Limanowa w drodze Zarządzenia nr 11/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku ze zmianami.

Zatrudnienie w Urzędzie Miasta Limanowa na dzień 01.01.2022 r. wynosiło 66 osób, natomiast na 31.12.2022 r. 68 osób, w tym:

- 4 osoby przebywają na urlopach macierzyńskich i rodzicielskich,
- 9 pracowników to pracownicy przejęci z miejskich jednostek zajmujący się obsługą finansowo – kadrowo – księgową jednostek miejskich,
- 2 osoby zatrudnione na zastępstwo za pracowników na urlopach macierzyńskich,
- 3 osoby zatrudnione w porozumieniu z PUP limanowa na roboty publiczne oraz prace interwencyjne (dofinansowanie do wynagrodzenia),
- 1 osoba przebywa na świadczeniu rehabilitacyjnym.

Urząd Miasta Limanowa jest czynny: w poniedziałki od 7³⁰ do 17⁰⁰, we wtorki, środy i czwartki od 7³⁰ do 15³⁰, a w piątki od 7³⁰ do 14⁰⁰, przy czym Urząd Stanu Cywilnego udziela ślubów także w soboty, w godzinach uzgodnionych z osobami wstępującymi w związek małżeński.

Burmistrz Miasta Limanowa przyjmuje w poniedziałek w godzinach od 14³⁰ do 17⁰⁰.

W skład Urzędu wchodzi następujące wydziały i samodzielne stanowiska pracy:

WYDZIAŁY

1. Wydział Organizacyjny
2. Wydział Gospodarki Komunalnej
3. Wydział Inwestycji
4. Wydział Zagospodarowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska

5. Wydział Finansowy
6. Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
7. Wydział Zarządzania Kryzysowego w ramach którego działa Straż Miejska
8. Urząd Stanu Cywilnego
9. Jednostka Realizująca Projekt

SAMODZIELNE STANOWISKA PRACY:

1. Radca Prawny
2. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
3. Stanowisko ds. zamówień publicznych
4. Audytor Wewnętrzny
5. Inspektor Ochrony Danych
6. Kontrola zarządcza
7. Stanowisko ds. informacji i promocji

W Urzędzie Miasta Limanowa działa elektroniczny system obiegu dokumentów. W 2022 roku wpłynęło 19 123 pism na dziennik podawczy, z czego 2 905 stanowiły faktury.

Od stycznia 2018 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego oraz w Straży Miejskiej istnieje możliwość płacenia kartą płatniczą, co cieszy się dużą popularnością.

W Urzędzie Miasta Limanowa można również potwierdzić Profil Zaufany, w 2022 roku uczyniło to 123 osoby.

C. Informacje z Urzędu Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład Urzędu Miasta realizującą zadania zlecone.

Do podstawowych zadań Urzędu Stanu Cywilnego należy prowadzenie spraw z zakresu akt stanu cywilnego i związanych z nimi spraw rodzinno-opiekuńczych. Jednostka realizuje również zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych oraz zadania wynikające z ustawy kodeksu wyborczego.

Działalność urzędu stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych obrazują poniższe statystyki:

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonane w formie:
 - aktów stanu cywilnego, których w 2022 roku sporządzono łącznie **1944**, w tym:

Ogólna liczba sporządzonych aktów stanu cywilnego	2022
AKTY URODZEŃ	1119

AKTY MAŁŻEŃSTW	105
AKTY ZGONÓW	720

AKTY URODZEŃ:

Z ogólnej liczby aktów urodzeń sporządzonych w 2022 roku należy wyróżnić:

- **1887** to akty sporządzone na podstawie protokołów/lub elektronicznego zgłoszenia urodzenia
- **57** to liczba aktów sporządzonych w trybie szczególnym tzw. transkrypcji zagranicznych aktów do polskiego rejestru stanu cywilnego. W liczbie tej są akty stanu cywilnego pochodzące z: Austrii, Ameryki Północnej, Antigua i Barbuda, Belgii, Dominikany, Grecji, Gruzji, Holandii, Irlandii, Kanady, Niemiec, Norwegii, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Włoch.

W 2022 roku urodziło się 114 mieszkańców miasta Limanowa w tym: 56 dziewczynek i 58 chłopców.

Najpopularniejszymi imionami nadawanymi w tutejszym urzędzie w 2022 roku były imiona:

- **dla chłopców:** Antoni, Jakub, Marcel, Nikodem
- **dla dziewczynek:** Julia, Oliwia, Maria, Lena

Do rzadko nadawanych imion (pojedyncze przypadki) należą m.in.:

- **dla chłopców:** Sebastian, Tymon, Łukasz, Bartosz
- **dla dziewczynek:** Liwia, Nela, Jagna, Róża

AKTY MAŁŻEŃSTW:

Z ogólnej liczby **105** aktów małżeństw sporządzonych w 2022 roku należy wyróżnić akty sporządzone dla małżeństw:

- wyznaniowych/ konkordatowych - **68**
- zawartych w USC - **37**

AKTY ZGONÓW:

W 2022 roku zarejestrowano 720 zgonów, są to akty sporządzone dla osób zmarłych w limanowskim szpitalu i na terenie miasta Limanowa. Ogólna liczba zmarłych w 2022 roku mieszkańców miasta Limanowa, którzy zmarli zarówno w Limanowej, jak i poza jej terenem, wynosi **144 osoby**.

Dane statystyczne pozostałych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonywanych w 2022 roku w USC dotyczą zarówno mieszkańców Limanowej jak i osób zamieszkałych poza jej obszarem, są to wydane:

- decyzje i zezwolenia:
 - decyzje o zmianie imienia i nazwiska - **19**
 - zezwoleń dotyczących skrócenia miesięcznego terminu na zawarcie małżeństwa - **0**
- zaświadczenia:
 - do małżeństw konkordatowych - **68**
 - o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą - **4**
 - o stanie cywilnym - **19**
- inne czynności:
 - przyjmowanie zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa - **103**
 - przyjmowanie oświadczeń o (uznaniu ojcostwa, powrocie do nazwiska, zmianie imienia dziecka) - **105**
 - nanoszenie wzmianek dołączonych do aktów stanu cywilnego - **291**
 - sporządzanie przypisków przy aktach - **1728**
 - migracja aktów (przeniesień aktów z księgi papierowej do elektronicznego rejestru stanu cywilnego) – **10 465**
 - wydawanie odpisów aktu stanu cywilnego - **6854**

Łączna liczba spraw załatwionych w USC w 2022 roku wyniosła **21 579**.

Czynności z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych:

Liczba osób zameldowanych w mieście na pobyt stały - stan na dzień 31.12.2022 r.: **14 504** osób w tym:

- kobiet - **7409**
- mężczyzn - **7095**
- dzieci do lat 18 - **2985**

Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy na dzień 31.12.2022 r. – **288**

Łączna liczba spraw prowadzonych i załatwionych w ewidencji ludności i dowodach osobistych w 2022 roku wyniosła: **11 716**, są to m.in.:

- zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu na pobyt stały, zgłoszenia powrotu – **602**
- usuwanie niezgodności – **9036**
- wydawanie decyzji meldunkowych – **2**
- nadawanie numeru PESEL – **46**
- wydawanie dowodów osobistych – 1366 plus 20 mobilnie - **1386**
- unieważnianie dowodów osobistych – **98**
- przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodów osobistych – **147**
- udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów dowodów osobistych, z PESEL i akt zbiorowych – **181**
- wydawanie zaświadczeń – **263**

D. Charakterystyka pozycji i rozwoju miasta Limanowa w 2022 roku – nagrody i wyróżnienia

Wyróżnienia Miasta Limanowa w 2022 roku:

Miasto Limanowa znalazło się na VII miejscu w Polsce w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego 2021 w Kategorii Gmin Miejskich. Jednostki samorządu terytorialnego zostały ocenione na podstawie 16 wskaźników GUS przez zespół pod kierownictwem prof. Eugeniusza Sobczaka.

Wyniki Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego 2021, którego parterem od wielu lat jest Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego miały miejsce w siedzibie Sejmu RP. Ranking powstał w oparciu o analizę wskaźników obejmujących trzy obszary rozwoju: gospodarczy, społeczny i ochrony środowiska, a uwzględniał on wszystkie polskie miasta i gminy. Materiałem źródłowym są niezależne dane Głównego Urzędu Statystycznego, dzięki czemu wyniki rankingu odzwierciedlają, w sposób wiarygodny i przekrojowy, rozwój polskich jednostek samorządu lokalnego i wskazują liderów w podziale na gminy wiejskie, miejsko-wiejskie, miejskie oraz miasta na prawach powiatu.

Realizowany przez Miasto Limanowa projekt unijny związany z „Przebudową i rozbudową budynku przy ul. Czecha w Limanowej dla potrzeb Domu Kultury z salą widowiskową” został nagrodzony w plebiscycie „Fundusze Europejskie w Małopolsce”, zorganizowanym przez Zarząd Województwa Małopolskiego. Nagrodę podczas uroczystej „Gali Fundusze z Kulturą”, która odbyła się w MCK Sokół w Nowym Sączu z rąk Marszałka Województwa Małopolskiego Witolda Kozłowskiego odebrał Burmistrz Miasta Limanowa Władysław Bieda.

Plebiscyt na najlepszy projekt realizowany z Funduszy Europejskich w Małopolsce pn. „Fundusze Europejskie są w Małopolsce” miał na celu odkrycie i pokazanie projektów, które w najlepszy sposób wykorzystają środki z Unii Europejskiej. Głosowanie zorganizowane jesienią 2021 roku przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego pozwoliło na wyłonienie najlepszych – zdaniem mieszkańców – inwestycji w regionie zrealizowanych od 2014 roku z pomocą środków unijnych. Nagrodzony w Plebiscycie realizowany przez Miasto Limanowa projekt dotyczył przebudowy i rozbudowy sali widowiskowej LDK poprzez powiększenie widowni do 439 miejsc, powiększenia sceny wraz z rozbudową zaplecza scenicznego. W ramach zadania rozbudowano foyer wraz z punktem szatniowo-kasowym i węzłem sanitarnym, obiekt dostosowano dla potrzeb osób niepełnosprawnych, wykonano również termomodernizację budynku i przebudowę elewacji wraz z wymianą

stolarki okiennej i drzwiowej. Bryłę sali widowiskowej wyodrębniono wizualnie poprzez zastosowanie ażurowych elementów elewacji, wykonano także nową strefę wejściową do budynku. W zakresie zagospodarowania działki wykonano utwardzenie terenu – dojścia i dojazdy do budynku. Zadanie wykonane za kwotę 12,8 mln zł zrealizowano przy udziale środków zewnętrznych w kwocie blisko 2 mln zł, przy odzyskanym w związku z realizacją projektu podatku VAT w wysokości 2,4 mln zł.

II miejsce w ocenie końcowej Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego, I miejsce w module „pozainwestycyjna działalność gospodarcza” oraz II miejsce w module „generowanie dochodów” zdobyło Miasto Limanowa w Rankingu oceniającym Aktywność Gmin Subregionu Sądeckiego za 2021 rok. Uroczysta gala, podczas której Burmistrz Miasta Limanowa Władysław Bieda odebrał przyznane nagrody odbyła się 23 czerwca 2022 roku w Niskowej.

Ranking Oceny Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego co roku wskazuje liderów wśród 39 samorządów z regionu (Nowy Sącz, powiat nowosądecki, limanowski oraz gorlicki).

Wyniki gmin Subregionu Sądeckiego za rok 2021 przeanalizował zespół badaczy dr. Marka Reichela z Instytutu Ekonomicznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu pod kierownictwem prof. dr. hab. Tadeusza Kudłacza, biorąc pod uwagę 24 wskaźniki w pięciu modułach: generowanie dochodów, pozainwestycyjna działalność gospodarcza, aktywność inwestycyjna gminy, efekty polityki społecznej oraz dynamika. W module „pozainwestycyjna działalność gospodarcza” Miasto Limanowa uzyskało najwyższą lokatę, wyprzedzając Stary Sącz (II miejsce) oraz Biecz, Gorlice i Muszynę (miejsca III), natomiast miejsce II – tuż za laureatem Miasto Limanowa zajęło w module „generowanie dochodów” (I miejsce – Miasto Nowy Sącz, a miejsce III – Sękowa). Wielkim sukcesem okazała się „ocena końcowa” – Ogólna Klasyfikacja Rankingu, gdzie Miasto Limanowa zdobyło II miejsce wyprzedzając Gminę Jodłownik, a ustępując jedynie Miastu Nowy Sącz.

Miasto Limanowa zajęło IV miejsce w skali kraju w Rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” w kategorii „Wykorzystanie środków z funduszy Unii Europejskiej 2022– Miasta Powiatowe” oraz VI miejsce w kategorii “Wydatki inwestycyjne samorządów 2022 – Miasta Powiatowe”.

Wyróżnienia przyznane Miastu Limanowa tj. IV miejsce w kategorii „Wykorzystanie środków z funduszy Unii Europejskiej 2022– Miasta Powiatowe” podsumowującej wydatki ze środków unijnych na inwestycje w latach 2014-2021 oraz VI miejsce w kategorii “Wydatki inwestycyjne samorządów 2022 – Miasta Powiatowe”- podsumowującej wydatki inwestycyjne samorządów w latach 2019-2021 Burmistrz Miasta Władysław Bieda odebrał podczas XX Samorządowego Forum Kapitału i

Finansów, które w dniach 12-13 października 2022 roku odbyło się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach.

Miasto Limanowa znalazło się w ścisłej czołówce miast generujących najlepsze praktyki rozwojowe w Polsce, w tegorocznej edycji Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego.

Ranking Zrównoważonego Rozwoju JST, jest projektem badawczym realizowanym w ramach Wydziału Zarządzania Politechniki Warszawskiej przygotowywany przez zespół pod kierownictwem prof. dr hab. Eugeniusza Sobczaka. Powstaje w oparciu o 15 zmiennych- wskaźników, obejmujących trzy obszary rozwoju: gospodarczy, społeczny oraz ochrony środowiska. Ranking opracowany jest na podstawie danych GUS (Bank Danych Lokalnych) i obejmuje swym zakresem wszystkie jednostki samorządowe w Polsce, w podziale na gminy miejskie, miejsko-wiejskie, wiejskie oraz miasta na prawach powiatu. Ranking JST, wykorzystywany jest do promowania najlepszych praktyk rozwojowych.

NAGRODĘ – VI MIEJSCE dla Miasta Limanowa przyznaną w Rankingu wraz z gratulacjami i życzeniami skutecznej realizacji planów dalszego rozwoju miasta odebrał Burmistrz Władysław Bieda podczas konferencji Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Jednostek Samorządu terytorialnego, która odbyła się 7 listopada 2022 roku w Warszawie.

Miasto Limanowa liderem powiatu limanowskiego w rankingu Gmin Małopolski 2022

7 grudnia 2022 roku w TAURON Arena Kraków odbyła się uroczysta Gala Rankingu Gmin Małopolski 2022, organizowanego przez FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji. Tytuł Lidera powiatu limanowskiego przyznany w Rankingu MIASTU LIMANOWA odebrał Burmistrz Władysław Bieda.

Ranking Gmin Małopolski to inicjatywa realizowana od 2010 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji, we współpracy z Urzędem Statystycznym w Krakowie. Celem przedsięwzięcia jest wyłonienie i promowanie gmin wyróżniających się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego, tak by przeprowadzane analizy statystyczne stały się podstawą ważnej dyskusji zarówno nad zarządzaniem lokalnym, jak i strategicznymi kierunkami rozwoju regionu. W ramach Rankingu ocenie poddane zostały gminy Województwa Małopolskiego z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Krakowa, Nowego Sącza.

III. INFORMACJE FINANSOWE

A. Stan finansów miasta Limanowa

Wykonanie (w zł.)	2021	2022
Dochody ogółem	113 486 141	106 505 745
-Dochody bieżące	92 900 240	90 974 998
-Dochody majątkowe	20 585 900	15 530 747
Wydatki ogółem	105 729 858	97 900 611
-Wydatki bieżące	83 441 493	85 759 744
-Wydatki majątkowe	22 288 365	12 140 866
Wynik budżetu	7 756 282	8 605 134

Przychody budżetu ogółem (w zł.)	11 087 952	8 882 127
Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	244 644	421 613
Niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art.217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	4 343 307	8 422 494
Zaciągnięte w roku kredyty długoterminowe	3 500 000	0,00
Zaciągnięty w roku kredyt na prefinansowanie	3 000 000	0,00
Rozchody budżetu ogółem	10 000 126	6 162 822
Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ogółem	9 862 107	6 162 822

Nadwyżka operacyjna w roku 2022 wyniosła 5.215.254,00zł.

Zadłużenie	50 179 792	44 016 970
- z tytułu pożyczek długoterminowych	1 283 046	985 ...936
- z tytułu kredytów długoterminowych	48 896 746	43 031 034

B. Struktura dochodów - porównanie lat 2021-2022

Wykonanie	2021	2022
-----------	------	------

Dochody bieżące	92 900 240,00	90 974 998,00
1. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	19 594 027,00	19 841 191,57
2. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 074 536,00	1 563 568,20
3. Podatki i opłaty:	20 034 465,00	23 555 671,56
w tym: wpływy z podatku od nieruchomości	10 817 504,00	12 024 098,72
4. Subwencja ogólna 292	16 850 111,00	17 419 532,00
5. Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	31 215 357,00	24 603 428,86
6. Pozostałe dochody	4 131 744,00	3 991 605,81
Dochody majątkowe, w tym:	20 585 901,00	15 530 747,18
1. Dochody ze sprzedaży majątku	2 450 292,00	7 995 837,00
2. Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje	18 135 609,00	7 534 910,18

C. Wysokość rocznych wydatków według głównych zadań miasta

Roczne wydatki na główne zadania realizowane przez miasto	2021	2022
Wydatki związane z dopłatami do paliwa dla rolników oraz wpłatami na izby rolnicze 2% wpływów z podatku rolnego	92 969	181 697
Wydatki na rozbudowę sieci wodociągowej Miasta	516 009	231 642

Wydatki na obsługę i bieżące utrzymanie obiektu dwupoziomowego placu targowego „Mój Rynek”	24 517	0
Wydatki na utrzymanie i modernizację dróg oraz administrowanie parkingów	15 869 066	13 166 415
Turystyka, organizacja turystyczna	103 485	7 294
Gospodarka gruntami i nieruchomościami, remonty mieszkań komunalnych, wypłaty odszkodowań pod drogi	2 654 486	1 509 938
Działalność usługowa w zakresie zagospodarowania przestrzennego	3 411 049	258 829
Informatyka	0	12 097
Administracja publiczna z tego wydatki na obsługę zadań z zakresu administracji wojewódzkiej, rady miasta, urzędu Miasta, składek członkowskich	6 217 991	7 843 982
Administracja publiczna z tego wydatki jednostki Centrum Utrzymania Miejskich Obiektów	2 898 928	3 286 352
Wydatki na prowadzenie rejestru wyborców, organizację wyborów i pozostałe zadania funkcjonowania organów władzy publicznej	2 973	2 981
Obrona narodowa w tym wydatki na szkolenia	11 797	0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa utrzymanie straży miejskiej oraz ochotniczych straży pożarnych, wsparcie policji i państwowych straży	424 757	1 746 889
Wydatki na odsetki od długu publicznego	620 970	2 816 991
Oświata i wychowanie wydatki na szkoły podstawowe publiczne i niepubliczne przedszkola gimnazja, kształcanie, stołówki szkolne	26 960 240	29 409 603
Ochrona zdrowia wydatki na zadania związane z profilaktyką przeciwalkoholową	305 222	502 689

Pomoc społeczna wydatki na zasiłki, organizację pracy socjalnej, świadczenia usługi opiekuńczych, organizowanie ochrony dzieci i rodzin, ubezpieczenia społeczne funkcjonowanie ośrodków wsparcia i domów pomocy społecznej	5 115 532	7 069 685
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatki na funkcjonowanie miejskiego żłobka do roku 2016, zadania związane z integracją społeczności romskiej	74 674	4 158 781
Edukacyjna opieka wychowawcza, w tym wydatki na świetlice, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, pomoc materialną dla uczniów	1 212 812	261 055
Rodzina wydatki na świadczenia wychowawcze-z programu 500+, świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, na kartę duże rodziny	24 698 795	14 116 367
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w tym wydatki na rozbudowę sieci sanitarno kanalizacyjnej, gospodarkę odpadami, utrzymanie zieleni na terenie miasta	10 525 056	7 644 561
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w tym wydatki na utrzymanie biblioteki, domu kultury muzeum stadionów	2 696 071	2 911 992
Kultura fizyczna	1 292 451	760 773
Podsumowanie	105 729 850	97 900 611

D. Opinia RIO w sprawie wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 r.

Poniżej skan uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie opinii o sprawozdaniu wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 r.

Elektronicznie podpisany przez:
Katarzyna Augustynowicz-Skruch
dnia 19 kwietnia 2023 r.

Uchwała Nr S.O.IX.423.5.2023
Składu Orzekającego
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie
z dnia 19 kwietnia 2023 r.

w sprawie: zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 rok.

Działając na podstawie art. 13 pkt 5 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) - Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w osobach:

Katarzyna Augustynowicz- Skruch – Przewodniczący Składu
Patrycja Krupa - Różańska – Członek Składu
Irena Kotaś – Członek Składu

postanowił:

- **zaopiniować pozytywnie z uwagami przedłożone przez Burmistrza Miasta Limanowa sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 rok,**

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie wydając niniejszą opinię oparł się na danych i informacjach zawartych w:

- sprawozdaniach budżetowych typu Rb, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 z późn. zm.) oraz sprawozdaniach w zakresie operacji finansowych, o których mowa w art. 41 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn.zm.), opracowanych na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652),
- sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 r., o którym mowa w art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w dniu 31 marca 2023 r.

Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, po zapoznaniu się z przedłożonym „sprawozdaniem opisowym” i sprawozdaniami budżetowymi stwierdził, co następuje:

1. Przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Krakowie sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Miasta, zawierające zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu Miasta Limanowa nie zostało opracowane w wymaganej prawem szczegółowości. Zgodnie z art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn.zm.) sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinno uwzględniać w szczególności:
 - dochody i wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej,
 - zmiany w planie wydatków na realizację programów z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego,

- stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Natomiast przedmiotowe sprawozdanie nie zawiera danych, o których mowa w art. 269 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zwrócił również uwagę na rozbieżności na str. 1 sprawozdania w tabeli nr 3 gdzie zaprezentowano wykonanie przychodów Miasta Limanowa w 2022 r. W pozycji 4.2. podano, że zrealizowano przychody z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w wysokości 8.422.494,53 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-NDS wynika, że wskazana wielkość dotyczy przychodów wynikających z rozliczenia niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

Nie stwierdzono rozbieżności w zakresie wielkości „planu” i „wykonania” pomiędzy danymi wykazanymi w sprawozdaniu, a sprawozdaniami budżetowymi (Rb).

2. W sprawozdaniu zawarto również informację o wysokości zrealizowanych dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, spełniając tym wymóg określony w art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519). Jak wynika ze sprawozdania, wydatki w tym zakresie przewyższają dochody. Na podstawie art. 6r ust. 2da przywołanej wyżej ustawy Rada Miasta Limanowa podjęła Uchwałę nr LIX.379.2022 o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty.

3. Okres sprawozdawczy zamknął się nadwyżką budżetu w kwocie: 8.605.134,47 zł.

Realizacja podstawowych wielkości budżetu przedstawia się następująco:

- dochody budżetu plan w kwocie 104.934.963,38 zł, wykonano w kwocie 106.505.745,89 zł tj. na poziomie 101,50%,
- wydatki budżetu plan w kwocie 105.083.671,04 zł, wykonano w kwocie 97.900.611,42 zł tj. na poziomie 93,16 %,
- wydatki majątkowe plan w kwocie 16.842.232,98 zł wykonano w kwocie 12.140.866,96 zł tj. na poziomie 72,09 %. W części opisowej sprawozdania Skład Orzekający nie doszukał się informacji o przyczynach niewykonania wydatków.
- przychody plan w kwocie 6.568.230,14 zł wykonano w kwocie 8.882.127,64. zł tj. na poziomie 135,23 %,
- rozchody plan w kwocie 6.419.522,49. zł wykonano w kwocie 6.162.822,49 zł na poziomie 96 %.

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Stan długu Miasta Limanowa zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z, wyniósł 44.016.969,99 zł. Opracowane zbiorcze sprawozdania budżetowe i sprawozdanie opisowe, nie wskazują na naruszenia przepisów normujących w 2022 r. zasady wykonywania budżetów przez organ wykonawczy Miasta Limanowa, w tym relacji, o której mowa w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Uwzględniając powyższe, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Skład Orzekający zaznacza, iż niniejsza opinia oparta jest na wynikach analizy przedłożonych przez Burmistrza Limanowej dokumentów i dotyczy wyłącznie formalno-prawnych aspektów wykonania budżetu. Zgodnie z art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca

1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) ocena wykonania budżetu należy do Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Limanowa oraz do Rady Miasta Limanowa, która na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy, rozpatruje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta.

POUCZENIE

Stosownie do art. 20 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej opinii Składu Orzekającego organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego przysługuje możliwość wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

**PRZEWODNICZĄCY
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO**
Katarzyna Augustynowicz – Skruch

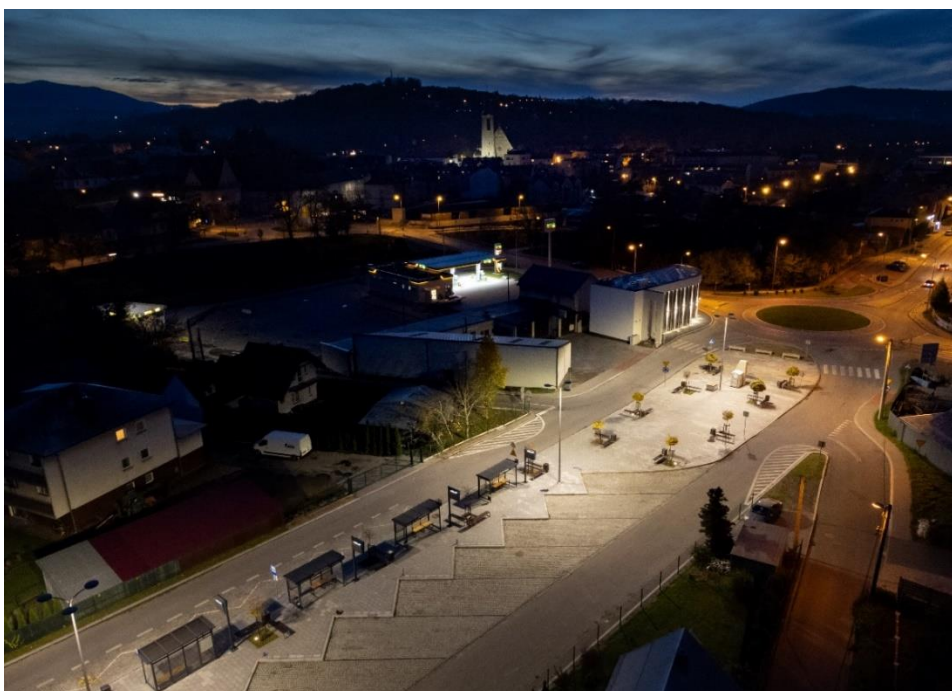

E. Wydatki inwestycyjne i opis inwestycji

Zakres wykonanych zadań w roku 2022:

1. Niskoemisyjny transport w Limanowej koszt robót w roku 2022. 4 415 372,85 zł.

Projekt wieloletni realizowany w latach 2018 - 2023, dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego kwotą: **11 351 609,72 zł**. Wartość projektu to: **14 416 894,99 zł**. W roku 2022 zakończono budowę i oddano do użytkowania budynek Centrum przesiadkowego, zlokalizowany przy ul. Targowej w Limanowej.

W budynku zaprojektowano pomieszczenia służące do obsługi podróżnych oraz pomieszczenia pomocnicze do obsługi technicznej budynku - kotłownia i serwerownia. Poczekalnia posiada bezpośredni widok na plac manewrowy i rozkład jazdy oraz duży ekran z informacjami dotyczącymi przyjazdów i odjazdów autobusów. Na kondygnacji parteru przewidziano również toalety dla podróżnych, w tym wyodrębnioną toaletę dla osób niepełnosprawnych, pokój służący do karmienia i przewijania małych dzieci, pomieszczenia socjalne dla obsługi oraz pomieszczenie serwerowni i pomieszczenie dozoru.

Na antresoli zaprojektowano poczekalnię dla podróżnych wraz z miejscem do relaksu, Budynek jest wyposażony w instalacje elektryczną, fotowoltaiczną, gazową, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, wod. – kan., c.o. Źródłem ciepła do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody jest kocioł gazowy. Budynek jest wyposażony w elektroniczny system informacji dla podróżnych.

2. Budowa mostu przy ul. Lipowej. Łączna kwota wydatków w 2022r. 4 998 533,04 zł.

Koszt budowy to 12 594 624 zł przy czym dotacja z **Fundusz przeciwdziałania Covid-19 wynosi 7 100 000 zł**. Roboty tego zadania realizuje Firma „AW BAUTEX” z Nowego Sącza. Dotychczas na realizowanej inwestycji wykonano odbudowę drogi ul. Lipowej na odcinku od ronda ul. Piłsudskiego i Krakowskiej budowanego mostu, wraz z infrastrukturą kanalizacji deszczowej, oświetlenia i chodnikami. Nawierzchnia drogi przygotowana jest do położenia warstwy asfaltowej. Wybudowano przyczółki mostowe wraz z łukami żelbetonowymi do podwieszenia ustroju płyty jezdnej mostu.

3. Stabilizacja osuwisk koszt prac projektowych wynosi ; 69 800,00 zł, + 54 900,00 zł +156 210,00 zł.

Stabilizacja i odbudowa osuwisk na terenie Miasta limanowa.

W 2022 roku wykonywane były starania przy odbudowie trzech osuwisk w ramach projektu Wojewody „Usuwanie skutków ruchów osuwiskowych” tj.:

- 1) Stabilizacji osuwiska i odbudowy drogi przy ul. Paderewskiego w Limanowej.
- 2) Stabilizacji osuwiska przy ul. Walecznych w Limanowej.
- 3) Stabilizacja osuwiska przy ul. Bystrej w Limanowej.

Odbudowa drogi zniszczonej na skutek czynnego osuwiska na zasadach wsparcia środków od Wojewody, przewiduje 3 etapy i na każdy z etapów należy złożyć oddzielny wniosek i uzyskać akceptację specjalnego zespołu Wojewody. I etap to wykonanie dokumentacji geologiczno – inżynierskiej osuwiska, II etap to wykonanie dokumentacji projektowo – budowlanej osuwiska i III etap to wykonanie robót budowlanych stabilizacji osuwiska i odbudowy drogi.

W pierwszym przypadku realizowane było zadanie pn.: „Wykonanie dokumentacji projektowo - budowlanej w ramach zadania pn.: „Stabilizacja osuwiska nr 15864 wraz z odbudową drogi gminnej ul. Paderewskiego w km 0+720 – 0+770 m. Limanowa”. W ramach tego zadania wykonana została przez firmę FKprojekt Biuro Usług Inżynierskich Krzysztof Faron dokumentacja projektowo – budowlana osuwiska. Wykonany projekt budowlany został zatwierdzony w Wydziale Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Limanowej i po uzyskaniu prawomocnego pozwolenia na budowę dokumentacja została zatwierdzona przez Wojewódzki Zespół Nadzorujący Realizację Zadań w zakresie przeciwdziałania ruchom osuwiskowym oraz usuwania ich skutków. Całkowita wartość zadania wynosiła 156 210,00 zł w tym dotacja z budżetu państwa 121 425,00 zł.

W drugim przypadku realizowane było zadanie pn.: „Wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej w ramach zadania pn.: „Stabilizacja osuwisk nr 123068 i nr 14312 wraz z odbudową drogi gminnej ul. Walecznych w km 0+393 - 0+463 m. Limanowa”. W ramach tego zadania wykonana została przez firmę GeoVis Wincenty Solecki - dokumentacja geologiczno - inżynierska przedmiotowego osuwiska, która została rozliczona i zatwierdzona przez Wojewódzki Zespół Nadzorujący Realizację Zadań w zakresie przeciwdziałania ruchom osuwiskowym oraz usuwania ich skutków. Całkowita wartość zadania wynosiła – 69 800,00 zł w tym dofinansowanie z budżetu państwa - 55 840,00 zł.

W trzecim przypadku osuwisko przy ul. Bystrej zostało zrealizowane zadanie pn.: „Wykonanie dokumentacji geologiczno – inżynierskiej w ramach zadania pn.: Stabilizacja osuwiska nr 129207 wraz z odbudową drogi ul. Bystra w km 0+287 – 0+315 m. Limanowa”. W ramach tego zadania została wykonana dokumentacja geologiczno – inżynierska osuwiska przez firmę GeoVis, która została rozliczona i zatwierdzona przez Wojewódzki Zespół Nadzorujący Realizację Zadań w zakresie

przeciwdziałania ruchom osuwiskowym oraz usuwania ich skutków. Całkowita wartość zadania wynosiła – 54 900,00 zł w tym dofinansowanie z budżetu państwa – 43 920,00 zł.

4. Wykonanie drenażu odwadniającego budynek Miejskiego Przedszkola Nr 1 w Limanowej wraz z remontem wentylacji oraz wymianą pieca CO – koszt wykonania 118 651,57 zł. Zakres prac:

- 1) Wykonanie odwodnienia przez drenaż zewnętrzny i studnię z pompą w kotłowni oraz montaż wentylatorów w piwnicach budynku,
- 2) Wymiana pieca centralnego ogrzewania wraz z osprzętem i ciągiem kominowym.

5. Remonty, rozbudowy, przebudowy i budowy dróg w roku 2022:

- 1) Remont nawierzchni bitumicznej jezdni na ul. Kolejowej w Limanowej – koszt **37 360 zł**;
- 2) Ułożenie barier ochronnych - ul. Paderewskiego;
- 3) Modernizacja drogi dojazdowej „do przekaźnika” w km 0+000 – 0+190.

Wykonano nową nawierzchnię asfaltową o długości 190 m i szerokości 2,60 m oraz wyremontowano odwodnienie drogi z korytek betonowych. Wartość robót wykonanych przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Limanowej wyniosła **172 570,80 zł**. Na realizację zadania Miasto Limanowa otrzymało dotację z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości **30 000,00 zł**.

6. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych zlokalizowanych w ciągu DK28 w Limanowej- koszt: 83 133,00 zł + 12 841,00 zł

- Budowa oświetlenia czterech przejść dla pieszych na skrzyżowaniach dróg gminnych z drogą krajową nr DK28

Miasto Limanowa przystąpiło wspólnie z GDDKiA do Programu Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej „Doświetlenie istniejących przejść dla pieszych w ciągach dróg krajowych województwa małopolskiego”. Miasto zawarło porozumienie z GDDKiA na wykonanie doświetlenia 4 przejść dla pieszych na wlotach podporządkowanych DK28. Doświetlone zostały przejścia przy drodze dojazdowej do szpitala oraz przy ulicach: Mordarskiego, Kowalskiego i Konopnickiej. Miasto Limanowa było inwestorem zastępczym zadania i do jego obowiązków należało opracowanie dokumentacji, wybór wykonawcy, odbiór wykonanych oświetleń i ich utrzymanie. W postępowaniu przetargowym została wybrana najkorzystniejsza oferta na realizację tego zadania na kwotę: 80 673,28 zł. Pokryto koszty: nadzoru inwestorskiego na kwotę 2 460,00 zł i dokumentacji projektowej na kwotę 17 220,00 zł. Roboty zostały zakończone i odebrane 14.12.2022 r. GDDKiA w całości zwróciła Miastu Limanowa wszystkie poniesione koszty na realizację zadania.

- Budowa i przebudowa przejść dla pieszych- skrzyżowanie ul. J. Marka z ul. Jordana

Budowa i przebudowa przejść dla pieszych ciągu drogi powiatowej nr 1609 K Limanowa- Kamienica w obszarze oddziaływania na skrzyżowaniu w km 0+401,55.

Powiat Limanowski wykonał przebudowę przejść dla pieszych na skrzyżowaniu ulic: Józefa Marka i Spacerowej. Zakres robót obejmował wykonanie dedykowanego oświetlenia, oznakowanie pionowe i poziome oraz odtworzenie chodnika. Wartość całego zadania wyniosła 128 415,27 zł. Miasto Limanowa udzieliło Powiatowi Limanowskiemu dotacji na realizację zadania w wysokości 12 841,00 zł.

7. Rozbudowa sieci wodociągowej- koszt: 213 150,00 zł.

- 1) Odpłatne przejście wodociągu z rur PE fi 50mm o długości 84,50m przy ul. Polnej;
- 2) Wykonanie rozbudowy sieci wodociągowej przy ul. Grunwaldzkiej i ul. Starowiejskiej;
- 3) Pełnienie nadzoru inwestorskiego rozbudowa sieci wodociągowej przy ul. Grunwaldzkiej i ul. Starowiejskiej;
- 4) Montaż (demontaż) hydrantu nadziemnego, montaż kolana dn 80 i hydrantu podziemnego przy ul. Grunwaldzkiej oraz montaż (demontaż) hydrantu nadziemnego (zmiana lokalizacji hydrantu);
- 5) Miasto przejęło za kwotę 4 000,00 zł wodociąg z rur PE fi 50 mm o długości 84,50 m wybudowany na działce nr 949/10 przy ul. Polnej;
- 6) Budowie sieci wodociągowej w rejonie ul. Grunwaldzkiej i Starowiejskiej za kwotę 248 521,50 zł. Zakres robót obejmował wodociąg z rur PE fi 110mm, 90 mm, 63 mm i 32 mm o łącznej długości 1265 m;
- 7) Kanalizacja ul. Biedronia- koszt: . 15 000,00 zł.
Miasto przejęło za kwotę 15 000,00 zł kanalizację sanitarną z rur PCW fi 200 mm o długości 140,47 m wybudowaną na działkach nr 429/7, 429/5 i 430 przy ul. Biedronia.

IV. INFORMACJE O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Miasto Limanowa na dzień 31.12.2022r. posiada w zasobie mieszkaniowym 59 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 2 410,89 m².

W 10 budynkach komunalnych znajduje się 27 mieszkań w tym 6 lokali z najmem socjalnym. W 18 budynkach wspólnot mieszkaniowych znajduje się 32 mieszkania w tym 6 lokali z najmem socjalnym. Miasto posiada 12 lokali z najmem socjalnym o łącznej powierzchni użytkowej 529,91m², co stanowi 20% ogółu lokali.

Miasto Limanowa w roku 2022 kontynuowało sprzedaż lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy, na zasadach określonych uchwałami Rady Miasta Limanowa. Zbyło 2 lokale mieszkalne o łącznej pow. użytkowej 63,52 m² oraz jeden budynek mieszkalny przy ul. Willowej w Limanowej o powierzchni użytkowej 68,40 m².

Do mieszkań komunalnych włączono budynek przy ul. Kasprowicza 68 w Limanowej, w którym dotychczas znajdowało się mieszkanie chronione w dyspozycji MOPS.

W 2022 roku w budynkach będących w 100% własnością Miasta Limanowa przeprowadzone były obowiązkowe przeglądy roczne: budowlane i kominiarskie. Po przeprowadzonym przeglądzie budowlanym stwierdzono, że stan techniczny 7 budynków ocenia się jako dobry, natomiast 2 budynki są w złym stanie technicznym – Wąska 2 i Kościuszki 7, w tym 1 wyłączony z użytkowania Kościuszki 7. Na bieżąco wykonywane były drobne remonty, mające na celu prawidłowe funkcjonowanie urządzeń oraz zapewniające bezpieczne użytkowanie lokali przez najemców.

W lokalach komunalnych znajdujących się we Wspólnotach Mieszkaniowych w/w przeglądy, oraz przeglądy gazowe były wykonywane na zlecenie zarządców danych wspólnot. Nie otrzymano informacji o nieprawidłowościach występujących w lokalach. Przeprowadzone były konieczne drobne remonty i konserwacje urządzeń.

Mając na uwadze przepisy wprowadzone Uchwałą Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (DZ. URZ. WOJ. 2017.787) w 2022r. przeprowadzono inwestycje polegające głównie na doprowadzeniu instalacji gazowej i wykonaniu centralnego ogrzewania w 6 lokalach mieszkalnych oraz zmieniony został również sposób ogrzewania lokali z węglowego na elektryczny w 2 lokalach mieszkalnych.

Na remonty mieszkań komunalnych wydano kwotę **154 844,78 zł** z budżetu miasta.

Miasto Limanowa zrealizowało dzięki dotacji przyznanej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 – 2030 remont dwóch lokali mieszkalnych przy ul. Fabrycznej w Limanowej połączony z wykonaniem instalacji CO wraz z piecem gazowym i grzejnikami. Ze środków dotacji wydatkowano kwotę **118 575,00 zł** oraz wkład własny w kwocie 16 600,81 zł.

Podejmowane remonty miały na celu utrzymanie zasobu mieszkaniowego na poziomie technicznym gwarantującym:

- 1) sprawną instalacje elektryczną;
- 2) sprawną instalacje gazową;
- 3) sprawne instalacje grzewcze (piece, c.o.).

Informacje o stanie mienia komunalnego

Miasto Limanowa posiada na dzień 31.12.2022r.:

- 60012 udziałów o wartości nominalnej 74,00 zł każdy, o łącznej wartości 4 440 888,00 zł w Miejskim Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. powstałej w wyniku likwidacji z dniem

- 31.08.2011r. Zakładu Budżetowego – Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i mieszkaniowej w Limanowej w celu przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 2678 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy, o łącznej wartości 133 900,00 zł w LimWot Spółka z o.o. powstałej w dniu 9.08.2021r. aktem założycielskim, spółka została zawiązana dla budowy na terenie Miasta Limanowa infrastruktury przeznaczonej dla Sił Zbrojnych w ramach współpracy z jednostkami organizacyjnymi Skarbu Państwa.

Miasto Limanowa nie oddało ani nie przyjęło majątku w formie leasingu finansowego.

Powierzchnia gminnego zasobu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 161,2376 ha.

Powierzchnia nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 19,5361 ha.

Wszystkie lokale mieszkalne i użytkowe komercyjne, administrowane są przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Limanowej, z tym, że lokale wyszczególnione do zbycia – do czasu ich sprzedaży. Pozostałe budynki komunalne administrowane są bezpośrednio przez Urząd Miasta Limanowa.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Zgodnie z art. 24 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2021r. Dz.U. poz. 1899 ze zmianami) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Miasta Limanowa.

Na podstawie art. 25 ust. 2a ustawy cytowanej wyżej przyjmuje się plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na okres 3 lat.

Plan zawiera:

- 1) Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.
- 2) Prognozę:
 - a) udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu,
 - b) poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu,
 - c) wpływów osiągniętych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu,
 - d) aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu;

3) Program zagospodarowania nieruchomości zasobu.
 Udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu:

Udostępnianie nieruchomości z zasobu 2022 rok

Ip.	Sposób udostępniania nieruchomości	Powierzchnia
		dochody
1	Sprzedaż nieruchomości	12,7527 ha - łączna kwota sprzedaży brutto 20 105 857,09 zł
		Dochód w 2022r 7 895 304,88 zł
2	Dzierżawa nieruchomości/ Najem lokali użytkowych	7,7562 ha/ 1851,54 m ²
		1 561 171,05 zł
3	Użytkowanie wieczyste	19,5361 ha
		146 342,29 zł
4	Trwały zarząd	4,0233 ha
		0 zł
6	Użyczenie terenu/użyczenie lokali	0,3752 ha/491,75 m ²
		0 zł

Z tytułu trwałego zarządu nie uzyskano wpływu, gdyż placówki oświaty otrzymują nieruchomości w trwały zarząd nieodpłatnie na podstawie art. 81 ustawy o systemie oświaty.

Nabycie do gminnego zasobu nieruchomości w roku 2022 na rzecz Miasta Limanowa nastąpiło:

1. **o pow. 0,2197 ha** w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Wojewodę Małopolskiego (ustawy z dnia 13 października 1998r przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną -

- Dz. U. nr 133 poz. 872 z późn. zm. ustawa z dnia 10 maja 1990r Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym),
2. **o pow. 0,1960 ha** w drodze umowy cywilno prawnej darowizny nieruchomości od osób fizycznych i prawnych,
 3. **o pow. 0,0550 ha** w drodze decyzji zatwierdzających podział nieruchomości z przejęciem dróg na rzecz Miasta Limanowa na podstawie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2021r. Dz.U. poz. 1899 ze zmianami)

Miasto Limanowa gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości są wykorzystane na cele rozwojowe gminy i zorganizowaną działalność inwestycyjną.

Udostępnienie nieruchomości zasobu następowało poprzez m.in. sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użyczenie, najem i dzierżawę bądź sprzedaż prawa własności na rzecz użytkownika wieczystego.

Podstawowym trybem sprzedaży nieruchomości gruntowych jest sprzedaż w drodze przetargu oraz sprzedaż w drodze bezprzetargowej (w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem).

Sprzedaż lokali mieszkalnych wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej następowała na rzecz ich najemców, którzy złożyli wnioski o sprzedaż tych lokali.

W roku 2022 dokonano zbycia nieruchomości zgodnie z poniższą tabelą:

lp.	nr działki	pow. (ha)	miejsowość	forma zbycia	akt notarialny
1	214/3	0,0865	obr. 5 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 175/2022 z 10.01.2022r.
2	13/16, 1033/57	0,0080	obr. 6 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 2145/2022 z 2.03.2022r.
3	10/5, 10/4	0,0107	obr. 6 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 3713/2022 z 13.04.2022r.
4	1033/58, 1033/59	0,0142	obr. 6 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	
5	868/2	0,0117	obr. 5 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 3017/2022 z 18.05.2022r.

6	667/2	0,0357	obr. 5 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 1710/2022 z 21.09.2022r.
7	616/10	0,2462	obr. 3 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 6755/2022 z 17.11.2022r.
8	759	0,0626	obr. 7 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 6387/2022 z 8.11.2022r.
9	289/7	0,0039	obr. 5 m. Limanowa	w drodze przetargu nieograniczonego	akt notarialny Rep A nr 7415/2022 z 30.12.2022r.
10	9/16	0,0137	obr. 6 m. Limanowa	w drodze bezprzetargowej	akt notarialny Rep A nr 2153/2022 z 2.03.2022r.
11	11/3	0,0022	obr. 6 m. Limanowa		
12	13/14	0,0113	obr. 6 m. Limanowa		
13	667/13	0,0423	obr. 5 m. Limanowa	w drodze bezprzetargowej	akt notarialny Rep A nr 1700/2022 z 21.09.2022r.
14	667/16	0,0072	obr. 5 m. Limanowa	w drodze bezprzetargowej	akt notarialny Rep A nr 4619/2022 z 4.10.2022r.
15	667/15	0,0079	obr. 5 m. Limanowa	w drodze bezprzetargowej	akt notarialny Rep A nr 4608/2022 z 4.10.2022r.
16	428/10	0,0420	obr. 3 m. Limanowa	w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy lokalu	akt notarialny Rep A nr 1851/2022 z 21.07.2022r.
17	289/6	0,0038	obr. 5 m. Limanowa	w drodze bezprzetargowej	akt notarialny Rep A nr 6839/2022 z 1.12.2022r.
18	225/5	0,0002	obr. 7 m. Limanowa	w drodze zamiany	akt notarialny Rep A nr 1052/2022 z 24.02.2022r.
19	231/4	0,0007	obr. 7 m. Limanowa		

20	225/4	0,0018	obr. 7 m. Limanowa	w drodze zamiany	akt notarialny Rep A nr 1275/2022 z 4.03.2022r.
21	53/10	2,5555	obr. 7 m. Limanowa	zniesienie współwłasności zbycie udziału 99/100 na rzecz LimWot Sp. z o.o.	akt notarialny Rep A nr 7124/2022 z 16.12.2022r.
22	53/12	0,1445	obr. 7 m. Limanowa		
23	903	0,0449	obr. 7 m. Limanowa		
24	904	0,0472	obr. 7 m. Limanowa		
25	905	0,0705	obr. 7 m. Limanowa		
26	907	0,0103	obr. 7 m. Limanowa		
27	908	0,0575	obr. 7 m. Limanowa		
28	909	0,0564	obr. 7 m. Limanowa		
29	910	0,0577	obr. 7 m. Limanowa		
30	911	0,0442	obr. 7 m. Limanowa		
31	913	0,0251	obr. 7 m. Limanowa		
32	906	0,0642	obr. 7 m. Limanowa		
33	583	3,9863	obr. 7 m. Limanowa		
34	584	0,7548	obr. 7 m. Limanowa		
35	585	0,6245	obr. 7 m. Limanowa		
36	586	0,4631	obr. 7 m. Limanowa		
37	591/1	0,1504	obr. 7 m. Limanowa		
38	591/2	0,0320	obr. 7 m. Limanowa		
39	649	0,4134	obr. 7 m. Limanowa		
40	653	0,0181	obr. 7 m. Limanowa		
41	654	0,3589	obr. 7 m. Limanowa		
42	655	0,1059	obr. 7 m. Limanowa		

43	656	0,0944	obr. 7 m. Limanowa		
44	657	0,1900	obr. 7 m. Limanowa		
45	661	0,5174	obr. 7 m. Limanowa		
46	662	0,4699	obr. 7 m. Limanowa		
47	663	0,2815	obr. 7 m. Limanowa		
48	664	0,4901	obr. 7 m. Limanowa		
49	lok. Mieszkalny nr 24	43,30 m ²	ul. Z. Augusta 2/24	na rzecz najemcy	akt notarialny Rep A nr 292/2022 z 12.01.2022r.
50	lok. Mieszkalny nr 7	20,22 m ²	ul. Rynek 17/7	na rzecz najemcy	akt notarialny Rep A nr 2345/2022 z 7.03.2022r.
51	396/6	0,0114	obr.3 m. Limanowa	nieruchomość zamienna przyznana za przejętą działkę w trybie ZRID	decyzja Starosty Limanowskiego znak:GN.683.1.52.2021 z dnia 7.11.2022r.

V. INFORMACJA O MIEJSKIM ZAKŁADZIE GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ SPÓŁKA Z.O.O. W LIMANOWEJ

1. MZGKiM Sp. z o.o. została utworzona na mocy Uchwały Rady Miasta Limanowa nr XIII/64/2011 z dnia 04.07.2011 r. poprzez przekształcenie z zakładu budżetowego i działa w tej formie prawnej nieprzerwanie już przez 12 lat.
2. Spółka za okres 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wypracowała zysk w wysokości **1.226.179,00 zł**. Bilans sporządzony na dzień 31.12.2022 r. po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę bilansową **18 937 684,51 zł**.

Poszczególne składniki bilansu na dzień 31.12.2022 r. wynoszą:

- aktywa trwałe	14 368 005,86 PLN
- aktywa obrotowe	4 569 678,65 PLN
- kapitał podstawowy	7 400 222,00 PLN
- kapitał zapasowy	1 210 967,31 PLN
- kapitał rezerwowy	0,00 PLN
- zobowiązania	9 765 865,41 PLN
- WYNIK finansowy netto	1 226 179,00 PLN

3. W okresie sprawozdawczym Spółka inwestowała w zakupy:

a) środków trwałych:

1)	samochód Volkswagen z zabudową	80 000,00 zł
2)	termomodernizacja	836 598,13 zł,
3)	wiata na sól	104 265,22 zł,
4)	samochód do wywozu śmieci	127 000,00 zł,
5)	waga na ładowarce kołowej LIEBHERR	13 500,00 zł,
6)	rębak	16 487,80 zł,
7)	zestaw sprzętu laboratoryjnego	15 678,00 zł,
8)	fotowoltaika	36 490,00 zł,
9)	pompy ciepła	98 047,98 zł,
10)	rozbudowa sieci kanaliz.	20 741,39 zł,
11)	zasieki III etap	6 891,00 zł,
12)	budowa garaży Fabryczna 4	30 300,00 zł,

RAZEM: 1 385 999,52 zł

W tym 625 128,20 zł – pożyczka z WFOŚiGW w Krakowie,

b) wyposażenia- m.in. zakupiono:

1)	komputer	1 060,98 zł
2)	zestaw termometryczny	1 440,00 zł
3)	stojak hydrantowy	1 600,00 zł
4)	drukarka laserowa	1 788,62 zł
5)	zamrażarka REMS	5 692,00 zł
6)	opryskiwacz ciśnieniowy	650,41 zł
7)	kompresor olejowy	980,00 zł

4. Informacje dotyczące rachunku zysków i strat:

Przychody netto ze sprzedaży	22 931 661,46 zł
Koszty netto	21 552 556,89 zł
Przychody operacyjne	96 226,76 zł
Koszty operacyjne	56 362,44 zł
Przychody finansowe	177 985,09 zł
Koszty finansowe	169 248,98 zł
Zysk brutto	1 527 705,00 zł
Podatek dochodowy	301 526,00 zł

Zysk netto 1 226 179,00 zł

5. Struktura przychodów Spółki z podziałem na poszczególne zakłady.

Lp.	Dział Spółki	Wartość Przychodów [zł]	%
-----	--------------	-------------------------------	---

1	Zakład Wodociągów i Kanalizacji	10 340 170,01	45,1
2	Zakład Oczyszczania Miasta	7 320 635,76	31,9
3	Zakład Transportowo – Drogowy	2 900 830,38	12,7
4	Laboratorium Wody i Ścieków	1 044 469,95	4,5
5	Zakład Pogrzebowy	809 001,70	3,5
6	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	385 484,73	1,7
7	Dzierżawy placów, magazynów. sprzedaż pozostała	131 068,93	0,6
Razem przychody operacyjne :		22 931 661,46	100,00

5. Koszty w układzie rodzajowym:

Koszty wg rodzajów		31-12-2021	31-12-2022
1.	Amortyzacja	564 605,78	580 258,51
1.	Zużycie materiałów, energii	3 727 952,55	4 813 866,62
2.	Usługi obce	7 201 328,73	6 716 363,39
3.	Podatki i opłaty	1 885 142,46	1 938 299,42
4.	Wynagrodzenia	5 201 592,69	5 658 088,76
5.	Ubezpieczenia społeczne	1 174 142,06	1 268 162,18
6.	Rezerwy na zobowiązania	137 474,40	160 748,49
7.	Pozostałe koszty rodzajowe	287 403,78	277 968,02
RAZEM		20 179 643,45	21 413 755,39

6. W 2022 roku przeciętne zatrudnienie wynosiło **103 osoby**.

7. Struktura właścicielska

W 2018 r. PFR odkupił od Miasta część udziałów Spółki za kwotę 12 mln zł. Struktura udziałów była wówczas następująca :

- Miasto Limanowa: **59.987** udziałów - tj. **60,0** %,
- Fundusz FIZAN: **39.991** udziałów - tj. **40,0** %.

99.978 udziałów - tj. **100** %

W roku 2019 Spółka odkupiła **2.324** udziałów za kwotę **749.620,27** zł.

W roku 2020 Spółka odkupiła **1.344** udziałów za kwotę **454 694,56** zł.

W roku 2021 Spółka odkupiła **1.837** udziałów za kwotę **641 996,66** zł.

W roku 2022 Spółka odkupiła **2.926** udziałów o wartości **1 078 506,84** zł.

Spółka odkupiła łącznie **8.431** udziałów za kwotę **2.924.818,33** zł.

W roku 2023 planowany jest kolejny odkup **2 104** udziałów za kwotę ok. **943 476,23** zł.

Po dokonaniu tej operacji finansowej w m-cu listopadzie br. wysokości udziałów posiadanych przez Wspólników na koniec 2023 r. wyniosą ok. :

- **Miasto Limanowa:** **60 012** udziałów - tj. **65,5** % ,

- **Fundusz PFR FIZAN:** **31 560** udziałów - tj. **34,5** % .

Łączna wartość odkupionych udziałów na koniec 2023 roku wyniesie ok. **3 868 294,56** zł.

8. Spółka posiada długoterminową pożyczkę w kwocie **4.242.617,50** zł otrzymaną na podstawie Umowy Pożyczki z dnia 24 kwietnia 2019 r. na realizację programu „Mieszkać w Limanowej”. Zadłużenie na dzień 31.12.2022 r. z tego tytułu wynosiło **3 250,560,75** zł.

9. Sprawozdanie finansowe Spółki za okres 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. było badane przez niezależnego biegłego rewidenta, który w swoim sprawozdaniu stwierdził, że sprawozdanie Spółki jest zgodne z księgami rachunkowymi, dokumentami i ze stanem faktycznym.

10. Podsumowując powyższą informację należy stwierdzić, że dobra współpraca pomiędzy Zgromadzeniem Wspólników w osobach Burmistrza Władysława Biedy wraz z podległym Urzędem i przedstawiciela Polskiego Funduszu Rozwoju Macieja Kluczek Menedżera Inwestycyjnego Departamentu Inwestycji Samorządowych, Rady Nadzorczej, Zarządu Spółki oraz Zakładowej Organizacji Związkowej Solidarność oraz zatrudnionych pracowników spółki przyczyniła się do osiągnięcia bardzo dobrych wyników finansowych oraz realizacji planów inwestycyjnych w 2022 roku.

11. Podatki o płaćy przekazane do budżetu miasta:

PODATKI i OPŁATY ODPROWADZANE DO MIASTA LIMANOWA			
	PODATEK OD NIERUCHOMOŚĆ I	PODATEK TRANSPORTO WY	DZIERŻAWA MAJĄTKU (wart.brutto)
09.2011-12.2012	1 010 437,83	19 459,00	
2013	890 000,00	20 117,00	
2014	790 156,00	11 592,00	132 546,17
2015	970 000,00	11 000,00	129 351,16
2016	1 329 757,00	16 666,00	175 955,71
2017	1 271 993,00	18 163,00	185 539,15

2018	1 265 879,00	23 209,00	67 953,83
2019	1 302 371,00	22 024,00	177 187,00
2020	1 421 151,00	25 476,00	289 577,30
2021	1 443 876,00	27 156,00	506 288,23
2022	1 488 262,00	27 494,00	515 150,34
RAZEM	13 183 882,83	222 356,00	2 179 548,89

VI. INFORMACJA O LIMWOT SPÓŁKA Z O.O. W LIMANOWEJ

LimWot spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała na podstawie umowy spółki sporządzonej w formie aktu notarialnego Rep. A Nr 4864/2021 z dnia 9 sierpnia 2021 roku. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **KRS 0000934488** w dniu 24 listopada 2021 roku.

Siedziba Spółki mieści się w budynku Urzędu Miasta Limanowa. Spółka została zawiązana dla budowy na terenie Miasta Limanowa infrastruktury przeznaczonej dla Sił Zbrojnych w ramach współpracy z jednostkami organizacyjnymi Skarbu Państwa na nieruchomościach pozyskanych od Miasta Limanowa, zarządzania tą infrastrukturą, a następnie jej zbycia na rzecz Skarbu Państwa.

Zarząd spółki jest jednoosobowy. Pracę zarządu wspomaga powołany prokurent. W skład rady nadzorczej wchodzi trzy osoby, w tym jedna delegowana przez stronę wojskową. Finalnie w skład Rady wchodził będzie również przedstawiciel Polskiego Funduszu Rozwoju SA.

W dniu 4 lutego 2022 roku spółka LimWot sp. z o.o. wszczęła i przeprowadziła postępowanie na „Opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla zadania pn. "Budowa kompleksu wojskowego w m. Limanowa dla potrzeb pododdziałów 11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej". W dniu 11 marca 2022 roku wybrano najkorzystniejszą ofertę wykonawcy ECORES sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, z którą w dniu 21 marca zawarto umowę. Wykonawca po konsultacjach z Zamawiającym przy udziale strony wojskowej sporządził dokumentację projektową objętą umową, uzyskał pozwolenie na budowę i w wykonaniu umowy przekazał dokumentację spółce.

W dniu 24 października 2022 roku spółka LimWot sp. z o.o. wszczęła postępowanie na wybór generalnego wykonawcy zadania pn. „Budowa kompleksu wojskowego w mieście Limanowa dla potrzeb pododdziałów 11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej”, które na dzień 31 grudnia 2022 roku nie zostało zakończone.

W dniu 15 grudnia 2022 roku po trwającym przez rok 2022 negocjacjach prowadzonych między Spółką, Miastem Limanowa, Polskim Funduszem Rozwoju SA, Rejonowym Zarządem Infrastruktury w Krakowie, Ministerstwem Obrony Narodowej Spółka zawarła szereg umów

z Polskim Funduszem Rozwoju SA, Miastem Limanowa, Skarbem Państwa – Rejonowym Zarządem Infrastruktury z siedzibą w Krakowie dotyczących realizacji celu do którego została powołana, tj. Umowę Inwestycyjną, Umowę o Partnerstwie Strategicznym, Umowę Pożyczki – wraz z umowami związanymi. Jest to pierwszy w Polsce projekt tego rodzaju, łączący zaangażowanie podmiotów publicznych (Miasto Limanowa, Skarb Państwa), spółki celowej (LimWot sp z o.o.) oraz finansowego wsparcia Polskiego Funduszu Rozwoju SA

W dniu 16 grudnia 2022 roku w wykonaniu Umowy o Partnerstwie Strategicznym pomiędzy spółką LimWot sp. z o.o. a Miastem Limanowa zawarto odpłatną umowę zniesienia współwłasności nieruchomości na mocy której Spółka stała się wyłącznym właścicielem gruntów przeznaczonych na inwestycje związane z budową kompleksu wojskowego, przy czym zgodnie z zawartymi umowami podmiotem zobowiązanym do zapłaty należności za nieruchomość będzie Strona Wojskowa.

VII. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

A. Ład przestrzenny

Ostatnia ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa została przyjęta uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr XXIV.176.2016 z dnia 29.03.2016 roku.

Zgodnie z w/w oceną cele i wizja rozwoju określone w Studium pozostają aktualne, stanowiąc ogólny kierunek dążenia do wytyczonych celów, jednakże z uwagi na: konieczność dostosowania formy graficznej rysunku Studium, wynikającą ze zmiany przepisów, to jest rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu Studium i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, konieczność wprowadzenia: osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wyznaczonych przez Państwowy Instytut Geologiczny – tzw. SOPO, *obszarów zagrożenia powodziowego w oparciu o opracowane Mapy Zagrożenia Powodziowego*, obszarów Europejskiej Sieci Natura 2000 „Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego” i „Łososina”, konieczność skorygowania: zasięgu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, granic udokumentowanego złoża piaskowca „Łososina Górna”, zmianę planu zagospodarowania przestrzennego woj. małopolskiego – między innymi w aktualnym planie zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego zrezygnowano z projektowanej realizacji zbiornika wodnego w miejscowości Młynne co daje możliwość odblokowania terenów pod inwestycje także na terenie miasta Limanowa, trwające prace projektowe tzw. dużej obwodnicy Limanowej i wynikającą z powyższego możliwość odblokowania terenów pod zabudowę w ciągu małej obwodnicy, potrzeby rozwojowe miasta (wynikające między innymi ze złożonych wniosków o

zmianę planu zagospodarowania przestrzennego oraz koniecznością wyznaczenia nowych obszarów na terenie miasta Limanowa pod działalność gospodarczą, w tym produkcyjną) - istniała potrzeba sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa, uchwalonego uchwałą Nr XXIII/168/2000 Rady Miasta Limanowa z dnia 28.06.2000 roku (zmienionego uchwałą Nr XXIV/170/2008r. Rady Miasta Limanowa z dnia 31.10.2008 roku).

W związku z powyższym w dniu 10.12.2021 roku w celu częściowej aktualizacji „Studium” Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę Nr LI.330.21 o przystąpieniu do częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa w zakresie obszarów które mogą zostać przeznaczone pod zainwestowanie z uwagi na zmienione uwarunkowania, w tym:

- zmianę planu zagospodarowania przestrzennego woj. małopolskiego – rezygnację z projektowanej realizacji zbiornika wodnego w miejscowości Młynne,
- trwające prace projektowe przy tzw. dużej obwodnicy Limanowej i wynikające z powyższego możliwości odblokowania terenów pod zabudowę w ciągu tzw. małej obwodnicy (przez osiedle Działy),
- w/w uchwała obejmuje także tereny, których potrzeba przeznaczenia pod zainwestowanie wynika z wyczerpania się obszarów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, w tym produkcyjną na terenie miasta Limanowa, tereny objęte wnioskami o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego oraz tereny pod budowę linii energetycznej 110 kV relacji Muchówka – Łososina.

W związku z projektowaną zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zakładającą między innymi wyeliminowanie z obrotu prawnego studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, nie ma uzasadnienia sporządzenia całościowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.

Obecnie zgodnie z umową zawartą w dniu 11.05.2022r. z MCF GRUPA PROJEKTOWA Sp. z o.o. trwają prace nad częściową zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa. Projekt zmiany „STUDIUM” został już opracowany, uzgodniony i zaopiniowany z większością instytucji przewidzianych prawem i zostanie wyłożony do publicznego wglądu w najbliższym czasie.

Ostatnia ocena aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie Miasta Limanowa została przyjęta uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr XXIV.176.2016 z dnia 29.03.2016 roku.

Zgodnie z w/w oceną ustalenia mpzp miasta Limanowa w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa” z 2004 roku wraz z późniejszymi zmianami są w przeważającej części aktualne i nie

naruszają ustaleń Studium, jednakże plan będzie wymagał częściowej zmiany polegającej na:

- konieczność wprowadzenia osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wyznaczonych przez Państwowy Instytut Geologiczny – tzw.SOPO,
- wyznaczenia aktualnych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w oparciu o „Studium” RZGW,
- wprowadzenia granic obszarów Europejskiej Sieci Natura 2000 „Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego” i „Łososina”,
- skorygowania granic Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- wyznaczenia prawidłowych granic udokumentowanego złoża piaskowca „Łososina Górna”.

Zgodnie z w/w oceną nie wymaga zmiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Miejskiej Góry” w Limanowej, który został opracowany i uchwalony w 2015 roku.

Stopień pokrycia obszaru gminy mpzp wynosi 99%.

Program opracowywania prac planistycznych:

1. Zmiany mpzp miasta Limanowa w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa” w zakresie nie naruszającym ustaleń Studium.
2. Zmiana (częściowa) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa (obecnie realizowana).
3. Opracowanie nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu osiedla Marsa.
4. Zmiana mpzp miasta Limanowa w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa”.

W 2022 roku zgodnie z uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr LIV.353.22 z dnia 25.02.2022 r. zatwierdzono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa dla dwóch terenów o łącznej pow. około 0,4 ha.

B. Program rewitalizacji miasta

REWITALIZACJA PRZESTRZENI MIEJSKIEJ - Cel strategiczny -
Wzrost aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców

Cel operacyjny 1 - Uporządkowanie funkcjonalności przestrzeni publicznej, gospodarczej i środowiska. Realizowany jest przez:

Działania i inicjatywy w zakresie: Adaptację obiektów infrastruktury do funkcji społecznych, zwiększenie jej estetyki przestrzeni miejskiej oraz podniesienie jakości infrastruktury komunalnej. Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej.

Cel operacyjny 2 - Podniesienie standardu komunikacyjnego i transportowego w mieście. Realizowany jest przez:

Działania i inicjatywy w zakresie: Reorganizację i poprawę układu komunikacyjnego tworzenie wysokiej jakości systemu organizacji transportu i zarządzania ruchem. Wspieranie inicjatyw i lobbing na rzecz budowy infrastruktury umożliwiającej lepszą dostępność do dużych aglomeracji miejskich.

Cel operacyjny 3 - Zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych towarzyszących procesowi starzenia się społeczeństwa. Realizowany jest przez:

Działania i inicjatywy w zakresie: Podniesienie standardu opieki nad osobami starszymi, wprowadzanie nowego modelu form i metod tej opieki. Tworzenie infrastruktury i atrakcji przestrzennych dla osób starszych.

POLITYKA ROZBUDOWY INFRASTRUKTURY WODNO-KANALIZACYJNEJ

1) Informacja o stanie i zakresie istniejącej sieci wodno – kanalizacyjnej:

Na terenie miasta Limanowa działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków prowadzi Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Limanowej.

Dla celów zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta Limanowa są zlokalizowane 2 powierzchniowe ujęcia wody i 2 ujęcie podziemne.

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie miasta – 152 km, z której korzysta 13 800 osób.

Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta – 129,7 km, z której korzysta 12 915 osób.

2) Informacja na temat obszaru aglomeracji miejskiej w Limanowej:

- Powierzchnia utworzonej aglomeracji - 13,00 km²
- Zmiany obszaru aglomeracji – aktualny obszar Aglomeracji Limanowa został wyznaczony w roku 2016 r. uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28.10.2016 r. Pierwotnie Aglomeracja obejmowała część miasta Limanowa i cztery wsie z terenu Gminy Limanowa. W związku ze zmianą koncepcji odprowadzania ścieków z terenu Gminy Limanowa, w roku 2015 obszar Aglomeracji został ograniczony do terenu Miasta Limanowa. W celu zwiększenia możliwości pozyskania środków zewnętrznych na rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej Miasta Limanowa, w roku 2016 obszar Aglomeracji został rozszerzony o przewidziane tereny na których w pierwszej kolejności planowana jest budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

3) Źródła finansowania infrastruktury wodno – kanalizacyjnej:

Główne źródła finansowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej miasta Limanowa były w ostatnich latach: budżet Miasta Limanowa oraz dotacje ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

4) Dane ilościowe infrastruktury wodno – kanalizacyjnej (procentowy udział uzbrojenia obszaru Miasta Limanowa w sieć wodno – kanalizacyjną):

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie miasta – 152 km, z której korzysta 13 800 osób co stanowi 92% mieszkańców miasta.

Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta – 129,7 km, z której korzysta 12 915 osób co stanowi 85% mieszkańców miasta.

REALIZACJA PROGRAMU REWITALIZACJA MIASTA LIMANOWA

Krótką informacja o programie

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem wieloletnim. Określa kierunki działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, a także technicznej w taki sposób, by uzyskać efekt minimalizacji zdiagnozowanych problemów, a zarazem doprowadzić do wzmocnienia lokalnych potencjałów.

Gminny Program Rewitalizacji pozwoli na osiągnięcie poprawy standardu życia mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją w aspekcie środowiskowym, estetycznym, społecznym i gospodarczym, za pomocą realizacji działań zwiększających potencjał do życia, pracy i rozwoju, jak również pozwoli na przemianę terenów zdegradowanych w obszarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym i

środowiskowym na tereny wspierające mieszkańców w każdym wieku w budowaniu więzi społecznych, rozwijaniu kwalifikacji zawodowych, prowadzeniu zyskowej działalności gospodarczej w zadbanej, bezpiecznej i estetycznej przestrzeni publicznej i zdrowym środowisku przyrodniczym.

Obszar rewitalizacji wyznaczony Uchwałą nr XXXIV.221.20 z 18 grudnia 2020 roku w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Limanowa na lata 2016- 2023, objął trzy podobszary:

1. Rynek (jednostka nr 1),
2. Śródmieście (jednostka nr 2),
3. Zygmunta Augusta (jednostka nr 6).

Całkowity obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 129,05 ha (6,90%), zamieszkiwany jest przez 4 037 mieszkańców, co stanowi 26,40% ludności. Tym samym obszar ten spełnia kryteria wielkościowe dla obszarów rewitalizacji, jakie zostały określone w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777) i wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji. Cały obszar rewitalizacji jest spójny pod względem przestrzenno-funkcjonalnym, gdzie różne funkcje wzajemnie się przenikają i dopełniają. Jego charakterystyka dokonana została w oparciu o szczegółowe wyniki procedury delimitacji oraz na podstawie przeprowadzonych badań terenowych. Powyższe podobszary obszaru zdegradowanego zostały wskazane jako obszar rewitalizacji z uwagi na znaczne nasilenie problemów społecznych (są to cztery najbardziej kryzysowe jednostki w sferze społecznej) oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

I. Podobszar Rynek

Podobszar ten jako jednostka urbanistyczna zajmuje powierzchnię 27,19 ha, co stanowi 1,45% powierzchni gminy, zamieszkiwany jest przez 994 osób (6,50% mieszkańców gminy).

Na kryzys w sferze społecznej w omawianej jednostce największy wpływ miały następujące zjawiska:

- przestępczość,
- edukacja.

W sferze technicznej, omawiany obszar został sklasyfikowany jako zdegradowany.

II. Podobszar Śródmieście

Podobszar ten jako jednostka urbanistyczna zajmuje powierzchnię 77,71 ha, co stanowi 4,16% powierzchni gminy, zamieszkiwany jest przez 1301 osób, co stanowi 8,51% mieszkańców gminy.

Na kryzys w sferze społecznej w omawianej jednostce największy wpływ miały następujące zjawiska:

- przestępczość,
- edukacja.

Na omawianym obszarze odnotowano kryzys w sferze środowiskowej, na który wskazuje występowanie miejsc, gdzie średnie dobowe stężenie pyłu PM10 przekracza wartość dopuszczalną 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

III. Podobszar Zygmunta Augusta

Podobszar ten jako jednostka urbanistyczna zajmuje powierzchnię 24,15 ha, co stanowi 1,29% powierzchni gminy, zamieszkiwany jest przez 1742 osób, co stanowi 11,39% mieszkańców gminy.

Największy wpływ na wystąpienie kryzysu w sferze społecznej na omawianym obszarze miały następujące zjawiska:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- przestępczość,
- niska aktywność społeczna i obywatelska.

Obszar ten, podobnie jak dwa wcześniejsze należy do grupy zdegradowanej w zakresie sfery środowiskowej.

Niskoemisyjny transport w Limanowej.

Projekt wieloletni realizowany w latach 2018 - 2023, dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego kwotą: **11 351 609,72 zł**. Wartość projektu to: **14 416 894,99**.

W roku 2022 wykonano zakres:

zakończono budowę i oddano do użytkowania budynek Centrum przesiadkowego, zlokalizowany przy ul. Targowej w Limanowej. Zakres obejmował budowę budynku jednokondygnacyjnego, w konstrukcji tradycyjnej mieszanej żelbetowo – murowanej z antresolą wraz z instalacjami wewnętrznymi (wod kam c.o., gazową, elektryczną, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji) wraz z:

- częściową rozbiórką istniejącej sieci gazowej kolidującą z projektowaną budową oraz budową nowego odcinka sieci gazowej wraz z przyłączem do istniejącego budynku usługowego na dz. 272/3.
- częściową rozbiórką sieci kanalizacji deszczowej i budowa nowego odcinka sieci kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami z budynku Centrum Przesiadkowego oraz z istniejących terenów utwardzonych .
- częściową rozbiórką sieci wodociągowej kolidującą z projektowaną inwestycją i budową nowego odcinka sieci wodociągowej wraz z hydrantem podziemnym; przyłączem do budynku Centrum

- budowę przyłącza wodociągowej oraz przyłączem i zewnętrzną instalacją wodociągową do istniejącego budynku usługowego na działce nr 272/3.
- budowę przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku Centrum Przesiadkowego - częściową rozbiórką istniejącej sieci elektrycznej wraz z słupem elektrycznym i przyłączem do istniejącego budynku usługowego na działce nr 271/2; kolidującą z projektowaną budową oraz rozbiórką istniejących dwóch słupów oświetleniowych oraz budową nowego odcina sieci elektrycznej i oświetleniowej wraz z przyłączem i zewnętrzną instalacją elektryczną do istniejącego budynku usługowego na działce nr 272/3.
- budowę układu komunikacji wewnętrznej (utwardzenia, chodniki).

Budynek Centrum Przesiadkowego pełni funkcję budynku dworcowego.

W budynku zaprojektowano pomieszczenia służące do obsługi podróżnych oraz pomieszczenia pomocnicze do obsługi technicznej budynku - kotłownia i serwerownia. Poczekalnia posiada bezpośredni widok na plac manewrowy i rozkład jazdy oraz duży ekran z informacjami dotyczącymi przyjazdów i odjazdów autobusów. Na kondygnacji parteru przewidziano również toalety dla podróżnych, w tym wyodrębnioną toaletę dla osób niepełnosprawnych, pokój służący do karmienia i przewijania małych dzieci, pomieszczenia socjalne dla obsługi oraz pomieszczenie serwerowni i pomieszczenie dozoru.

Na antresoli zaprojektowano poczekalnię dla podróżnych wraz z miejscem do relaksu.

Budynek jest wyposażony w instalacje elektryczną, fotowoltaiczną, gazową, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, wod. – kan. , c.o. Źródłem ciepła do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody jest kocioł

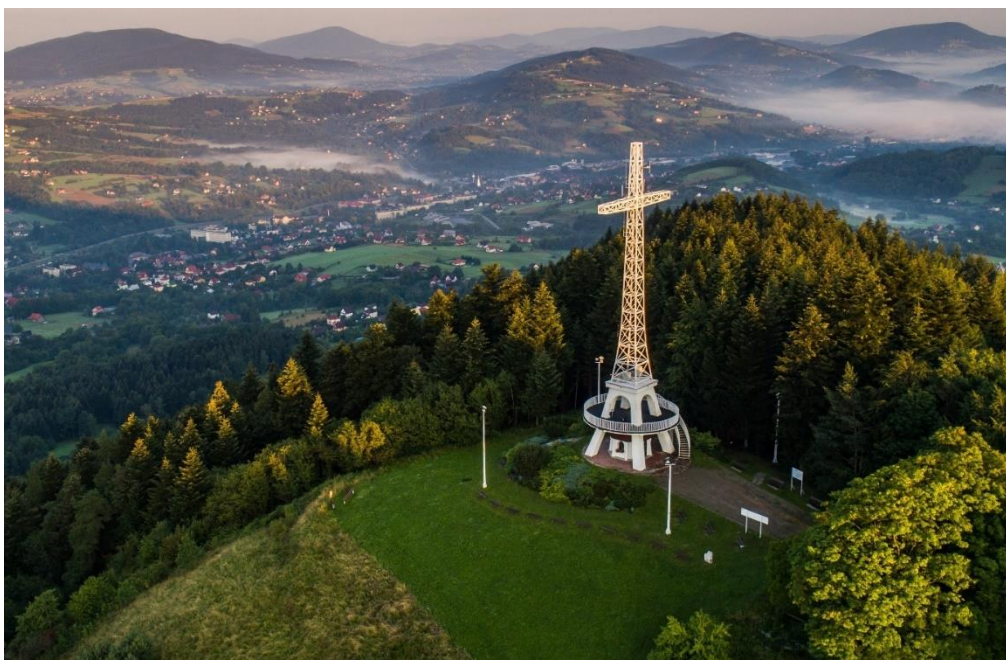
gazowy. Budynek jest wyposażony w elektroniczny system informacji dla podróżnych.

-Zabudowa 29 fotowoltaicznych wiat wraz z systemem informacji pasażerskiej.

Zakończony został montaż paneli fotowoltaicznych, które tworzą równocześnie pokrycie dachowe wiat. Wykonywane zostały również przyłącza światłowodów do przystanków dla celów funkcjonowania informacji pasażerskiej oraz monitoringu przystanków oraz prace polegające na wykonaniu i testowaniu systemu płatności i informacji pasażerskiej. Ukończony został montaż urządzeń bezprzewodowego dostępu do Internetu (Hot-Spot) wraz z kontrolerem rejestrującym ruch użytkowników, zamontowane zostało wyposażenie sieci Hot-Spot budynku dworca oraz wifii na zajezdni dla obsługi pojazdów (3 szt. dla dworca wewnętrzne + 1 zewnętrzny oraz 2 dla zajezdni). Zamontowane zostały również kamery zewnętrzne i wewnętrzne na węźle przesiadkowym i zewnętrzne na budynku dworca.

Zdrowie , rekreacja- zagospodarowanie czasu wolnego:

I. Zagospodarowanie terenu Miejskiej Góry i Centrum wypoczynku i sportów ekstremalnych – przygotowana koncepcja zagospodarowania terenu. Przedmiotem projektu będzie rozbudowa i modernizacja istniejącej infrastruktury rekreacyjnej Miejskiej Góry w Limanowej, w celu utworzenia kompleksowego produktu turystycznego w postaci Centrum Wypoczynku i Sportów Ekstremalnych.

Góra Miejska jest miejscem o wielkim potencjale turystycznym, dzięki swoim walorom przyrodniczym. Ze względu na ukształtowanie powierzchni Góra jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla amatorów i sportowców rozwijających się dynamicznie dyscyplin: kolarstwa grawitacyjnego i

akrobacyjnego, biegów ekstremalnych, a także turystów górskich, spacerowiczów, pielgrzymów.

Centrum Wypoczynku i Sportów Ekstremalnych w Limanowej będzie oferowało bardzo różnorodną infrastrukturę w zakresie turystyki aktywnej, całość infrastruktury głównie związana będzie z turystyką rowerową tj. trasy rowerowe zjazdowe dla wielu dyscyplin kolarstwa górskiego i akrobatycznego, rowerowy park umiejętności, park linowy, miejsca biwakowe, zaplecze do organizacji imprez sportowych, trasy jeździeckie i sportowe.

8. **II. Remont infrastruktury w miejscu spotkań i integracji-kamieniołomu przy ul. Kasprowicza w Limanowej w tym obiektów rekreacyjnych** – Został złożony wniosek o dofinansowanie do Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska” na zadanie pn. „Przebudowa infrastruktury turystycznej przy ul. Kasprowicza w Limanowej”. Wniosek został pozytywnie oceniony i przyznane zostało dofinansowanie. Wybrany został w drodze przetargu wykonawca tego zadania: Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych „DUDA” Grażyna Duda z Łostówki. Całkowita wartość zadania po przetargu wynosi **755 722,012 zł** w tym dofinansowanie w wysokości **480 243,00 zł**. Projektowane zadanie ma obejmować swoim zakresem przebudowę zadaszenia miejsc siedzących (altany), budowę stanowiska grillowego wraz z pozostałymi obiektami małej architektury, takimi jak stoły, ławki czy śmietniki. Tradycja spotkań w kamieniołomie sięga prawdopodobnie lat 70 ubiegłego wieku. Współcześnie wykorzystywano to miejsce m.in. do organizacji biura zawodów imprez downhillowych. Przez kamieniołom przebiega pieszy szlak turystyczny oznaczony żółtym kolorem, prowadzący w kierunku starego i nowego krzyża.

Historia tego miejsca związana jest z Bazyliką Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej – to m.in. stąd wydobywano surowiec potrzebny do wzniesienia świątyni. Gdy kamieniołom przestał być eksploatowany, teren w pobliżu nieczynnego wyrobiska z czasem został zagospodarowany do celów organizacji imprez plenerowych, które cieszyły się sporą popularnością.

C. Infrastruktura komunalna

Publiczny transport miejski

Miasto Limanowa podjęło działania w celu utworzenia publicznego transportu zbiorowego realizując projekt pn: „Niskoemisyjny Transport Miejski”

Jest to projekt inwestycyjny.

Obecnie został zrealizowany plac manewrowy węzła przesiadkowego przed budynkiem dworca, którego budowa rozpoczęła się w 2021 r. Zakupiono również 5 sztuk ekologicznych autobusów.

Równocześnie rozpoczęto realizację dostawy Systemu Informacji Pasażerskiej (SIP), systemu organizacja i zarządzanie ruchem wraz z montażem wiat przystankowych, wyposażeniem w monitoring i system informacji pasażerskiej.

W ramach projektu w 2021 roku zostało zamontowanych 29 nowych wiat przystankowych na terenie Miasta Limanowa.

Pozostałe działania dotyczące transportu zbiorowego:

Miasto Limanowa zarządza 44 przystankami komunikacji zbiorowej zlokalizowanymi na terenie miasta przy drogach miejskich i przy drodze krajowej nr 28 przebiegającej przez miasto Limanowa. Większość przystanków wyposażone jest w wiaty przystankowe. Służby miejskie dbają o utrzymanie wiat przystankowych w odpowiednim stanie technicznym i porządku w obrębie przystanków.

Burmistrz Miasta wydaje również uzgodnienia i zgody na korzystanie z przystanków, którymi zarządza dla 21 przewoźników realizujących linie komunikacyjne na terenie powiatu limanowskiego i województwa małopolskiego łączących sąsiadujące gminy z miastem Limanowa – siedzibą powiatu oraz ze stolicą województwa. Przez miasto Limanowa przebiega około 40 linii komunikacyjnych realizowanych przez tych przewoźników. W tym zakresie Urząd Miasta współpracuje ze Starostwem Powiatowym oraz Urzędem Marszałkowskim.

D. Ład, porządek i gospodarka odpadami

Bieżące utrzymanie miasta obejmuje działania z zakresu utrzymania zieleni, porządku i czystości terenów miejskich oraz bieżące remonty i prace konserwacyjne wykonywane przy drogach miejskich, w tym również bieżące naprawy i usuwanie awarii na sieci oświetlenia ulicznego.

Realizowano następujące działania związane z bieżącym utrzymaniem Miasta:

- utrzymanie placu targowego Mój Rynek z parkingiem podziemnym dwupoziomowym na około 70 miejsc. Zapewniono pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania obiektu i obsługę;
- utrzymanie parkingu dwupoziomowego „Św. Krzysztofa” przy ul. Łazarskiego na około 250 miejsc. Zapewniono pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania obiektu i obsługę;
- zapewniono funkcjonowanie cmentarza komunalnego i jego bieżące utrzymanie. W roku 2022 były kontynuowane pochówki w kwaterach oraz udostępnione kolejne kwatery;
- zapewniono bieżące utrzymanie stadionu LKS Płomień i MKS Limanovia. Ponadto służby miejskie utrzymują boisko trawiaste zlokalizowane przy ul. Kusocińskiego;
- rozbudowana została część rekreacyjna miasta. Obecnie funkcjonuje na terenie miasta 15 placów zabaw i 11 siłowni plenerowych a także wodny plac zabaw i dwie fontanny;
- utrzymanie parku miejskiego, który składa się z dwóch siłowni zewnętrznych, ogrodzonego placu zabaw oraz wodnego placu zabaw.

W 2022 roku realizowano zadania związane z usuwaniem awarii oświetlenia ulicznego, stanowiącego własność Miasta Limanowa na podstawie umowy w kwocie 41 368,74 zł Wykonywano naprawy elementów lub ich wymiany na nowe.

Miasto Limanowa z uwagi na zaistniałą sytuację gospodarczą związaną z bardzo wysokimi cenami za energię elektryczną, zmuszone było wprowadzić od dnia 1 grudnia 2022r. ograniczenia w oświetleniu ulicznym w godzinach nocnych. Zlecono dwóm firmom wyłączenia oświetlenia ulicznego w godzinach nocnych od 23:30 do 5:00.

Wykonano również prace związane z demontażem i montażem oświetlenia świątecznego na płycie rynku oraz na słupach oświetlenia ulicznego wokół rynku.

Bieżące utrzymanie dróg to między innymi:

- utrzymanie przejezdności dróg w okresie zimy tzw. akcja zimowa realizowana corocznie przez MZGKiM Sp. z o.o. Średni roczny koszt akcji zimowej prowadzonej na terenie miasta zamyka się w kwocie 1.097.089,67 zł;
- bieżące naprawy dróg po okresie zimowym obejmuje: usuwanie przełomów, głębokich ubytków w nawierzchni, zabezpieczono teren osuwiskowy. Ponadto utrzymywane jest oznakowanie pionowe dróg, drożność rowów, przepustów, kanalizacji opadowej. Roczne koszty tych prac to kwota około 700 tys. Zł;
- realizowano porozumienie z Województwem Małopolskim w sprawie przekazania zadań z zakresu utrzymania DW 965 oraz wysp ronda na terenie Miasta Limanowa na cztery sezony utrzymania. W okresie zimowym prowadzono odśnieżanie jezdni i chodników ze zwalczaniem śliskości, a w okresie letnim sprzątanie ulic i utrzymanie przyległej zieleni;
- corocznie realizowane są zadania wskazane przez Zarządy Osiedli, których na terenie miasta jest 8. Zarządy w roku 2022 miały do dyspozycji łącznie kwotę 200 tys. zł. Jest to w zasadzie „budżet obywatelski” – środki dysponowane są na zadania ważne z punktu widzenia mieszkańców osiedla, wybrane przez nich na zebraniach osiedlowych. Każde osiedle realizuje wybrane przez siebie zadania na łączną kwotę 25 tys. zł. Często te kwoty są większe, gdyż niektóre wnioski mieszkańców wskazane przez Zarząd Osiedla do realizacji wymagające większych nakładów finansowych i wówczas są wspomagane z wydatków bieżących budżetu miasta. I tak w roku 2022 zakupiono dodatkowo materiały do remontów odcinków dróg wskazanych przez Zarządy Osiedli (kliniec, korytka, przepusty drogowe). Wykonano zadania remontowe wskazane do realizacji przez Zarządy Osiedla.

Sfinansowane zostały działania obejmujące gospodarkę odpadami:

- zapewniono bieżące utrzymanie zrekultywowanego składowiska odpadów w Słopnicach oraz pokryto koszty dzierżawy terenu pod to składowisko;
- zapewniono funkcjonowanie Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzonego przez MZGKiM Sp. z o.o.;
- zorganizowano odbiór i utylizację odpadów komunalnych z terenu miasta odebranych z nieruchomości zamieszkanymi przez mieszkańców.

Miasto Limanowa objęło wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie miasta systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz zorganizowało odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Usługę realizował Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. z Limanowej, na podstawie *art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710)* – usługa realizowana w ramach własnego przedsiębiorstwa (*in house*) w trybie zamówienia z wolnej ręki.

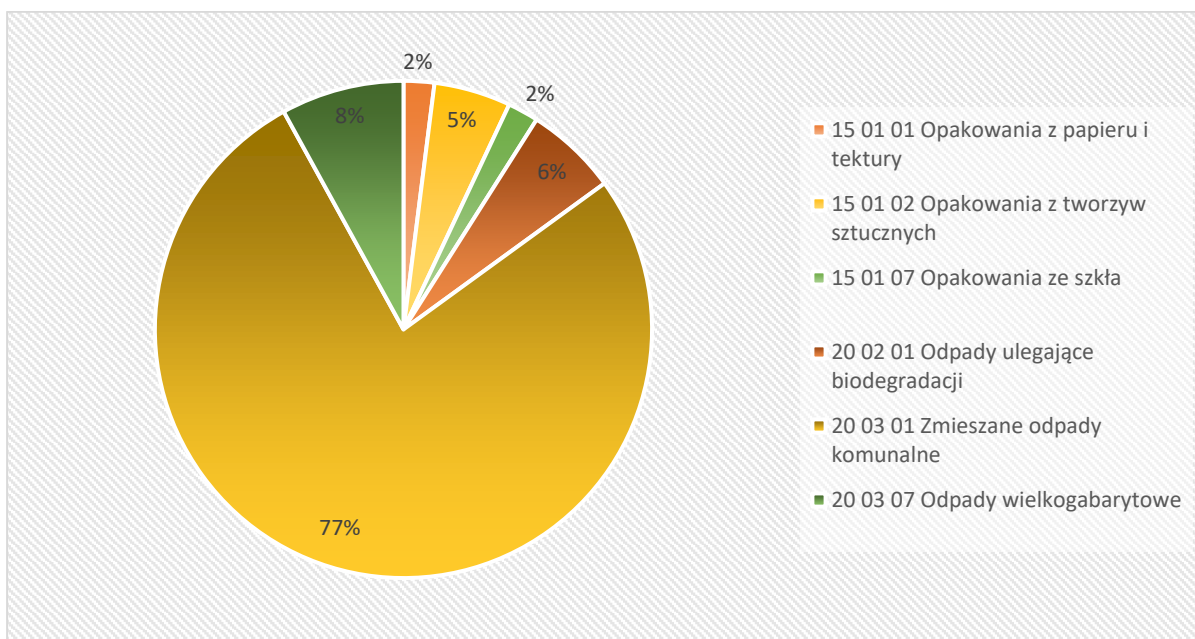
W roku 2022 z terenu miasta zebrano 5.985,27 Mg odpadów, koszt całkowity zagospodarowania odpadów wyniósł około: 4.400.000,00 zł

Struktura zagospodarowanych odpadów przedstawia się następująco:

Kod	Nazwa frakcji	Masa [Mg]	Udział [%]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	97,29	2,0
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	325,05	5,0
15 01 04	Opakowania z metali	12,63	0
15 01 07	Opakowania ze szkła	117,54	2,0
16 01 03	Zużyte opony	5,50	0
20 01 01	Papier i tektura	7,13	0
20 01 02	Szkło	0,41	0
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	0,66	0
20 01 39	Tworzywa sztuczne	4,96	0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	334,33	6,0
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	4626,51	77,0

20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	453,26	8,0
Ogółem:		5985,27	100,0

Obowiązującą w roku 2022 metodą ustalenia opłaty był iloczyn: liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty na osobę. Rada Miasta Limanowa kwestie związane z ustaleniem wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uregulowała stosownymi uchwałami.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły odpowiednio:

W okresie od 01. 01 do 31.12. 2022r.

- zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny: 28 zł/os/m-c,
- bioodpady stanowiące odpady komunalne zagospodarowane we własnym zakresie –kompostownik przydomowy: 26,50 zł/os./m-c,

Sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, Rada Miasta Limanowa określiła szczegółowo w uchwale i tak ustalono że od właścicieli nieruchomości odbiera się każdą ilość wytworzonych odpadów komunalnych, a w 2022 r. były one odbierane z następującą częstotliwością:

- bioodpady z terenu o zabudowie jednorodzinnej - nie rzadziej niż raz na miesiąc, za wyjątkiem okresu od kwietnia do października, kiedy odbiór miał miejsce nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,

- odpady jak wyżej ale z terenów o zabudowie wielolokalowej – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a w okresie od kwietnia do października, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- odpady zebrane selektywnie nie rzadziej niż raz na miesiąc,
- opady wielkogabarytowe nie rzadziej niż jeden raz w roku.

W roku 2022 na terenie miasta Limanowa działał (nieprzerwanie od 2013 r.) Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych [GPSZOK] zlokalizowany na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Moczarki. GPSZOK czynny jest przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰. Zarządcą jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Limanowej. GPSZOK przyjmuje nieodpłatnie od mieszkańców miasta posegregowane odpady:

- przeterminowane leki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- chemikalia
- odpady wielkogabarytowe,
- meble,
- gruz budowlany,
- materiały rozbiórkowe,
- zużyte opony,
- odpady zielone,
- odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji.
- niebezpieczne
- niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- tekstylia, odzież.

W 2022 r. w GPSZOK zgromadzono **44,273 ton** odpadów komunalnych, o 5 % mniej niż w do 2021 r.

Szczegółowa specyfikacja zebranych odpadów przez GPSZOK w 2022 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	7,260

17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz budowlany z rozbiórek i remontów	0,000
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,000
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,000
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	0,000
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,005
20 01 23	Urządzeni zawierające freony	1,546
20 01 27	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,000
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,000
20 01 31	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	0,000
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,078
20 01 33	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,062
20 01 34	Baterie i akumulatory	0,020
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,852
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	3,377
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6,800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	24,273

Na dzień 31.12.2022 r. w Urzędzie Miasta Limanowa było zarejestrowanych **2916** bieżących deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z tego: **2745** od właścicieli nieruchomości, **78** od zarządców nieruchomości wspólnych, **37** od nieruchomości mieszanych i **56** od domków letniskowych.

Liczba mieszkańców zamieszkałych na terenie miasta Limanowa, według złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości

opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła - **12.216 osób** z tego:

Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe na terenie miasta Limanowa, na dzień 31.12.2022 r. według rejestru mieszkańców wyniosła- **14.504 osób.**

W przypadku zaistnienia rozbieżności pomiędzy liczbą zamieszkałych, a liczbą osób zameldowanych na nieruchomości, dla której składana jest deklaracja, właściciel nieruchomości zamieszcza w deklaracji informacje o przyczynie rozbieżności dołączając stosowne udokumentowanie. Najczęściej wymienianymi przyczynami są:

- praca za granicą bez zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej,
- praca i nauka (studia) w innej miejscowości bez zameldowania czasowego.

Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu:

▪ koszt odbioru i zagospodarowania odpadów –	4 400 000,00 zł
▪ koszt funkcjonowania PSZOK	- 20 400,00 zł

Razem:	4 420 400,00 zł
--------	-----------------

3. Bilans funkcjonowania systemu na dzień 31.12.2022r.:

• Dochody otrzymane	- 4 093 016,75 zł
• Wydatki wykonane	- 4 420 400,00 zł

Wynik bilansu (ujemny):	-327 383,25 zł
-------------------------	-----------------------

Na terenie miasta zakupiono i zamontowano 1 wiatę na odpady dla budynków wielomieszkaniowych przy ul. Fabrycznej 194.

Zapewniono czystość i porządek na terenie miasta poprzez:

Wywóz śmieci z cmentarza komunalnego, utrzymania czystości i porządku na terenie miasta. MZGKiM Sp. z o.o. dokonuje dwa razy w tygodniu objazd ulic i opróżnia kosze uliczne. W razie potrzeby ulice są sprzątane sprzętem mechanicznym będącym na wyposażeniu spółki.

W ramach działań związanych z utrzymaniem czystości na terenie miasta wykonywane są codziennie prace porządkowe przez pracowników Centrum Utrzymania Miejskich Obiektów, zbierane śmieci do kontenerów zlokalizowanych w różnych częściach miasta. Na wyposażeniu pracownicy CUMO posiadają samochód dostawczy oraz sprzęt mechaniczny służący do utrzymania terenów zielonych (kosiarki, piły nożyce, dmuchawy itp.) Do zadań tej grupy należy również utrzymanie czystości na stadionie KS Limanovia oraz sztucznej murawy boiska.

W okresie wiosennym obsadzone zostały kwiatami jednorocznymi cmentarze komunalny oraz na Jabłońcu a także donice zlokalizowane przy Pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz na obiekcie Mój Rynek, skwer przy Pomniku Niepodległości a także donice zlokalizowane na płycie rynku. Należy również zaznaczyć iż w ciągu każdego roku dosadza się około 100 nowych drzew.

E. Program Ochrony Powietrza (POP)

Program Ochrony Powietrza

Działania i długoterminowa strategia miasta w zakresie ochrony powietrza wynika bezpośrednio z dokumentów:

- Uchwały antysmogowej dla Małopolski, która obowiązuje od 1 lipca 2017 r.
- Uchwały Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego.

Powyższe dokumenty zakładają szereg zadań dla samorządów gminnych, zgodnie z którymi Miasto realizowało w roku 2022 następujące zadania:

1. Działalność punktu informacyjnego programu Czyste Powietrze.
Punkt informacyjny funkcjonuje w Urzędzie już od 29 lipca 2019 r. i jest obsługiwany codziennie przez ekodoradcę. W ramach porozumienia z WFOŚ i GW w roku sprawozdawczym 2022 - ekodoradca złożył 9 wniosków w imieniu mieszkańców i rozliczył 10 inwestycji na łączną kwotę 99 734 zł. Za złożenie wniosków w punkcie konsultacyjnym Miasto pozyskało z WFOŚ i GW: 2125 zł. Przeprowadzono 2 spotkania informacyjne dla mieszkańców o zasadach programu oraz szereg kampanii w lokalnych mediach. Sumarycznie od początku funkcjonowania programu, z danych WFOŚiGW w Krakowie, mieszkańcy łącznie złożyli 203 wnioski, zrealizowali 100 inwestycji na łączną kwotę 1 787 784,24zł. W roku 2022 złożyli 37 wniosków.
2. Zatrudnienie ekodoradcy.
Ekodoradca jest zatrudniony od roku 2016 r. w ramach projektu LIFE. Do zadań ekodoradcy należy realizacja zadań wytyczonych przez projekt LIFE i Program Ochrony Powietrza. W ramach powyższych zadań zrealizowano:

Realizacja LIFE w Mieście Limanowa	Rok 2022
Akcje informacyjne o uchwale antysmogowej i dostępnych dotacjach do wymiany kotłów	4
Pozostałe akcje informacyjne i edukacyjne tj. warsztaty edukacyjne i spotkania z mieszkańcami	30

Dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty, ankiety, itp.)	13570
Konkursy	3
Udzielone porady w UM ,telefonicznie ,podczas kontroli ,spotkań i wydarzeń	Ponad 2000
Artykuły w prasie i mediach (kwartalniki, lokalne pisma, spoty radiowe) oraz informacje na stronach internetowych	293
Kontrole kotłowni	100
Analiza prób popiołów z kontroli palenisk	4
Liczba przeprowadzonych termowizji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej	12
Wizyty w gospodarstwach ubogich energetycznie	18
Monitoring jakości powietrza w mieście	10 sensorów na terenie Miasta oraz nowy czujnik wraz z tablicą ledową przy szkole podstawowej nr 3
Sumaryczna liczba zinwentaryzowanych budynków pod względem ogrzewania wg bazy CEEB	3798

Ponadto realizowano programy dotacyjne na wymianę bezkaszowych urządzeń grzewczych i termomodernizację budynków: Stop smog i Redukcja Niskiej Emisji z Regionalnego Programu Operacyjnego. Uchwalono dokument pn. Projekt aktualizacji założeń dla planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta limanowa na lata 2022-2025. Miasto Limanowa zajęło I miejsce za wykorzystanie mediów w III fazie projektu LIFE.

2 lutego 2022 Miasto podpisało porozumienie z Powiatem Limanowskim w zakresie współpracy i realizacji Projektu zintegrowanego LIFE IP Ekomałopolska "Wdrażanie Regionalnego Planu działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego". Wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego zrealizowano projekt edukacyjny -w wyniku, którego na jednej z szkół podstawowych zamontowano miernik jakości powietrza wraz z tablicą informacyjną led.

3. Akcje informacyjne o wymaganiach uchwały antysmogowej.

Akcje odbyły się dwukrotnie - w lutym dostarczono 4000 ulotek (wraz z wymiarem podatkowym w postaci bezpośredniej dystrybucji do mieszkańca oraz w listopadzie, za pośrednictwem Poczty Polskiej j-tj ok 1330 pism, pod adresy, gdzie zamontowane są urządzenia bezklasowe. We wrześniu realizowano spoty radiowe w stacji RDN. Ponadto publikacje o wymogach uchwały pojawiły się w mediach lokalnych. Podmioty gospodarcze informowano -mailowo 15.12.2022.

4. Inwentaryzacja budynków w gminie/CEEB.

Inwentaryzacja źródeł ogrzewania trwa w mieście już od roku 2017. W lipcu 2021 roku powstał obowiązek zgłaszania źródeł ogrzewania do

Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Na podstawie złożonych przez mieszkańców deklaracji, do ww. bazy wprowadzono 3942 dane dla 3798 punktów adresowych.

5. Kontrole interwencyjne i planowe palenisk.

Kontrole wykonywane są przy udziale straży miejskiej i ekodoradcy. Podjęto łącznie 17 kontroli podczas dni z 1 stopniem zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza. Stopnie 2 i 3 nie występowały. Przeprowadzono łącznie 100 kontroli interwencyjnych i planowych. Odnotowano 8 wykroczeń, za które wystawiono mandaty na łączną sumę 1350 zł.

Pobrano 4 próby popiołów, z czego 4 wykazało spalanie śmieci. 2 sprawy skierowano do sądu.

6. Analiza skali ubóstwa energetycznego.

Analizę ubóstwa przeprowadzono na podstawie ankietyzacji osób objętych świadczeniami z MOPS -to 119 ankiet gdzie osoby wyraziły chęć udzielenia danych. Natomiast na podstawie złożonych wniosków o dodatek osłonowy w 2022 do 19 lipca złożono 1203 wniosk, tzn., że te gospodarstwa spełniają kryteria dochodowe tj .przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Na tej podstawie można by uznać ,że ta grupa stanowi ok 25 % w stosunku do wszystkich gospodarstw w mieście. Ponadto Miasto realizuje program STOP SMOG ,zweryfikowano 17 gospodarstw spełniających definicje ubóstwa i warunki programu w celu otrzymania wsparcia na termomodernizację budynku.

7. Zapewnienie przez jednostki samorządu wykorzystania w budynkach użyteczności publicznej energii elektrycznej pochodzącej z OZE: Od 2023 roku na poziomie co najmniej 50%, a od 2025 roku na poziomie 100 %.

Łączne roczne zużycie energii elektrycznej w budynkach użyteczności publicznej będących własnością gminy wyniosło ok 1122 MWh z czego 652MWh pochodziło z odnawialnych źródeł energii co stanowi 58%.

8. Rekomendacja przeznaczenia co najmniej 1% dochodów własnych gminy na zadania związane z ochroną powietrza.

W roku 2022 przeznaczono 3,88 % dochodów własnych Miasta na w/w działania.

9. Redukcja urządzeń grzewczych niespełniających wymagań uchwały antysmogowej do 15 % wszystkich urządzeń.

W roku 2022 zaistniały sytuacje skutecznie utrudniające realizację programów gminnych, których celem była likwidacja „kopciuchów” (program STOP SMOG oraz Regionalny Program Operacyjny -Redukcja niskiej emisji czy też Czyste Powietrze), a były to:

- 1) zmiany zapisów uchwały antysmogowej zezwalające na korzystanie z starych, bezklasowych kotłów grzewczych do końca kwietnia 2024 roku.
- 2) zaistniała sytuacja polityczna i gospodarcza w kraju i na świecie (wojna na Ukrainie).
- 3) stanowczy wzrost cen gazu i innych nośników energii.

- 4) ograniczony dostęp do paliw, materiałów instalacyjnych i budowlanych.
- 5) obawy mieszkańców przy podjęciu decyzji inwestycyjnej,

Przełożyły się one na bardzo małe zainteresowanie programami i równocześnie na liczbę likwidacji bezklasowych urządzeń grzewczych.

Na koniec roku 2022 w bazie Centralnej ewidencji emisyjności budynków widnieje:

- 759 kotłów bezklasowych (w tym piece kaflowe i trzony kuchenne)
- 818 Kotłów klasowych
- 2711 Pieców gazowych
- 45 Pomp ciepła
- 11 urządzeń grzewczych olejowych

F. Polityka społeczna

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA LIMANOWA NA LATA 2021 - 2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Limanowa na lata 2021-2026 została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr LI.327.21 z dnia 10 grudnia 2021 r.

W strategii określono główne kierunki działań:

Cel strategiczny 1. Wspieranie rodzin, w tym młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnością, w przewyżnianiu problemów

- 1.1 Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych
- 1.2 Reagowanie na problemy w rodzinach
- 1.3 Budowanie warunków dla rozwoju dzieci i młodzieży
- 1.4 Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnością
- 1.5 Realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych

Cel strategiczny 2. Tworzenie bezpiecznego miejsca do zamieszkania i gospodarowania

- 2.1 Aktywna reakcja na problemy przestępczości i zagrożeń w ruchu drogowym
- 2.2 Wspieranie poprawy poziomu zdrowia
- 2.3 Dążenie do poprawy sytuacji w zakresie mieszkalnictwa
- 2.4 Zapewnienie odpowiedniej jakości prac instytucji wspierających budowę bezpiecznego miasta

Cel strategiczny 3. Kreowanie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia

- 3.1 Wspieranie wychodzenia z bezrobocia
- 3.2 Pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości

Cel strategiczny 4. Rozwój aktywności społecznej, obywatelskiej i kulturalnej

- 4.1 Rozwój ogólnej oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców

4.2 Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla grup o szczególnych potrzebach

4.3 Aktywizacja społeczna i współpraca z organizacjami pozarządowymi
Cele strategiczne określone w strategii realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Limanowa, miejskie jednostki oświatowe i instytucje kultury, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowy Urząd Pracy, PCPR, Policję, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, organizację pozarządowe i kluby sportowe.

ZADANIA REALIZOWANE W 2022 R. PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W LIMANOWEJ ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej powołany został Uchwałą Nr VII/46/92 Rady Miejskiej w Limanowej z dnia 26 czerwca 1992 r. w sprawie: utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz innych zadań zleconych przez Miasto Limanowa na podstawie delegacji wynikających z innych ustaw, niż ustawa o pomocy społecznej. Szczegółowy zakres działalności MOPS został określony Uchwałą Nr XXV.191.2016 Rady Miasta Limanowa z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej.

Organizację wewnętrzną, zasady działania oraz zakres spraw załatwianych przez MOPS określa Zarządzenie Nr 4/2016 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej, z późniejszymi zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 2/2018 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej z dnia 29 stycznia 2018 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej.

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

W 2022 roku kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosiło 776,00 zł, natomiast dla osoby w rodzinie wynosiło 600,00 zł.

O pomoc w formie dożywiania dzieci, gorącego posiłku dla dorosłych oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności mogły starać się:

- osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, tj. kwoty 1164,00 zł,

- osoby w rodzinie, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie, tj. kwoty 900,00 zł.

Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, który przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rodzaj i forma udzielanej pomocy uzależniona jest w szczególności od rodzaju i skali występujących w danej rodzinie problemów. Na przestrzeni ostatnich lat ogólna liczba osób i rodzin korzystających z pomocy ma tendencję spadkową co przedstawia poniższa tabela.

Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2021 – 2022.

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin	596	591
Liczba osób w rodzinach	973	915

Zródło: Opracowanie własne.

Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2021 – 2022.

Powód korzystania z pomocy	Rok 2021		Rok 2022	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	158	407	152	395
Bezdomność	7	10	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	44	237	42	242
Bezrobocie	141	413	133	391
Niepełnosprawność	142	238	141	236

Długotrwała lub ciężka choroba	232	377	237	389
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	9	31	11	34
rodziny niepełne	5	12	7	14
rodziny wielodzietne	1	9	1	10
Alkoholizm	19	24	17	22
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	2	2
Przemoc w rodzinie	2	12	4	11
Zdarzenie losowe	1	1	2	3

Źródło: Opracowanie własne.*

*Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się.

ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Zasiłki i pomoc w naturze

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej w zrealizował następujące świadczenia pieniężne:

zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe. Tę formą pomocy w 2022 r. objęto 51 osób i wypłacono im 554 świadczenia. Łącznie w 2022 roku wydano 90 decyzji dotyczących zasiłku stałego.

Realizacja zasiłku stałego w latach 2021 – 2022

Rok	Ilość osób	Kwota świadczeń (w zł)
2021	55	276 865,00
2022	51	336 525,00

Źródło: Opracowanie własne.

W 2022 roku łączny koszt realizacji programu był wyższy niż w 2021 roku ze względu na wzrost kryterium dochodowego rodziny oraz wyższą kwotę

przysługującego zasiłku stałego, która to z maksymalnej kwoty 645,00 zł wzrosła na 719,00 zł miesięcznie. Ponadto, mimo mniejszej liczby osób pobierających w/w zasiłek, wypłacono o 29 świadczeń więcej niż w 2021 r. zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W 2022 r. pomoc w formie zasiłków okresowych otrzymało 152 rodziny, w których liczba członków rodziny wynosiła 395 osób. Liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 1200 i została zrealizowana na kwotę 478 935 zł. Najczęściej z pomocy w formie zasiłku okresowego korzystają osoby i rodziny dotknięte bezrobociem. Z tego też powodu 101 rodzinom przyznano 777 świadczeń na kwotę 387 053 zł. Pozostałe rodziny korzystały z zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby. Wypłacono im 274 świadczenia na kwotę 41 448 zł. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2020-2022.

Rok	Ilość rodzin	Kwota świadczeń (w zł)
2021	158	434 865,00
2022	152	478 935,00

Źródło: Opracowanie własne.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, żywności, leków i leczenia, odzieży i obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej.

MOPS w 2022 r. przyznał pomoc w postaci zasiłków celowych dla 306 osób na łączną kwotę 250 364,00 zł, w tym dla 196 osób na zakup żywności z wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na kwotę 134 715,00 zł.

Z powyższej ilości objętych tą formą pomocy 104 osoby otrzymało zasiłki celowe specjalne na łączną kwotę 66 914,00 zł. Pomocy tej udzielano najczęściej osobom dotkniętym ciężką chorobą oraz bardzo wysokimi kosztami leczenia przekraczającymi możliwości osoby chorej czy też jej rodziny.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Pomoc osobom bezdomnym świadczona była przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu w zakresie udzielenia schronienia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn i Kobiet. W 2022 r. opłatę za pobyt w schroniskach dokonano za 3 bezdomnych na kwotę 9 799,00 zł.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane jest przez sąd właściwy ze względu zamieszkania osoby

podlegającej opiece, a w przypadku braku miejsca jej zamieszkania – miejsca jej pobytu. W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej wypłacił 28 opiekunom przyznane postanowieniem Sądu wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi oraz 2 osobom wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie kurateli na łączną kwotę 9 600,00 zł.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd w latach 2021 – 2022

Rok	Liczba opiekunów	Liczba osób objętych opieką	Kwota (w zł)	Liczba świadczeń
2021	27	33	148 813,00	395
2022	28	34	155 878,00	394

Źródło: Opracowanie własne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać: osoby nieubezpieczone, osoby posiadające obywatelstwo polskie, osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP, osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem, a rzeczywistą sytuacją majątkową. W 2022 r. wydano 14 decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym 9 decyzji przyznających prawo do w/w świadczeń oraz 5 decyzji uchylających.

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Program skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Składa się z trzech modułów, z czego dwa pierwsze realizowane są przez tutejszy Ośrodek. Pierwszy moduł to wsparcie i posiłek adresowany do dzieci i młodzieży. Drugi to posiłek adresowany do osób starszych. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 roku zakupiono posiłki dla 178 dzieci. Dożywianie prowadzone było w formie gorącego posiłku (obiad dwudaniowy) dla wszystkich dzieci, które korzystały z posiłków zakupionych w szkołach i przedszkolach.

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 20 255 posiłków zakupionych dla dzieci na kwotę 199 900,73 zł, w tym pokrytych w kwocie 159 921,39 zł z dotacji celowej i 39 980,34 zł ze środków własnych budżetu Miasta Limanowa.

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021 –2022

Wyszczególnienie	Rok 2021		Rok 2022	
	Środki własne (w zł)	Dotacja (w zł)	Środki własne (w zł)	Dotacja (w zł)
Koszt Programu Ogółem	262 050,00		334 616,73	
	52 410,00	209 640,00	66 923,34	267 693,39
Pomoc w formie posiłku	24 726,37	98 905,43	39 980,34	159 921,39
Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych	27 683,63	110 734,57	26 943,00	107 772,00

Źródło: Opracowanie własne.

Pomoc w formie dożywiania przyznawano na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

Pomoc w formie zasiłku celowego w ramach Programu "Posiłek w szkole i w domu" w latach 2021 - 2022.

Wyszczególnienie	Zasiłek celowy	
	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin	195	193
Liczba osób w rodzinach	438	441
Liczba świadczeń	436	425
Kwota świadczeń (w zł)	138 418,20	134 715,00

Źródło: Opracowanie własne.

Miejski Program Osłonowy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Miasta Limanowa

W 2022 r. w ramach realizacji wieloletniego Programu Osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Miasta Limanowa na lata 2020 – 2023 na podstawie Uchwały Nr XXIX.183.20 Rady Miasta Limanowa z dnia 23 lipca 2020 r., przyznano dofinansowanie do 1 638 obiadów dla 34 dzieci na kwotę 5 318,93 zł.

Celem programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Miasta Limanowa było objęcie dożywianiem grupy dzieci i młodzieży, które ze względu na wyższy dochód - powyżej 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy

społecznej, nie kwalifikowały się do objęcia pomocą w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W ramach programu udzielono dofinansowania do obiadów dla dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Limanowa w wysokości:

- 1) 35% - jeżeli dochód na osobę w rodzinie mieści się w przedziale od 150% do 200% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 2) 20% - jeżeli dochód na osobę w rodzinie mieści się w przedziale od 200% do 250% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Miejski Program Oślonowy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Miasta Limanowa w latach 2021 - 2022.

Wyszczególnienie	Miejski Program Oślonowy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Miasta Limanowa	
	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin	21	15
Liczba dzieci dożywianych	33	34
Liczba świadczeń	2 294	1 638
Kwota świadczeń - środki własne (w zł)	4 551,62	5 318,93

Źródło: Opracowanie własne.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów rodziny, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

W roku szkolnym 2021/2022 rozpatrzono 33 wnioski. Na ich podstawie w okresie od stycznia do czerwca 2022 r. z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 24 uczniów.

W roku szkolnym 2022/2023 rozpatrzono 30 wniosków. W okresie od września do grudnia 2022 r. z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 30 uczniów. Na wypłatę stypendiów szkolnych w 2022 r. przeznaczono kwotę 22 717,55 zł, w tym 4 543,51 zł ze środków własnych. W roku szkolnym 2021/2022 złożono 33 wnioski o stypendium szkolne, jednak w 2022 r. ze względu na zmianę sytuacji dochodowej uczniów, dziewięciu z nich nie kwalifikowało się do stypendium. W związku z tym na okres styczeń-czerwiec 2022 r. przyznano 24 stypendia szkolne dla uczniów. W 2022 roku przyznano stypendia dla 40 uczniów.

Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego

tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. W 2022 r. do MOPS w Limanowej wpłynęły 2 wnioski o przyznanie zasiłku szkolnego. Na wypłatę zasiłków szkolnych w 2022 r. przeznaczono kwotę 1 240,00 zł, w tym 248,00 zł ze środków własnych Miasta Limanowa.

Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizuje zadania nałożone Ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Dodatek przysługuje dla osób, które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie pokryć obciążających ich kosztów związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

Realizacja w/w zadania stanowi zadanie własne gminy i w całości jest finansowane z budżetu Miasta Limanowa.

W 2022 r. przyjęto 182 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Łączna liczba wydanych decyzji w minionym roku wyniosła 187, w tym: przyznających – 175, odmownych - 5, inne – 7 (dotyczy uchylecia i zmiany decyzji).

W 2022 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało 117 gospodarstw domowych, na łączną kwotę 294 449,53 zł. Kwota ta jest wyższa o 29,36 % w stosunku do roku 2021. Zwiększenie wydatków na dodatki mieszkaniowe wynika przede wszystkim ze zmiany ustalania dochodu, branego pod uwagę przy staraniu się o dodatek mieszkaniowy. Od 01.07.2021 r. wraz ze zmianą ustawy o dodatkach mieszkaniowych zmieniły się zasady obliczania dochodu do dodatku mieszkaniowego. Obecnie dochód liczony jest wg stawki netto, a nie brutto. Do dochodu ze świadczeń z MOPS-u wlicza się jedynie świadczenie rodzicielskie, stypendium szkolne i świadczenie z funduszu alimentacyjnego, co ma znaczący wpływ na zmniejszenie wykazywanego dochodu, liczonego przy ubieganiu się o dodatek mieszkaniowy. Na zwiększenie wydatków przeznaczonych na realizację dodatków mieszkaniowych ma również znaczący wzrost opłat mieszkaniowych.

Liczba oraz kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2020 – 2022

Rok	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych
2021	226 900,35	952
2022	294 449,53	982

Źródło: Opracowanie własne.

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Karta Dużej Rodziny – program wspierania rodzin wielodzietnych

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne z terenu Miasta Limanowa jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ (co najmniej troje dzieci). Rodzice otrzymują kartę na czas nieokreślony, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do 25 roku życia. W przypadku osób niepełnosprawnych karta wydawana jest na czas orzeczenia o niepełnosprawności. Karta Dużej Rodziny funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach. Karta wydawana jest bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny spełniającym określone warunki.

W 2022 r. w tutejszym Ośrodku złożono 350 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, w ramach czego wydano 724 karty. Łączna kwota poniesionych kosztów za wydanie w/w kart wyniosła 5 602,14 zł.

Dystrybucja artykułów spożywczych dla najuboższych osób

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizuje zadania z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących pomocy w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem programu jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy w formie paczek żywnościowych. W 2022 roku tutejszy Ośrodek wydał dla najbardziej potrzebujących osób z terenu Miasta Limanowa – 642 paczki o łącznej wadze 9669,64 kg. Każda paczka żywnościowa składa się z kilku artykułów żywnościowych z różnych grup towarowych, takich jak: olej, cukier, mleko, makaron, kasze, konserwy rybne i mięsne, powidła koncentraty i warzywa konserwowe.

SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji, potrzeb danej osoby oraz możliwości Ośrodka.

Z usług opiekuńczych w 2022 r. skorzystało ogółem 79 osób, na rzecz których świadczone były usługi w ilości 13 562 godzin. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Zabezpieczając pomoc w formie

usług opiekuńczych zauważamy, że wzrasta liczba podopiecznych z ciężkimi stanami chorobowymi, wymagających opieki w formie pielęgnacji chorego w łóżku wraz z toaletą przeciwoleżynową, karmieniem, bądź asystowaniem przy spożywaniu posiłków. Są to osoby ze znacznymi niedowładami po udarach mózgu, wylewach, złamaniach i innymi schorzeniami powodującymi znaczną niepełnosprawność i trudności w codziennym funkcjonowaniu, zwłaszcza w ostatnim etapie życia.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane przez tutejszy Ośrodek w ramach zadań zleconych, obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.

Usługi świadczone były na rzecz 4 dzieci oraz 1 osoby dorosłej. Liczba świadczonych godzin na rzecz tych osób wyniosła 1 370 godzin, a koszt realizacji zadania wyniósł 63 057,66 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią zadanie zlecone finansowane w całości z budżetu państwa. Usługi te realizowane były przez 6 specjalistów posiadających odpowiednie wykształcenie zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2021 – 2022.

Rok	Liczba świadczeń (godzin)	Koszt ogółem (w zł)	Liczba rodzin
2021	1 415	64 401,24 zł	6
2022	1 370	63 057,66 zł	5

Zródło: Opracowanie własne.

Pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

mieszkaniec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww.

osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność. W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina. W 2022 r. w domach pomocy społecznej przebywało 31 osób. Koszt pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł 919 797,03 zł. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w domach pomocy społecznej przebywało 26 osób.

Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2021-2022.

Rok	Liczba osób przebywających w DPS	Koszt pobytu ogółem (w zł)	Koszt gminy (w zł)	Koszt osób zobowiązanych -rodzina (w zł)
2021	27	889 744,82	747 772,42	141 972,40
2022	31	919 797,03	790 978,00	128 819,03

Zródło: Opracowanie własne.

Ośrodki Wsparcia: Dzienny Dom „Senior+” oraz Środowiskowy Dom Samopomocy

Dzienny Dom „Senior +”

Dzienny Dom „Senior+” oferuje zajęcia ruchowe, aktywizujące, rekreacyjne, edukacyjne i kulturalne, zapewniając codziennie ciepły posiłek oraz inne usługi wspomagające, dostosowane do potrzeb seniorów. W 2022 roku do Dziennego Domu „Senior +” uczęszczało łącznie 29 osób (dane narastająco na dzień 31 grudnia 2022 r.).

Środowiskowy Dom Samopomocy

W 2022 r. do Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej uczęszczało łącznie 39 osób (dane narastająco na dzień 31 grudnia 2022 r.), który jest ośrodkiem wsparcia dla osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie. W czasie dziennego pobytu, skierowane osoby uczestniczą w różnego rodzaju terapiach, a w szczególności: terapii zajęciowej, gastroterapii, muzykoterapii, zajęciach kulturalno – rekreacyjnych, zajęciach z psychologiem, terapeutą itp.

Program „Opieka 75+”

Program adresowany był do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które realizują usługi opiekuńcze samodzielnie. Strategicznym celem programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy, które przystąpiły do realizacji programu uzyskały finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Ośrodek otrzymał dofinansowanie w kwocie 49 937,43 zł. Rozliczono 5 285,5 godzin usług opiekuńczych zrealizowanych na rzecz 32 osób.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2022”. W ramach programu realizowano jeden z dwóch modułów tj. Moduł II mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. opieki na odległość. Działania na rzecz seniorów przewidziane niniejszym programem stanowiły nowoczesną formę wsparcia zwiększającą bezpieczeństwo i sprawne ich funkcjonowanie w miejscu zamieszkania. Program stanowił również zabezpieczenie potrzeb osób w wieku 65 lat i więcej w zakresie ochrony zdrowia, przy jednoczesnej dbałości o zdrowie, tj. bieżącym kontrolowaniu podstawowych czynności życiowych, a w razie potrzeby szybkie powiadomienie bliskiej osoby, czy też służb ratunkowych o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Program realizowany był w okresie od maja do grudnia 2022 r. Realizacja programu odbywała się w formie zakupu opasek bezpieczeństwa oraz usługi całodobowego monitoringu. Początkowo Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zakupił 100 opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą całodobowego monitoringu, jednak z uwagi na duże zainteresowanie programem wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Seniorów zakupiono dodatkowe 30 opasek bezpieczeństwa. Wysokość środków faktycznie wydatkowanych na realizację MODUŁU II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” wyniósł w roku 2022 – 91 093,13 zł.

Program „Opieka Wytchnieniowa”

W 2022 roku Ośrodek realizował również Program Resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej będącym elementem systemu pomocy społecznej pn. „Opieka Wytchnieniowa”. Działania tego programu skierowane są do opiekunów osób niepełnosprawnych i stanowią wsparcie w odciążeniu ich od obowiązków opiekuńczych w celu realizacji innych działań nie związanych z opieką nad osobą niepełnosprawną. Do powyższego programu zakwalifikowano 13 osób na rzecz których zrealizowano 2 867,5 godzin. Koszt realizacji programu w 2022 r. wyniósł 116 185,85 zł. Program w całości finansowany był z Funduszu Solidarnościowego. W celu realizacji tego programu zatrudniono 3 osoby na podstawie umowy zlecenia.

Program „Rozwój Pomocy Społecznej”

Realizacja zadań mających na celu rozwój pomocy społecznej obejmowały bezpłatną pomoc psychologiczną oraz bezpłatne porady prawne w ramach Programu Rozwój Pomocy Społecznej dla mieszkańców Miasta Limanowa. Zrealizowane działania to:

1. Pomoc psychologiczna - psycholog prowadził indywidualne poradnictwo psychologiczne w siedzibie Ośrodka. W wyjątkowych sytuacjach wynikających z choroby lub niepełnosprawności porady były prowadzone w miejscu zamieszkania osoby objętej wsparciem. Wsparciem objęto 41 osób, w tym zrealizowano 86 - konsultacji. Łączna ilość dyżurów wyniosła 265 godzin.

2. Pomoc prawna - porady prawne udzielane były w siedzibie Ośrodka, wsparciem objęto 30 – osób, w tym udzielono 55 porad prawnych. Łączna ilość dyżurów wyniosła 102 godziny.

Dotacja z budżetu państwa na realizację zadania wyniosła 37 680,00 zł.

Wkład własny wyniósł 9 420,00 zł.

Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 – 2030

W ramach Programu Integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 zatrudniono „Asystent Społeczności Romskiej” który był finansowany w 2022 r. z dotacji przyznanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych-Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz środków własnych.

Asystent Społeczności Romskiej współpracował z 36 rodzinami romskich, w skład których wchodziło 137 osób. W roku 2022 głównym zadaniem Asystenta było wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Asystent wspierał informacyjnie, emocjonalnie, towarzyszył w sytuacjach dnia codziennego, pomagał w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji trudnych, wyciąganiu wniosków z porażek. W celu prawidłowości działań programowych Asystent podejmował współpracę z kuratorami sądowymi oraz policją. Współdziałał z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym problemy rodzicielskie.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, OPIEKUŃCZE, WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizował zadania w zakresie świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - Program "Za Życiem", świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej zrealizował zadania z zakresu: świadczeń rodzinnych, opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego. Koszt realizacji powyższych zadań wyniósł 4 611 951,70 zł (wraz z kosztami obsługi). Powyższe świadczenia obejmują zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie oraz fundusz alimentacyjny.

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2021-2022 roku

Wyszczególnienie	2021		2022	
	Liczba osób uprawnionych	Koszty realizacji zadania	Liczba osób uprawnionych do świadczeń	Koszty realizacji zadania

		h do świadczeń			
ogółem, w tym:	1	x	4 783 418,68	X	4 606568,42
świadczenia rodzinne	2	2 370	4 372 147,01	2041	4 258364,60
Zasiłki rodzinne pobierane na:	3	830	1 015 995,08	650	852 129,73
dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia	4	226	248 907,18	195	214 654,53
dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	5	544	687 482,16	415	585 829,86
dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	6	60	79 605,74	40	51 645,34
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	7	940	498 243,38	799	412 752,83
urodzenia dziecka	8	77	41 210,09	35	33 928,67
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	9	45	100 371,91	34	65 465,24
samotnego wychowania dziecka	10	23	49 002,84	18	37 706,26
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	11	40	50 479,66	36	45 497,28
rozpoczęcia roku szkolnego	12	556	48 081,35	490	39 333,25
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	13	16	9 838,63	16	9 205,36
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	14	183	199 258,90	170	181 616,77
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	15	108	108 000,00	91	91 000,00
Świadczenia opiekuńcze	16	415	2 105 986,00	427	2 267 198,00
zasiłek pielęgnacyjny	17	341	870 482,00	352	902 427,00
specjalny zasiłek opiekuńczy	18	20	118 580,00	19	115 495,00

świadczenie pielęgnacyjne	19	54	1 116 924,00	56	1 249 276,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	20	27	160 865,00	25	164 140,07
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	21	13	24 784,00	15	27 961,72
świadczenie rodzicielskie	22	37	343 520,71	34	328 655,18
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego w tym:	23	65	354 100,79	58	311 084,28
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	24	65	343 810,48	58	302 023,58
Zasiłek dla opiekuna w tym:	25	10	57 170,88	7	37 119,54
Zasiłek dla opiekuna	26	7	47 740,00	5	31 620,00

Źródło: Opracowanie własne.

Zasiłek pielęgnacyjny wypłacono 352 osobom na łączną kwotę 902 427,00 zł. Świadczenie pielęgnacyjne wypłacono 56 osobom na łączną kwotę 1 249 276,00 zł.

Świadczenia rodzicielskie wypłacono 34 osobom na łączną kwotę 328 655,18 zł.

W 2022 r. zostało złożonych 449 wniosków o wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych. W związku z ich rozstrzygnięciem wydano 680 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania świadczeń, odmowy bądź zmieniające prawo do ich pobierania.

Ośrodek w 2022 r. na wniosek strony wydał 50 zaświadczeń oraz wystosował 215 pism do innych instytucji celem weryfikacji prawa do świadczeń.

Od maja 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia. W roku sprawozdawczym zasiłek dla opiekuna przyznano 5 osobom na łączną kwotę 31 620,00 zł oraz została dla 3 osób opłacona składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia

społecznego za osoby otrzymujące zasiłek dla opiekuna w kwocie 4 606,74 zł.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie większej niż 500,00 zł. Od października 2020r. obowiązują wyższe kryterium dochodowe na osobę w rodzinie, które wynosi 900,00 zł. Dodatkowo ustawodawca wprowadził możliwość wypłaty świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego pomniejszonego o kwotę przekroczenia tzw. mechanizm złotówka za złotówkę. W 2022 r. zostało złożonych 65 wniosków o wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W związku z ich rozstrzygnięciem wydano 74 decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczeń, odmowy bądź zmieniające prawo do ich pobierania.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej w 2022 roku odprowadził składki zdrowotne dla 34 osób, w łącznej kwocie 49 767,48 zł, za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna. Liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 392.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W 2022 r. wypłacono 1 takie świadczenie.

Program „Czyste powietrze”

Od października 2020 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie wynikające z Ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw polegające na przyjmowaniu, rozpatrywaniu wniosków o wydanie zaświadczenia potwierdzającego wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach programu Czyste Powietrze w 2022 r. wpłynęło 30 wniosków o wydanie ww. zaświadczenia.

Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje Ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji

Ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, które wynosi 500,00 zł miesięcznie na dziecko. W 2022 r. świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu na dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia. W 2022 roku wydatkowano 7 526 594,57 zł, z tego: zrealizowano 15 095 świadczenia dla 1 697 rodzin na kwotę 7 501 838,50 zł. Koszty obsługi zadania wyniosły 24 756,07 zł. Zrealizowano 15 095 świadczeń.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 czerwca 2022 roku bieżącą obsługę świadczeń wychowawczych przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Od 01.06.2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizuje świadczenia wychowawcze dotyczące lat ubiegłych do 31.05.2022 z tzw. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jest to mechanizm, który określa wypłaty świadczeń dla rodzin z których jeden bądź więcej członków rodziny mieszka lub pracuje za granicą. Mechanizm ten zapobiega jednoczesnemu pobieraniu pełnej kwoty świadczeń na te same dzieci w dwóch państwach w tym samym czasie. Decyzje o wypłacie świadczenia bądź odmowie podejmuje Wojewoda Małopolski jako organ właściwy i przekazuje do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej skierował 5 spraw o nienależnie pobranych świadczeniach do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który prowadził dalsze postępowania w tych sprawach. Nadmienia się, że od miesiąca lipca 2022 r. wypłacono 72 świadczenia dla 10 rodzin w ramach koordynacji.

REALIZACJA INNYCH ZADAŃ ZLECONYCH

Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy był kluczowym elementem rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, którego zadaniem było zniwelowanie rosnących cen energii, gazu i żywności. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym, bądź 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Kwota dofinansowania wynosiła od 400 zł do 1437,50 zł i uzależniona była ona od źródła ogrzewania oraz ilości osób w gospodarstwie domowym. Osoby posiadające ogrzewanie gazowe otrzymywały dodatek osłonowy w niższej kwocie, natomiast wyższa kwota dodatku osłonowego przysługiwała tylko w przypadku, gdy źródłem ogrzewania było paliwo stałe (tj. węgiel i paliwa węglowodorkowe). Na finansowanie wypłat dodatku osłonowego, gminy otrzymywały dotacje celowe z budżetu państwa.

W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało 1 455 gospodarstw domowych zamieszkujących na terenie Miasta Limanowa, a kwota wydatkowana na tego rodzaju dofinansowanie wyniosła 982 535,27 zł. Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 1 551 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego. W celu dokonania wypłaty należało zbadać sytuację dochodową gospodarstwa domowego oraz zweryfikować czy wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania zostało zgłoszone do Centralnej

Ewidencji Emisyjności Budynków. Wpłata pierwszej raty dla wniosków złożonych w styczniu nastąpiła w miesiącu marcu.

Realizacja dodatku osłonowego w 2022 roku.

Wyszczególnienie	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł.)
Dodatek osłonowy	1 455	982 535,27 zł

Zródło: Opracowanie własne.

Osoby, które podały we wniosku adres e-mail, otrzymały informacje o przyznaniu dodatku, natomiast 80 gospodarstw, które w 2022 nie spełniały kryteriów określonych ustawą, otrzymały decyzję odmowną. Pozostałe wnioski zostały przekazane według właściwości miejscowej lub wycofane przez stronę – 16 wniosków.

Dodatek do źródeł ciepła dla gospodarstw domowych

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego było kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, kocioł olejowy.

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dało możliwość dofinansowania zakupu opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

3 000,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,

1 000,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym,

500,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,

2000,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

W tutejszym Ośrodku złożono 120 wniosków, kwoty wypłacone na poszczególne dodatki wyniosły 164 000,00 zł.

Realizacja dodatku do źródeł ciepła dla gospodarstw domowych w 2022 roku

Wyszczególnienie	Pellet lub inna biomasa	Drewno kawałkowe	Gaz LPG	Olej
Liczba złożonych wniosków, z tego:	32	76	12	0

rozpatrzonych pozytywnie	32	67	2	0
rozpatrzonych negatywnie	0	1	2	0
pozostawionych bez rozpatrzenia	0	7	8	0
przekazanych do SKO	0	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatek elektryczny

Celem dodatku elektrycznego było wsparcie gospodarstw domowych w dofinansowaniu kosztów związanych z zakupem energii elektrycznej będącej głównym źródłem ogrzewania. Termin składania wniosków obejmował okres od 1 grudnia 2022 do 1 lutego 2023 roku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, o dofinansowanie mogli wnioskować przedstawiciele gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania była energia elektryczna. Oznaczało to, iż każdy potencjalny beneficjent musiał uzyskać wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do CEEB.

Kwotę jaką można było otrzymać w ramach dopłaty do prądu to:

- gospodarstwo domowe które zużyło do 5 MWh rocznie, przysługiwało 1 000 zł.
- wnioskodawca, którego gospodarstwo domowe zużyło powyżej 5 MWh rocznie, mógł otrzymać 1 500,00 zł.

Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej od 1 grudnia do 31 grudnia 2022 r. wpłynęły 33 wnioski o dodatek elektryczny, na łączną kwotę 36 500,00 zł.

Realizacja dodatku elektrycznego w 2022 roku.

Wyszczególnienie	Wnioski – 1 000,00 zł	Wnioski – 1 500,00 zł
Liczba złożonych wniosków, z tego:	26	7
rozpatrzonych pozytywnie	26	7

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatek węglowy

Dodatek węglowy to świadczenie, które przyznawane było na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Dodatek ten przysługiwał jednorazowo, w wysokości 3 000,00 zł dla gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

Ubiegających się o dodatek węglowy nie obowiązywało kryterium dochodowe, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W 63 przypadkach pracownicy tut. Ośrodka weryfikowali także stan faktyczny dot. źródła ogrzewania gospodarstwa domowego, w związku z danymi zawartymi w deklaracjach złożonych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, które wskazywały na brak eksploatacji źródeł ogrzewania zasilanych węglem bądź w których źródła te wykazywane były dopiero w korektach deklaracji. Do tut. Ośrodka wpłynęło 1 570 wniosków, w miesiącu sierpniu było to aż 966 wniosków.

Realizacja dodatku węglowego w 2022 roku

Wyszczególnienie	Liczba wniosków
Liczba złożonych wniosków w tym:	1570
rozpatrzonych pozytywnie	1129
rozpatrzonych negatywnie, z tego:	136
przekazanych do SKO	16
wycofanych	36
pozostawionych bez rozpatrzenia	19
pozostawionych bez rozpoznania	238
przekazanych według właściwości miejscowej	2
pozostałych do weryfikacji	10

Źródło: Opracowanie własne.

Liczba wypłaconych dodatków węglowych w 2022 r. wyniosła 1127, a kwota środków przeznaczona na ich wypłatę wyniosła 3 381 000, 00 zł. Zgodnie z art. 2 ust. 3b ustawy w przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, dodatek ten wypłacany był wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski należało pozostawić bez rozpoznania, ich liczba wyniosła 238. Ponadto 2 wnioski zostały przekazane według właściwości miejscowej, 36 wniosków zostało wycofanych na wniosek strony, a 19 wniosków pozostało zostawionych bez rozpatrzenia, w związku z niezuzupełnieniem przez Stronę braków formalnych. 136 gospodarstw domowych, które nie spełniały kryteriów określonych ustawą, otrzymało decyzję odmowną, a 16 z nich złożyło odwołanie, które tut. Ośrodek przekazał do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął realizację następujących zadań w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Program „WITAMY I POMAGAMY – ZAKUPY”

Tutejszy Ośrodek przystąpił do współpracy ze Stowarzyszeniem Sursum Corda w Nowym Sączu będącym jednym z partnerów projektu, którego głównym Organizatorem była Fundacja Biedronki dzięki któremu tut. Ośrodek został zakwalifikowany do Programu „WITAMY I POMAGAMY – ZAKUPY” skierowanego do osób posiadających status Uchodźców

wojennych z Ukrainy. Witamy i pomagamy – zakupy, to program pomocowy, którego celem było udzielenie pomocy materialnej w postaci Kart zakupowych dla osób potrzebujących – pełnoletnich kobiet lub mężczyzn wraz z rodzinami posiadających status Uchodźców wojennych z Ukrainy, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Zgodnie z regulaminem Programu tut. Ośrodek przekazywał pełnoletniej osobie będącej Uchodźcą maksymalnie 3 Karty, w zależności od liczby osób w rodzinie mieszkającej na terenie Miasta Limanowa, korzystających z pomocy tut. Ośrodka (1-2 osób w rodzinie jedna Karta, 3-4 osoby w rodzinie dwie Karty, 5 lub więcej osób w rodzinie trzy Karty). W ramach w/w Programu pomocą objęto 38 rodzin na rzecz których przekazano łącznie 52 karty o wartości 46 800,00 zł (wartość 1 karty wynosiła 900,00 zł). W ramach realizacji w/w Programu tut. Ośrodek nie poniósł żadnych kosztów.

Realizacja Programu „WITAMY I POMAGAMY – ZAKUPY” w 2022 roku

Ilość osób, które otrzymały karty	Ilość osób w rodzinie	Ilość przekazanych kart	Wartość przekazanych kart
38	76	52	46 800,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Jednorazowe świadczenie 300,00 zł dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Łącznie złożono 167 wniosków na podstawie, których wypłacono 285 świadczeń na łączną kwotę 85 500,00 zł, co przedstawia poniższa tabela.

Realizacja jednorazowego świadczenie 300,00 zł dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium RP w 2022 roku

Ilość złożonych wniosków	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota wypłaconych świadczeń
167	285	85 500,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa osobom, które udzielały uchodźcom schronienia w swoich mieszkaniach lub domach na terenie Miasta Limanowa, tut. Ośrodek wypłacał świadczenie pieniężne

w wysokości 40,00 zł za każdy osobodzień. Świadczenie było wypłacane z dołu, tzn. było refundacją wypłacaną za czas od pierwszego dnia pobytu obywateli Ukrainy po złożeniu wniosku przez osoby udzielające pomocy. W okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zostało złożonych 135 wniosków przez 51 wnioskodawców będącymi osobami fizycznymi oraz przez 1 podmiot inny niż osoby fizyczne na rzecz 212 obywateli Ukrainy. Zweryfikowano 114 złożonych wniosków przez upoważnionych pracowników Ośrodka. Weryfikacja polegała na sprawdzeniu warunków mieszkaniowych oraz zapewnieniu wyżywienia w miejscu zakwaterowania obywateli Ukrainy. Trzy wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z uwagi na niespełnienie warunków ustawowych wynikających z niezapewnienia bezpłatnego zakwaterowania i wyżywienia.

Realizacja świadczenia pieniężnego na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w 2022 roku

Wyszczególnienie	Liczba rozpatrzonych wniosków	Liczba obywateli Ukrainy, którym zapewniono zakwaterowanie i wyżywienie	Liczba podmiotów którym wypłacono świadczenie	Liczba wypłaconych osobodni	Kwota środków przekazanych faktycznie na wypłaty świadczeń
Zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	135	212	52	17 232	689 280,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży uczęszczających do miejskich szkół i przedszkoli

Jednym z działań wspierających obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa było zapewnienie i pokrycie kosztu posiłku dla dzieci i młodzieży uczęszczających do miejskich szkół i przedszkoli na podstawie ustawy z dnia 12 marca o pomocy obywatelom Ukrainy. W minionym roku sfinansowano ogółem 2 665 posiłków wydanych na rzecz ukraińskich dzieci i młodzieży przeznaczając na ten cel kwotę 29 390,00 zł. Pomocą w w/w formie objęto 58 dzieci w tym: 50 dzieci i młodzieży w szkołach oraz 8 dzieci w przedszkolach. Dożywianie prowadzone było w formie gorącego posiłku dla wszystkich dzieci, które korzystały z posiłków w szkołach i przedszkolach, do których dzieci te uczęszczają.

Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami na rzecz obywateli Ukrainy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej od maja 2022r. realizował zadania z zakresu świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy, przebywających na terytorium RP ze środków Funduszu Pomocy. Koszt realizacji powyższego zadania w 2022 r. wyniósł 52 114,75 zł (wraz

z kosztami obsługi). Powyższe świadczenia obejmują zasiłki rodzinne wraz z dodatkami oraz świadczenie rodzicielskie. W minionym roku zostały złożone 56 wnioski o wypłatę w/w świadczenia. Łącznie pomocą objęto 185 osób, wydano 56 decyzji oraz wypłacono 353 świadczenia rodzinnych dla obywateli Ukrainy.

Realizacja świadczenie rodzinnych wraz z dodatkami w 2022 roku

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Łączna kwota wypłaconych świadczeń
Ogółem świadczenia rodzinne, w tym:	353	50 851,47 zł
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	340	39 109,37 zł
Świadczenie rodzicielskie	13	11 742,10 zł

Źródło: Opracowanie własne.

Stypendia szkolne

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie w roku 2022 r. o stypendium szkolne mogli ubiegać się uczniowie ukraińscy. W roku szkolnym 2022/2023 złożono 6 wniosków, z czego 5 zostało rozpatrzonych pozytywnie. Uczniom ukraińskim przyznano stypendia szkolne na łączną kwotę 2 537,16 zł.

MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej w roku 2022 r. realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022 r., poz. 447), która reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy.

W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy). Obowiązek o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizował zadania wynikające z „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022” (Uchwała Nr XXIII.145.20 Rady Miasta Limanowa z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022). Powyższy program adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Limanowa, dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, rodzin, które podejmą współpracę na rzecz odzyskania opieki

nad dziećmi oraz osób i rodzin wymagających wsparcia wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet i rodzin „Za Życiem”.

Celem głównym programu jest *Utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej bądź jego powrót do rodziny*.

Cele szczegółowe to:

I. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia w tej rodzinie prawidłowych relacji.

II. Podniesienie kompetencji i umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie się dzieci w rodzinie naturalnej.

III. Poprawa socjalno-bytowa rodzin.

IV. Zapewnienie Infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Wspieranie rodziny jako zespół zaplanowanych działań ma na celu przywrócenie w rodzinie funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- pracę z rodziną m.in. konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, pomoc prawną, przydzielenie asystenta rodziny,
- pomoc w opiece i wychowaniu dzieci poprzez placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające, może odbywać się przy udziale lokalnych instytucji, organizacji działających na potrzebę rodziny i dziecka.

Asystent rodziny zatrudniony w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Limanowej realizuje zadania wynikające z art. 15. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w szczególności:

- a) pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz uzyskanie niezależności finansowej,
- b) wsparcie specjalistyczne,
- c) czynności administracyjne,
- d) współpraca z innymi podmiotami,
- e) czynności interwencyjne.

Głównym celem asystentury rodziny jest odzyskanie przez osoby przyjmujące wsparcie asystenta rodziny kontroli nad własnym życiem, które pozwala im stać się samodzielny oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego w celu osiągnięcia zamierzonych efektów wskazane jest podejmowanie dalszych działań profilaktycznych i wspomagających. Asystent rodziny pomaga rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Asystent podejmował działania na rzecz 16 rodzin w tym 36 dzieci. Działania podejmowane przez asystenta rodziny miały zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny biologicznej, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zapewniony został ich szybki powrót do rodziny biologicznej, z których z uwagi na ich dobro okresowo zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystent rodziny:

- pomagał w odrabianiu zadań domowych, udzielał wsparcia rodzicom i dzieciom,
- przypominał jak dbać o higienę i zdrowie, aby zapobiegać zakażeniu koronawirusem,
- przekazywał informację, co robić, gdy któryś z członków rodziny będzie miał objawy choroby,
- omawiał z rodziną organizację dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członkami rodziny,
- przedstawiał pomysły na spędzanie czasu z dziećmi,
- instruował jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji w postaci e-learningu,
- współpracował ze służbami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu dzieci, wymagających czynności zaradczych lub interwencyjnych,
- konsultował się ze specjalistą w danej dziedzinie, np. prawnikiem, psychologiem,
- motywował rodziców do kontaktu z pediatrą, psychologiem lub psychiatrą dziecięcym, oferował pomoc, w ustaleniu terminu wizyt.

Decyzje o przydziale asystenta rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej na podstawie wniosku pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta. Współpraca asystenta rodziny może odbywać się również w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w Limanowej. W 2022 r. do takiej współpracy zostało zobowiązanych 6 rodzin.

Dane dotyczące rodzin współpracujących z Asystentem

	2021	2022
Liczba rodzin	19	16
Liczba osób w rodzinach:	61	57
- dorosłych	27	21
- dzieci	34	36
Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto współpracę w roku 2022 r.	8	4
Liczba rodzin, z którymi asystent współpracował powyżej 1 roku	6	11
Rodziny pełne	13	4
Rodziny niepełne	6	15
Liczba rodzin z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej	8	5
Liczba osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania, niepełnosprawność	6	5

Liczba dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, zaburzeniami zachowania lub niepełnosprawnością	9	6
Liczba osób z problemem alkoholowym	15	6
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	7	12
Liczba rodzin, w których została zakończona współpraca z asystentem rodziny	19	6

Źródło: Opracowanie własne.

Problemy występujące w rodzinie

	2021	2022
Problemy występujące w rodzinie	Liczba rodzin dotkniętych problemem	
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	19	16
Niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	8	4
Trudne warunki mieszkaniowe	7	4
Niska dbałość o higienę	6	3
Przemoc w rodzinie	4	5
Alkoholizm (liczba rodzin)	7	5
Niepełnosprawność (liczba rodzin)	7	6

Źródło: Opracowanie własne.

Miasto Limanowa ponosi koszty umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, zarówno w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, jak i w rodzinach zastępczych. Wydatki z tego tytułu w roku 2022 wyniosły 142 667,90 złotych.

Zakończenie realizacji pracy asystenta rodziny może nastąpić z uwagi na:

- osiągnięcie zamierzonych celów,
- rezygnacja ze współpracy z asystentem rodziny,
- zmiana miejsca zamieszkania rodziny, poza terenem Miasta Limanowa.

W roku 2022 r. asystent zakończył współpracę z 6 rodzinami. 1 rodzina osiągnęła zamierzone efekty, sytuacja opiekuńczo – wychowawcza rodziny poprawiła się i współpraca została zakończona. Z 3 rodzinami współpraca została zakończona z powodu zmiany miejsca zamieszkania poza teren miasta Limanowa. Ze względu na brak współpracy ze strony rodziny praca została zakończona z 2 rodzinami. Po zakończeniu współpracy z asystentem, rodzina przez pewien okres podlega monitoringowi. Monitoring prowadzony był w 4 rodzinach.

Podejmowane działania przez wszystkie jednostki uczestniczące w realizacji programu pozwoliły na poprawę sytuacji rodzin i dzieci, zwiększenie świadomości i odpowiedzialności rodziców za wychowanie dzieci, poprawę funkcjonowania rodzin obarczonych problemami, zaprzestania przemocy oraz rozwiązanie wielu innych problemów rodzinnych zaburzających ich funkcjonowanie. Działania asystenta rodziny pozwoliły na pozostanie 36 dzieci w rodzinach biologicznych.

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Cel główny programu, to przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy został zrealizowany w 2022 roku poprzez cele szczegółowe, tj.:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym wzmocnienie rodzin w odbudowie prawidłowych relacji,
- poszerzanie wiedzy oraz stosowania dobrych praktyk w zakresie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez osoby realizujące te zadania,
- zwiększenie bezpieczeństwa ofiar przemocy poprzez izolację od sprawców przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności dla mieszkańców Miasta Limanowa do niezbędnej informacji o formach pomocy i wsparcia,
- zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy specjalistycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Burmistrz Miasta Limanowa Zarządzeniem Nr 134/2019 z dnia 6 sierpnia 2019 roku powołał do zespołu przedstawicieli limanowskich instytucji i służb, do kompetencji których należy podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmiany w składzie Zespołu były dokonywane na podstawie Zarządzeń: nr 146/2020 z dnia 3 listopada 2020 r., nr 27/2021 z dnia 22 lutego 2021 r., nr 123/2021 z dnia 30 lipca 2021 r., nr 175/2021 z dnia 29 października 2021 r. oraz nr 182/2021 z dnia 01 grudnia 2021 r.

Od 6 sierpnia 2019 roku w Zespole pracują osoby powołane przez Burmistrza Miasta Limanowa na podstawie zawartych porozumień pomiędzy:

- Miastem Limanowa a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Limanowej,
- Miastem Limanowa a Komendą Powiatową Policji w Limanowej,
- Miastem Limanowa a Sądem Rejonowym w Limanowej,
- Miastem Limanowa a Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Limanowej.

W roku 2021 udało się również zawrzeć Porozumienie pomiędzy Miastem Limanowa, a Szpitalem Powiatowym w Limanowej.

W skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele (stan na 31.12.2022):

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej – 3 osoby (pracownik socjalny, asystent rodziny, pracownik obsługi administracyjno-technicznej),
- Sądu Rejonowego w Limanowej – 1 osoba (kurator zawodowy),
- Komendy Powiatowej Policji w Limanowej – 1 osoba (kierownik wydz. dzielnicowych),
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej – 1 osoba (przewodnicząca MKRPA),
- miejskich placówek oświatowych – 1 osoba (pedagog szkolny),
- Szpitala Powiatowego w Limanowej – 1 osoba (pracownik socjalny).

Funkcje Przewodniczącego pełni obecnie przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej, natomiast funkcje Zastępcy przedstawiciel Sądu Rejonowego w Limanowej.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego (np. sporządzanie zaproszeń, wezwań, formularzy Niebieska Karta C i D, protokołów z posiedzeń grup roboczych oraz Zespołów itp.) zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej.

Liczba sporządzonych Formularzy „Niebieskie Karty” przez poszczególne podmioty w roku 2022

Rok	Policja	OPS	Oświata	MKRPA
2021	13	7	1	0
2022	15	4	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZI.

W przypadku wystąpienia w rodzinie zjawiska przemocy w rodzinie następowało wszczęcie procedury przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” – A przez przedstawiciela jednego z podmiotów.

Nadmienia się, że procedura Niebieskiej Karty rozpoczęta w latach ubiegłych była kontynuowana w 11 rodzinach. Na przestrzeni roku 2022 w 4 rodzinach procedura „Niebieskie Karty” była uruchamiana dwukrotnie. Zespół Interdyscyplinarny tworzył grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych wykonywali zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. W okresie sprawozdawczym w ramach powołanych przez Przewodniczącego Zespołu grup roboczych odbyło się 50 posiedzeń tych grup.

Liczba osób oraz rodzin objętych pomocą Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2022 to 110 osób w 31 rodzinach, w których znajdowało się 36 kobiet, 32 mężczyzn oraz 42 dzieci.

We wszystkich rodzinach objętych Procedurą NK członkowie Zespołu oraz grup roboczych przeprowadzali monitoringi, podczas których sprawdzali obecną sytuację w tych rodzinach oraz motywowali do podejmowania zdecydowanych działań na rzecz poprawy ich sytuacji.

Członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli 4 wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o rozpoczęcie procedury leczenia odwykowego w poszczególnych rodzinach oraz 6 wniosków do Sądu Rejonowego w Limanowej o wgląd w sytuację opiekuńczą dziecka. Sporządzono także 1 wniosek do prokuratury rejonowej o podjęcie interwencji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy seksualnej przez ojczyrna nad pasierbicą.

Podkreślić należy, że dzięki instrumentowi prawnemu funkcjonującemu od 30 listopada 2020 r. jakim jest nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i/lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia dla sprawcy przemocy będący narzędziem działającym na podstawie art. 15aa

ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 171) sprawca przemocy może zostać natychmiastowo odizolowany od ofiary przemocy, która nie jest zmuszona do szukania schronienia w ośrodkach wsparcia. W Mieście Limanowa zastosowanie tego środka wsparcia miało miejsce w 1 rodzinie. Nakaz opuszczenia mieszkania został nałożony również przez prokuraturę na osoby podejrzane o stosowanie przemocy (najczęściej na okres 3 miesięcy) - w 5 przypadkach. Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 22 rodzinach, w tym po ustaniu przemocy rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniu o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – w 11 rodzinach, po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań – w 11 rodzinach, co przedstawia tabela nr 4.

W ramach Programu „Rozwój Pomocy Społecznej” realizowanego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Limanowej, 2 ofiary i 3 sprawców skorzystało z poradnictwa prawnego, natomiast 9 ofiar i 4 sprawców zostało objętych specjalistycznym poradnictwem psychologicznym. Realizacja zadań określonych w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Limanowa roku 2022 przyczyniła się w szczególności do zwiększenia bezpieczeństwa ofiar przemocy poprzez izolację od sprawców przemocy domowej oraz zwiększenia dostępności dla mieszkańców Miasta Limanowa do niezbędnej informacji o formach pomocy i wsparcia, a także do zwiększenia dostępności i skuteczności pomocy specjalistycznej. Wszelkie działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do osób uwikłanych w przemoc.

MOPS realizując powierzone zadania w 2022 r. nawiązywał współpracę z różnymi instytucjami, służbami i organizacjami pozarządowymi w celu ich prawidłowej realizacji i osiągnięcia pożądaných efektów, a w szczególności:

- Radą Miasta Limanowa i Burmistrzem Miasta Limanowa,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Urzędem Pracy,
- Komendą Powiatową Policji,
- Sądem Rejonowym oraz kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Szpitalem Powiatowym i Ośrodkami Zdrowia,
- Schroniskiem im. Brata Alberta w Nowym Sączu,
- Domami Pomocy Społecznej,
- ośrodkami wsparcia – Środowiskowym Domem Samopomocy oraz Dziennym Domem „Senior+”,
- Ochotniczą Strażą Pożarną,
- organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta Limanowa.

WYDATKI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LIMANOWEJ W LATACH 2021-2022

Wyszczególnienie	2021	2022
Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej	27 463 173,69	22 853 448,06

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE MIASTA LIMANOWA NA ROK 2022

Problem alkoholizmu czy też nadużywania alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne poszczególnych osób, jak i ich rodzin. Konsekwencje tego typu zachowań dotyczą nie tylko osób pijących uzależnionych, ale wpływają na całą populację.

Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe. W związku z tym skoncentrowanie uwagi na tym, jak skutecznie pomagać rodzinom dotkniętym problemem alkoholizmu, jest niezmiernie ważne. Pomoc nie może sprowadzać się wyłącznie do minimalizowania skutków alkoholizmu, ale wiąże się z zapobieganiem, poprzez edukowanie, uświadamianie, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi czy konfliktami.

Celem programu było zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych wśród mieszkańców miasta, a także minimalizacja szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu. Innym celem było zwiększenie świadomości społecznej w obszarze problemów uzależnienia od alkoholu oraz zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Limanowa na rok 2022 został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr LI.329.21 z dnia 10 grudnia 2021 r.

W związku z nowelizacją ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 poz. 2469), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., wprowadziła ona kilka istotnych zmian dla lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Samorządy gminne zostały zobowiązane do przyjęcia nowego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Uchwalony przed dniem 1 stycznia 2022 r. program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zachował swoją moc do dnia uchwalenia nowego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii jednak nie dłużej niż do dnia 31 marca 2022 r. W związku ze zmianą ustawy uchwalono nowy program profilaktyczny

na lata 2022 – 2024 który został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr LV.356.22 z dnia 25 marca 2022 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki alkoholizmu i narkomanii oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, zmniejszenia rozmiaru aktualnie istniejących problemów i zapobiegania powstawaniu nowych, negatywnych problemów społecznych, które wynikają z nadużywania alkoholu i używania środków odurzających, zwłaszcza przez dzieci i młodzież.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które dostosowane są do lokalnych potrzeb i celów. Związane są przede wszystkim z posiadanymi zasobami finansowymi, a także z możliwościami prowadzenia określonych działań w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz zaangażowanie ze strony podmiotów zewnętrznych.

Program w dużej części jest kontynuacją i rozwinięciem sprawdzonych już działań podejmowanych w latach poprzednich i wzbogacony o nowe zadania. W dalszym ciągu kładzie się nacisk na profilaktykę uniwersalną (promocję zdrowia, wspomaganie prawidłowego procesu rozwoju psychospołecznego) i profilaktykę selektywną podczas występowania pierwszych problemów następuje podjęcie działań mających na celu redukcję zachowań niepożądanych. Program uwzględnia również profilaktykę wskazującą skierowaną do osób u których występują zdiagnozowane problemy, które potrzebują wsparcia w procesie terapeutycznym.

Spójny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pozwala na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w obszarze wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania narkomanii.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych szczególności obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.131 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i

15 ustawy m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Działania związane z przeciwdziałaniem narkomanii w szczególności obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2022 R.

Do zadań Komisji w szczególności należy:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W roku 2022 Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 8 posiedzeń plenarnych, na których m.in. wydała 77 postanowienia dotyczące usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholach, 11 posiedzeń zespołów do rozmów interwencyjnych i motywowania do leczenia odwykowego. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło łącznie 8 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe tj. z Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds.

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji w Limanowej oraz członków rodziny osoby uzależnionej. Z wniosków które wpłynęły do Komisji w 1 przypadku sprawa została umorzona z uwagi na poprawę sytuacji w rodzinie, 1 rodzina nie podjęła żadnej współpracy aby poprawić sytuację w rodzinie. Komisja w wyniku przeprowadzonych rozmów interwencyjnych oraz motywujących do leczenia odwykowego skierowała 4 osoby do poradni „Promedicum” a 2 osoby dobrowolnie podjęły leczenie odwykowe w systemie zamkniętym.

		2021	2022
	Ogółem, z tego:	9	8
Liczba wniosków	do Sądu Rejonowego w Limanowej	1	0
	do Poradni Promedicum w Limanowej	8	4
	Podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego	0	2

W ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Limanowa realizowano działania poprzez zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez współpracę z poradniami leczenia uzależnień oraz szpitalami w Nowym Targu, Krakowie i Tarnowie gdzie osoby uzależnione miały możliwość podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego w systemie zamkniętym.

Na terenie miasta Limanowa działają grupy wsparcia dla osób uzależnionych - AA i dla członków rodzin osób uzależnionych - grupa Al-Anon. Prowadzony jest Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin. W Punkcie Konsultacyjnym można uzyskać wsparcie dla osób które ukończyły leczenie odwykowe, przeprowadzane są rozmowy z młodzieżą nadużywającą alkoholu i ich rodzicami, członkami rodzin osób nadużywających alkoholu, bądź stosującą przemoc domową, jak również można uzyskać informację na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

Na terenie miasta prowadzona jest Świetlica Samopomocowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, która oferuje swoje wsparcie dla osób uzależnionych, członków rodzin i dzieciom osoby uzależnionej. Prowadzone są różne zajęcia dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji, organizowane są spotkania rocznicowe, mitingi oraz pielgrzymki.

Na terenie miasta Limanowa funkcjonuje poradnia specjalistyczna i telefon zaufania „Arka” prowadzona przez Fundację „Auxilium”.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zgodnie z założeniami program ma na celu tworzenie i rozwijanie pomocy psychospołecznej i prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii, przemocy w rodzinie poprzez udzielanie informacji o miejscach, gdzie członkowie rodzin mogą uzyskać pomoc prawną, gdzie mogą zgłosić się na terapię, gdzie mogą uzyskać schronienie czy pomoc materialną. Takie wsparcie jest tylko możliwe poprzez współpracę z instytucjami tworzącymi system pomocy osobom dotkniętym przemocą, alkoholizmem czy narkomanią takimi jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej,
- Szkoły z terenu miasta Limanowa,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Limanowej,
- Poradnia specjalistyczna oraz telefon zaufania „Arka”.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania i realizacji programu profilaktyki prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocy i promocji zdrowia.

W ramach zagospodarowania czasu dzieciom i młodzieży wspierane i dofinansowane są konkursy o różnej tematyce, imprezy sportowo – rekreacyjne, kulturalne i turystyczno– krajoznawcze organizowane przez Urząd Miasta, kluby sportowe, Limanowski Dom Kultury, szkoły miejskie i przedszkola.

Prowadzone są zajęcia sportowo – rekreacyjne w szkołach i klubach sportowych z zakresu piłki siatkowej, piłki koszykowej, piłki nożnej, tenisa stołowego, zajęć sportowo – rekreacyjnych, robotyki oraz kółka teatralnego.

Realizowano we współpracy z Województwem Małopolskim Program „Już pływam” dla uczniów szkół podstawowych nauki pływania. Program jest współfinansowany ze środków Województwa Małopolskiego, środków alkoholowych i wpłat rodziców.

W ramach programu finansowane są wydatki związane z budową, modernizacją i wyposażeniem miejsc zabaw i rekreacji w tym place zabaw, miasteczko rowerowe, sprzęt do rekreacji ruchowej w celu zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży jako jedna z form aktywnego spędzania wolnego czasu.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W 2022 roku finansowano i dofinansowywano działania instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Limanowa, mające na celu kształtowanie oraz rozwijanie wiedzy i nowych umiejętności mających wpływ na organizację czasu wolnego.

Wspierano ich działalność poprzez dofinansowywanie imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych i turystycznych promujących trzeźwo i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz mieszkańców miasta Limanowa.

W 2022 r. wsparcie finansowe otrzymali:

- Chór Chłopięcy przy Bazylice Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Parafialny w Łososinie Górnej
- Międzyszkolny Klub Sportowy Limanowa
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
- ARS Klub Kyokushin
- Chór LimaNovum

W roku 2022 na terenie miasta Limanowa nie stwierdzono naruszeń przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, a dot. zakazu reklamy i promocji napojów alkoholach.

WYDATKI PONIESIONE W RAMACH REALIZACJI PROGRAMU W LATACH 2021-2022

	2021	2022
Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z opłatą za przeprowadzenie badań przez biegłego sądowego i psychologa w zakresie uzależnienia od alkoholu oraz opłatą za złożenie wniosku do Sądu	10 260,00	8 110,00
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	10 705,94	9 275,12
Prowadzenie świetlic Samopomocowych wraz z dofinansowaniem mitingów, spotkań i pielgrzymek trzeźwościowych	46 488,06	68 766,05
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w tym:	201 379,12	64 504,42
- konkursy	13 523,77	11 840,16
- organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych, kulturalnych, prelekcje i warsztaty profilaktyczne, zajęcia w okresie ferii zimowych i wakacji	40 968,71	18 840,00
- zajęcia sportowo – rekreacyjne w szkołach i klubach sportowych wraz z transportem na zawody sportowe	146 886,64	112 403,67
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	12 900,00	19 153,10
Program „Już pływam”	0,00	15 150,00
Wydatki majątkowe – siłownia zewnętrzna i plac zabaw	0,00	51 529,35
Składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy od umów zleceń	7 125,57	9 263,72
Wydatki w ramach zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii	2 200,00	4 843,00

Razem:

291 058,69

393 678,59

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W LIMANOWEJ

Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej jest samodzielną jednostką organizacyjną Miasta Limanowa, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, finansowaną za jego pośrednictwem w całości przez Wojewodę Małopolskiego z dotacji celowej na realizację zadań bieżących. Jest domem typu A - dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz B- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Środowiskowy dom samopomocy, jak mówi ustawa o pomocy społecznej jest jednym z elementów oparcia społecznego, polegającego na „podtrzymaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym”. Placówka przeznaczona jest dla 33 osób dorosłych. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00. Podstawowym zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej jest m. in. wsparcie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w celu poprawienia jakości życia i integracji społecznej. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ŚDS odbywa się to m. in. poprzez:

- 1) trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
- 2) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- 3) trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
- 4) poradnictwo psychologiczne, socjalne, pedagogiczne;
- 5) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- 6) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia;
- 7) niezbędną opiekę;
- 8) terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację;
- 9) trening samoobsługi i umiejętności społecznych;
- 10) inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej działa na podstawie:
1. Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2022r. poz. 559);

2. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz.U. z 2020r. poz.685);
3. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021r. poz.2268);
4. Ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (t. j. Dz.U. z 2022r. poz. 530);
5. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021r. poz. 305);
6. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r., poz.249)
7. Statutu i Regulaminu Środowiskowego Domu Samopomocy
8. Innych obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych.

Środowiskowy Dom Samopomocy w 2022 roku:

- spełniał wymagania określone przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej w rozporządzeniu MPiPS z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy,
- realizował zadania w formie kompleksowej rehabilitacji społecznej
- zapewniał uczestnikom oparcie społeczne pozwalające zaspokoić ich potrzeby, integrować się oraz usamodzielniać,
- kształtował pozytywną postawę otoczenia względem osoby niepełnosprawnej poprzez działania w środowisku lokalnym.

Do dnia 29 marca 2022 roku działalność domu prowadzona była z uwzględnieniem decyzji Wojewody Małopolskiego Nr 274/2020 (Polecenie Nr 350/2020) zmienionej decyzją Nr 33/2021 (Polecenie Nr 33/2021) o ograniczeniu działalności w środowiskowych domach samopomocy. Dom prowadził zajęcia z wykorzystaniem metod i technik alternatywnych. Ponadto prowadzono zajęcia grupowe, przy czym liczba uczestników przebywająca jednocześnie na terenie placówki nie przekraczała limitu 50% liczby miejsc uzgodnionych z Wojewodą. Uczestnicy mogli korzystać również z dyżuru pracownika. Zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego Nr 261/2021, od dnia 24 maja 2021 roku do liczby uczestników (50% liczby uczestników przebywających jednocześnie na terenie placówki, dla których obowiązują aktualne decyzje kierujące do ośrodka) nie wliczało się uczestników, którym wydano zaświadczenie o wykonaniu szczepienia ochronnego przeciwko COVID-19. Na podstawie Decyzji Nr 134/2022 (Polecenie Nr 134/2022) Wojewody Małopolskiego z dnia 29 marca 2022 r. powyższe decyzje zostały uchylone.

Praca z uczestnikami oparta była na podstawie programów działalności dla typu domu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych, B- osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną, rocznym planie pracy zatwierdzonym przez Burmistrza Miasta Limanowa oraz Wydział Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, na podstawie którego przygotowany był indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego dla każdego z uczestników. Określony w programach cel

funkcjonowania zakładał między innymi zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej osób biorących udział w zajęciach, a także ich integrację społeczną. Oferowane programy, jak plan pracy domu na 2022 rok odnosiły się do usług określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r., poz.249).

Programy działalności i plan pracy realizowane były zgodne z indywidualnym planem postępowania wspierająco - aktywizującego uczestnika.

Formy poszczególnych zajęć i treningów (indywidualnych i grupowych) dostosowywane były do istniejących potrzeb i deficytów oraz aktualnego stanu zdrowia uczestników, jak również do panujących obostrzeń związanych z pandemią. Pomimo trudności wyniki pracy z uczestnikami są zadawalające, dzięki naszej pracy udało nam się uzyskać następujące efekty:

- uczestnicy usamodzielnieni na miarę możliwości funkcjonują w środowisku,
- trwają w remisji choroby,
- radzą sobie w pełnieniu ról w rodzinie, wywiązują się z obowiązków.

Efekty prowadzonych oddziaływań nie są jednakowe u wszystkich osób, ale zależne od ich stanu zdrowia, zdolności koncentracji uwagi i możliwości intelektualnych, jak również stopnia zaawansowania w terapię oraz stopnia zaangażowania uczestnika, jak i jego rodziny.

Rok 2022 obfitował w liczne wydarzenia, takie jak: Walentynki, Dzień Kobiet i Mężczyzn, Bal Karnawałowy, Śniadanie Wielkanocne, dekorowanie babeczek wraz z OHP Limanowa, wizyta Teatru lalek „Kukiełka”, Spektakl „Balladyna”, Film „Ania”, „Listy do M 5” „, „Avatar”, wizyty doradcy zawodowego z Powiatowego Urzędu Pracy z Limanowej, spotkanie z dietetykiem, wspólne grillowanie mające na celu szeroko rozumianą integrację. Uczestnicy brali aktywny udział w konkursach: Powiatowym Konkursie na „Ekologiczny Stroik Wielkanocny” oraz „Ekologiczny Stroik Bożonarodzeniowy” Spartakiada w Nowym Sączu. Organizowane było wiele wyjść, m. in do pizzerii, kina, wyjście do kaplicy na majówkę, Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej, Państwowej Szkoły Muzycznej w Limanowej, do Państwowej Straży Pożarnej w Limanowej, spacer na miejską górę oraz wycieczek np. do stadniny koni huculskich – Gładyszów w Regietowie, wycieczka w Pieniny na spływ przełomem Dunajca, wycieczka do Gródka nad Dunajcem, wycieczka nad Morskie Oko, wycieczka do Starego Sącza, kulig na Załpie, zabawa w restauracji „Hexe” w Żegocinie w ramach współpracy z ŚDS Żegocina., Andrzejki w Środowiskowym Domu Samopomocy w Ujanowicach. Nie zabrakło również udziału w wielu warsztatach: artystycznych w ramach projektu: „Tytus Czyżewski – pierwszy elektromagnetyczny poeta i malarz z Przyszowej”, które odbyły się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Limanowej, w warsztatach fryzjerskich przy współpracy z OHP, w warsztatach rękodzieła które były doskonałą okazją do integracji, rozwoju osobistego, poznania nowych miejsc i poszerzenia zainteresowań.

W ubiegłym roku ośrodek współpracował z rodzinami i opiekunami podopiecznych, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami zdrowia psychicznego, poradniami lekarskimi: ogólną i specjalistycznymi, ośrodkami wsparcia z terenu małopolski, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, Limanowskim Domem Kultury, Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej, Ochotniczym Hufcem Pracy w Limanowej, Miejską Biblioteką, Powiatowym Centrum Informacji Turystycznej w Limanowej, itp.

W roku 2022 zrealizowaliśmy zadania zgodnie planem pracy i określonymi przez nas celami. Wszystkie treningi zostały zrealizowane, co pozwoliło zapewnić rozwój, komfort i dobrostan naszych uczestników. Zakładane cele zostały osiągnięte w stopniu motywującym do dalszych działań i utrwalania uzyskanych efektów. Uczestnicy SDS wykazali się aktywnością stosowną do ich możliwości intelektualnych, jak również zainteresowaniem proponowanymi formami zajęć.

W celu utrwalenia i doskonalenia nabytych umiejętności wskazana jest dalsza praca w tym kierunku. Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej zróżnicował ofertę zajęć zgodnie z indywidualnym planem wspierająco-aktywizującym dla każdego uczestnika. Ponadto nadal będzie podejmował szereg inicjatyw na rzecz integracji ze środowiskiem lokalnym oraz promocji Domu na terenie Małopolski.

W 2022 roku zatrudnionych było 7 pracowników etatowych. Psycholog oraz fizjoterapeuta świadczyli usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Personel posiada wymagane kwalifikacje określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Kierownik oraz wszyscy pracownicy Ośrodka dbali o swój rozwój zawodowy poprzez uczestnictwo w szkoleniach, pogłębiali swoją wiedzę podczas kursów (m. in. języka migowego), czytania literatury fachowej. Pomoc socjalna, doradztwo skierowane do uczestników i ich rodzin przebiegało na optymalnym dla Ośrodka poziomie. W procesie tym uwzględnialiśmy indywidualne potrzeby naszych uczestników i ich rodzin.

Łączna liczba osób umieszczonych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Limanowej w 2022 roku to 39 osób, w tym z terenu miasta Limanowa 22 osoby, z terenu gminy Limanowa 16 osób oraz 1 osoba z gminy Niedźwiedź. Dwie osoby zrezygnowały z pobytu po okresie próbnym z przyczyn osobistych. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku wynosiła 29,17 osób. Liczba uczestników typu A - 16, typu B- 23 osoby.

DZIENNY DOM „SENIOR +” W LIMANOWEJ

W 2022 r. Dzienny Dom otrzymał dotację w wysokości 97 200,00 zł przy całkowitej wartości Programu 312 958,00 zł.

Dzienny Dom „Senior+” mieści się przy ul. Spacerowej 8. Program adresowany jest do osób niepracujących w wieku 60 +. W placówce

seniorzy objęci są opieką 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku od 8.00-16.00. Na miejscu seniorzy otrzymują 1 gorący posiłek- obiad.

Działalność placówki oparta jest na współpracy, wzajemnym poszanowaniu, poszukiwaniu wspólnych zainteresowań, budowaniu pozytywnych relacji, co pozwoli w przyszłości stworzyć takie miejsce o którym będzie można powiedzieć, że jest tym, do którego chętnie się wraca.

Dzienny Dom „Senior+” w Limanowej zapewnia usługi opiekuńcze, w tym pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, wykonywanie drobnych usług pielęgnacyjnych.

Zabezpieczamy potrzeby towarzyskie i kulturalne poprzez organizowanie i uczestnictwo w życiu społeczno-kulturalnym w tym organizacja spotkań w ramach terapii zajęciowej.

Usługi sportowo-rekreacyjne w tym spacer, ćwiczenia na siłowni zewnętrznej, grillowanie, prace w ogrodzie, nording walking, gry karciane i planszowe, szachy, warcaby, puzzle, BINGO itp. Codzienna aktywność ruchowa w tym gimnastyka z podziałem na mniejsze grupy, masaże indywidualne, ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia na bieżni i rowerkach stacjonarnych, ćwiczenia z użyciem taśm, kinezyterapia, fizykoterapia (TENS/EMS, AQUA VIBRON, LAMPA INFRARED). Placówka umożliwia korzystanie z przedmiotów i urządzeń, służących do utrzymania higieny osobistej, ze sprzętu rehabilitacyjnego, będącego na wyposażeniu placówki oraz z urządzeń kulturalno-oświatowych, tj. sprzętu audio-video, biblioteki, gier towarzyskich, TV, stanowiska komputerowego. Ponadto uczestników Dziennego Domu „Senior+” w Limanowej zachęca się do udziału w zajęciach edukacyjnych (filmy przyrodniczo - krajoznawcze, pogadanki nt. sztuki, oglądanie i słuchanie wideoklipów muzycznych), zajęciach kreatywnych z elementami treningu pamięci, w ćwiczeniach rozluźniających przy muzyce relaksacyjnej. Inne elementy aktywizujące seniorów to m.in: terapia ruchem, arterapia (np. zwiedzanie wystaw fotograficznych, malarskich i innych), muzykoterapia bierna i czynna, zajęcia muzyczno-ruchowe, spotkania integracyjne i koncerty muzyczne, profilaktyka prozdrowotna, zajęcia plastyczne – manualne, terapia sztuką. Od 2021 r. zatrudniony został psycholog oraz dietetyk.

Żeby usprawnić działalność Dziennego Domu opracowywany jest comiesięczny plan pracy w rozbiciu na tygodnie. Grupa aktywnych Seniorów spotyka się podczas różnorodnych zajęć pod okiem fachowej kadry. Placówka funkcjonujemy według ustalonego planu pracy oraz rocznego kalendarza spotkań i innych wydarzeń. W ramach działalności Dziennego Domu, Seniorzy uczestniczą w zajęciach, spotkaniach i warsztatach mając do dyspozycji terapeutę zajęciowego, fizjoterapeutę, opiekuna, a przede wszystkim codzienną fachową pomoc. Jednym z głównych celów działalności Dziennego Domu jest aktywizacja poprzez organizowanie różnorodnych form spędzania wolnego czasu. Nawiązana współpraca z innymi placówkami, organizacjami czy instytucjami poszerza ofertę.

Uczestnictwo seniorów w Dziennym Domu „Senior+” sprawia, że seniorzy odzyskali pewność siebie i stają się coraz bardziej samodzielnymi.

Dodatkowo dostęp do zajęć rozwijających intelektualnie sprawia, że seniorzy poprawiają swą kondycję umysłową. Wspólne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i wyjazdy integracyjne sprawiają, że seniorzy poczuli przynależność do grupy, co zmniejszyło poczucie ich osamotnienia, a tym samym stają się aktywnymi członkami społeczeństwa i mogą rozwijać swoje pasje często nie wiedząc, że je posiadali.

G. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o UCHWAŁĘ NR LI.328.21 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022”.

Miasto Limanowa prowadzi szeroką współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na jej terenie. Miasto wspiera sektor niepubliczny poprzez pomoc w organizowaniu wielu przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, oświatowych i rekreacyjnych. W swoich działaniach nie zapomina również o osobach starszych, niepełnosprawnych, czy najmłodszych mieszkańcach. Ogłoszony program współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego przyczynił się do wzrostu aktywności społecznej mieszkańców. Mimo ograniczonych narzędzi finansowego wsparcia inicjatyw środowisko organizacji pozarządowych cechuje wysoki poziom zaangażowania w sprawy środowiska lokalnego. Występuje przychylność obu stron, tj. administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych w budowaniu partnerstwa. Potencjał organizacji oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego sprzyja rozwojowi Miasta Limanowa – dzięki aktywnym organizacjom poprawia się znacznie jakość życia mieszkańców poprzez choćby szereg nowych możliwości spędzania wolnego czasu czy wsparcie udzielane przez organizacje w kierunku mieszkańców.

Podczas oficjalnych i nieoficjalnych spotkań następuje przepływ informacji o potrzebach, problemach i planach na przyszłość. Taki przepływ informacji pozwala na prawidłową współpracę i pomoc działającym na naszym terenie organizacjom. Urząd pozostawał w ciągłym kontakcie z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy przekazywali na bieżąco potrzebne informacje istotne dla organizacji. Natomiast organizacje w razie wątpliwości kontaktowali się z urzędem.

Sprawozdanie z realizacji Programu sporządzono na podstawie informacji przygotowanych i przekazanych przez merytoryczne wydziały Urzędu Miasta Limanowa oraz miejskie jednostki organizacyjne, realizujące zadania w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2022 roku.

I. Współpraca o charakterze finansowym:

1. Dotacje dla klubów sportowych

W roku 2022 na podstawie UCHWAŁY NR XVI/77/2011 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 27 września 2011 r. w sprawie: określenia warunków i trybu finansowego wspierania rozwoju sportu w Mieście Limanowa oraz na podstawie Zarządzenia Nr 9/2022 Burmistrza Miasta Limanowa z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie: przyznania dotacji na realizację zadania publicznego w ramach wsparcia rozwoju sportu na terenie Miasta Limanowa w 2022 r. przyznano dotację na realizację zadań dla następujących klubów sportowych:

	Wnioskodawca	Nazwa projektu	Kwota dotacji przyznanej na projekt (zł)
1.	Miejski Klub Sportowy „LIMANOVIA”	Zwiększenie dostępności oraz poprawa warunków uprawiania sportu przez dzieci i młodzież na terenie miasta Limanowa na rok 2022	50 000,00 zł
2.	Ludowy Klub Sportowy „Płomień” w Limanowej	Organizacja i prowadzenie zajęć sportowych oraz udział w zawodach w ramach rozgrywek prowadzonych przez związki sportowe z zakresu piłki nożnej oraz szachów	26 000,00 zł
3.	Uczniowski Klub Sportowy PŁOMIEŃ Limanowa	Prowadzenie sekcji wyczynowej tenisa stołowego w zakresie szkolenia i udziału zawodników w rozgrywkach ligowych II liga, IV liga, V liga a także starty w turniejach indywidualnych, drużynowych na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim zgodnie z kalendarzem i komunikatami KOZTS, POKZTS i PZTS	20 000,00 zł
4.	Międzyszkolny Klub Sportowy w Limanowej sekcja koszykówki	Propagowanie koszykówki na terenie Miasta Limanowa	17 000,00 zł
5.	Międzyszkolny Klub Sportowy w Limanowej sekcja siatkówki	Propagowanie siatkówki na terenie Miasta Limanowa	12 000,00 zł
6.	ARS Klub Kyokushinkai sekcja cheerleaders	CHEERLEADERS – prowadzenie zajęć oraz udział w rywalizacji sportowej dzieci w ramach tej dyscypliny	3 000,00 zł
7.	ARS Klub Kyokushinkai sekcja karate	Karate - prowadzenie treningów sportowych Karate dla dzieci i młodzieży oraz udział w rywalizacji sportowej w ramach tej dyscypliny sportu	3 000,00 zł
8.	Akademia Piłkarska „LIMANOVIA”	Propagowanie sportu (sekcji piłki nożnej) poprzez udział w zajęciach oraz zawodach sportowych drużyn żaków, skrzatów i orlików	3 000,00 zł

9.	Klub Sportowy LIMANOWA-SWIM	Pływajmy razem w mieście Limanowa	3 000,00 zł
		RAZEM:	137 000,00 zł

2. Współorganizacja i dofinansowanie imprez:

Miasto Limanowa współorganizowało i dofinansowywało w 2022 roku następujące imprezy organizowane przez stowarzyszenia i organizacje, tj.:

- Plebiscyt Limanowskiego Podokręgu Piłki Nożnej 1 392,00 zł;
- Limanowska Liga Futsalu 1 500,00 zł;
- „Lato z Przewodnikiem” – Oddział PTTK Ziemi Limanowskiej 2 000,00 zł.

3. Zlecenia wykonania oprawy muzycznej imprez:

- Święta Żołnierzy Wyklętych: Chórowi Męskiemu Bazyliki Matki Boskiej Bolesnej – 2 000,00 zł;
- 231. Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja: Chórowi Canticum Iubilaeum – 2 000,00 zł;
- Miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości: Chórowi Chłopięcemu – 2 000,00 zł.

4. Zakup usług promocyjnych świadczonych na rzecz Miasta Limanowa:

W roku 2022 zostały zawarte umowy sponsoringu z:

- MKS „Limanovia” – 100 000,00 zł;
- MKS „Limanovia” – 8 422,24 zł (wpływy z parkingu);
- Auto Moto Klubem - 13 Wyścig Górski Limanowa – Przełęcz pod Ostrą 17 000,00 zł;
- Fundacją Rozwoju Regionu Rabka - Odkryj Beskid Wyspowy 2 500,00 zł.
- Limanowskim Klubem Karate Kyokushin - [IKO Nakamura Polish Open w Limanowej](#) - 10 000 zł.

5. Pomoc dla Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Limanowa: Miasto przekazało dotację w wysokości 8 000,00 zł na zakup sprzętu i wyposażenia.

6. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1) Dofinansowano imprezy kulturalne, sportowo – rekreacyjne i turystyczne organizowane przez stowarzyszenia i organizacje promujące trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez:

- dofinansowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych w klubach sportowych:

- UKS Płomień – 5 800,00 zł,
 - MKS Limanovia – 29 487,50 zł,
 - LKS Płomień – 30 850,00 zł;
- sfinansowanie transportu na zawody i sparingi drużyn dziecięcych i młodzieżowych klubu LKS Płomień i MKS Limanovia 85 184,45 zł.

2) Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Parafialny w Łososinie Górnej - dofinansowanie transportu na XXXVIII Pielgrzymkę Małżeństw i rodzin na Jasnej Górze 1 500,00 zł;
- Chór Chłopięcy przy Bazylice Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej - dofinansowanie obozu letniego dla członków chóru 2 000,00 zł;
- Międzyszkolny Klub Sportowy Limanowa - dofinansowanie obozu sportowego dla dzieci i młodzieży 10 000,00 zł;
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – dofinansowanie transportu 1.000,00 zł;
- Koło Przyjaciół Radia Maryja przy Bazylice Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej – dofinansowanie transportu 1 000,00 zł;
- Chór LimaNovum – dofinansowanie wyjazdu na VII Międzynarodowy Festiwal Muzyki 5 224,00 zł;
- Dzienny Dom „Senior+” – dofinansowanie transportu do Tarnowa i Jamnej 900,00 zł.

II. Współpraca o charakterze pozafinansowym:

Zgodnie z Programem Współpracy na rok 2022, oprócz współpracy finansowej, współpraca z sektorem pozarządowym odbywała się również w formie niefinansowej:

1. Udzielano wsparcia lokalowego organizacjom na działalność statutową:

- Polski Związek Niewidomych – nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia przy na ul. Spacerowej 8, które jest siedzibą związku;
- Ludowy Klub Sportowy PŁOMIENI – nieodpłatne korzystanie z stadionu sportowego wraz z zapleczem;
- MKS LIMANOVIA – nieodpłatne korzystanie ze stadionu miejskiego przy ul. J. Marka.

2. Działalność informacyjna:

- informowanie organizacji pozarządowe o źródłach pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych, np. z funduszy UE;
- pomoc organizacjom pozarządowym w publikowaniu informacji w prasie lokalnej i Internecie: www.miastolimanowa.pl, www.facebook.com/MiastoLimanowa;

- informowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych o ogłaszanych konkursach i przeprowadzanych szkoleniach;
- wspólne opracowywanie kalendarza imprez na 2022 rok – organizacje i stowarzyszenia zgłaszają swoje propozycje imprez kulturalno- sportowo-turystycznych.

3. Udział stowarzyszeń i organizacji w miejskich imprezach:

Urząd Miasta Limanowa zapraszał stowarzyszenia i organizacje do uczestnictwa i współorganizacji miejskich imprez.

H. OŚWIATA

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

W roku 2022 w Limanowej funkcjonowało 9 przedszkoli w tym cztery przedszkola samorządowe oraz pięć przedszkoli niepublicznych prowadzonych przez osoby fizyczne.

W trzech szkołach podstawowych prowadzone były cztery oddziały przedszkolne. Wg stanu na 30 września 2022 r. wychowaniem przedszkolnym objętych było 939 dzieci, w tym w samorządowych przedszkolach 573, w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych 102, w niepublicznych przedszkolach 264 dzieci.

INFORMACJA O WYCHOWANIU PRZEDSZKOLNYM W LATACH 2020/2021 - 2022/2023

		2020/2021	2021/2022	2022/2023
Liczba przedszkoli	Ogółem, z tego:	12	12	12
	samorządowe	4	4	4
	niepubliczne	4	5	5
	szkoły podstawowe samorządowe z oddziałami przedszkolnymi	4	3	3
Liczba uczęszczających dzieci	Ogółem, z tego:	866	897	939
	samorządowe	526	538	573
	niepubliczne	243	264	264
	oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych	97	95	102
Liczba oddziałów w przedszkolach	Ogółem, z tego:	37	42	41
	samorządowe	22	22	23
	niepubliczne	11	16	14
	oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych	4	4	4
Średnia liczba dzieci w oddziale	Ogółem, z tego:	23,72	23,35	22,90
	samorządowe	24,95	24,45	24,91
	niepubliczne	21,08	16,5	18,86
	oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych	24,60	23,75	25,5

Dane z SIO wg. stanu na 30 września

LICZBA DZIECI UCZĘSZCZAJĄCYCH DO PLACÓWEK WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO W PODZIALE NA WIEK DZIECI, W LATACH 2020/2021-2022/2023

		2020/2021	2021/2022	2022/2023
	Ogółem, z tego:	866	897	939
Liczba dzieci	trzylatki i młodsze	190	219	239
	czterolatki	206	222	235
	pięciolatki	235	225	247
	sześciolatki i dzieci starcze z odroczonym obowiązkiem szkolnym	235	231	218

Dane z SIO wg stanu na 30 września

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych wychowaniem przedszkolnym objętych było 960 dzieci, tj. o 21 dzieci więcej w porównaniu do stanu na dzień 30 września 2022 r. Do samorządowych przedszkoli oraz przedszkoli niepublicznych działających na terenie Miasta Limanowa w 2022 r. uczęszczało z terenu innych gmin średnio miesięcznie 282 dzieci.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Miasto Limanowa prowadzi cztery szkoły podstawowe. Dwie szkoły podstawowe działają jako samodzielne jednostki systemu oświaty, a dwie w zespołach z przedszkolami.

Według stanu na 30 września 2022 r. do szkół podstawowych uczęszczało 1876 uczniów.

INFORMACJA O SZKOŁACH PODSTAWOWYCH W LATACH 2020/2021 - 2022/2023

		2020/2021	2021/2022	2022/2023
Liczba szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	4	4	4
	działających w zespołach	2	2	2
	samodzielnych	2	2	2
Liczba uczniów szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	1971	1958	1876
	działających w zespołach	766	765	745
	samodzielnych	1205	1193	1131
Liczba oddziałów szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	89	89	83
	działających w zespołach	37	37	35
	samodzielnych	52	52	48
Średnia liczba uczniów szkół podstawowych na oddział	Ogółem, z tego:	22,15	21,97	22,60
	działających w zespołach	20,70	20,68	21,29
	samodzielnych	23,17	22,94	23,56
Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	212	209	228
	działających w zespołach	102	80	96
	samodzielnych	110	129	132
Liczba szkół prowadzących świetlice	Ogółem, z tego:	4	4	4
	działających w zespołach szkół	2	2	2
	Samodzielnych	2	2	2
Liczba klas integracyjnych	Ogółem, z tego:	3	3	3
	działających w zespołach szkół	2	2	2

w szkołach podstawowych	Samodzielnych	1	1	1
-------------------------	---------------	---	---	---

Dane z SIO wg stanu na 30 września

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba uczniów szkół podstawowych wyniosła 1888 uczniów tj. o 12 uczniów więcej w porównaniu do stanu na dzień 30 września 2022 r.

KSZTAŁCENIE SPECJALNE

Według stanu na 30 września 2022 r. do szkół podstawowych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, do publicznych i niepublicznych przedszkoli uczęszczało łącznie 58 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych).

LICZBA UCZNIÓW OBJĘTYCH KSZTAŁCENIEM SPECJALNYM W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH W LATACH 2020/2021-2022/2023

		2020/2021	2021/2022	2022/2023
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1	ogółem, z tego	8	12	16
	szkoła podstawowa	7	11	14
	przedszkole	0	1	2
	oddziały przedszkolne	1	0	0
Szkoła Podstawowa Nr 2	ogółem, z tego	4	6	7
	szkoła podstawowa	4	6	7
	oddziały przedszkolne	0	0	0
Szkoła Podstawowa Nr 3	ogółem, z tego	16	13	13
	szkoła podstawowa	15	13	13
	oddziały przedszkolne	1	0	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4	ogółem, z tego	15	15	17
	szkoła podstawowa	15	14	16
	przedszkole	0	1	1
Miejskie Przedszkole Nr 1		1	0	1
Miejskie Przedszkole Nr 2		1	0	0
przedszkola niepubliczne		15	12	15
OGÓŁEM we wszystkich jednostkach		60	58	69

Dane z SIO wg stanu na 30 września

W okresie od 1 października do 31 grudnia 2022 r. liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w szkołach podstawowych zwiększyła się o 3 uczniów, a w przedszkolach o 1 dziecko. Łącznie według stanu na 31 grudnia 2022r. w szkołach podstawowych, przedszkolach publicznych i przedszkolach niepublicznych kształceniem specjalnym objętych było 73 uczniów.

WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA

Na dzień 30 września 2022 r. w szkołach podstawowych, publicznych i niepublicznych przedszkolach wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka objętych było 33 dzieci.

LICZBA DZIECI OBJĘTYCH Wczesnym WSPOMAGANIEM ROZWOJU DZIECKA W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH W LATACH 2020/2021-2022/2023

		2020/2021	2021/2022	2022/2023
	ogółem, z tego	35	28	33
Liczba dzieci	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1	3	3	2
	Szkoła Podstawowa Nr 2	0	0	0
	Szkoła Podstawowa Nr 3	2	0	0
	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4	0	1	3
	Miejskie przedszkole Nr 1	2	1	3
	Miejskie Przedszkole Nr 2	1	0	0
	przedszkola niepubliczne	27	23	25

Dane z SIO wg stanu na 30 września

W okresie od 1 października do 31 grudnia 2022r. liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju zwiększyła się 5.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w szkołach podstawowych nauczaniem indywidualnym objętych było 9 uczniów. Indywidualizowaną ścieżkę kształcenia realizowało 8 uczniów.

UCZNIOWIE Z UKRAINY W POLSKIM SYSTEMIE EDUKACJI

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, w 2022 r. do szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Limanowa uczęszczało w różnych okresach 78 uczniów będących obywatelami Ukrainy, którzy po dniu 24 lutego 2022 r. przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej. W przedszkolach publicznych i w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych wychowaniem przedszkolnym objętych było 12 dzieci a w przedszkolach niepublicznych 3 dzieci. W 2022 r. Miasto Limanowa otrzymało dodatkowe środki z Funduszu Pomocy w kwocie 483 233,00 zł. z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. Na koniec 2022 r. z Funduszu Pomocy wykorzystano środki w wysokości 207 725,26 zł. Środki zostały wykorzystane głównie na organizację nauki języka polskiego dla uczniów z Ukrainy. Niewykorzystane środki z Funduszu Pomocy pozostały w budżecie Miasta Limanowa do wykorzystania w 2023 roku.

EGZAMIN NA ZAKOŃCZENIE KLASY ÓSMEJ

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony od 24 do 26 maja 2022 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w terminie dodatkowym od 13 do 15 czerwca 2022 r. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.

- 1)języka polskiego
- 2)matematyki
- 3)języka obcego nowożytnego.

W szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Limanowa do egzaminu przystąpiło 324 uczniów. Wszyscy uczniowie obowiązkowo zdawali język polski i matematykę oraz wybrany język nowożytny. Uczniowie szkół limanowskich w przeważającej części wybrali język angielski. Tylko 2 uczniów zdecydowało się przystąpić do egzaminu z języka niemieckiego.

Poniżej w tabelach przedstawiono średnie wyniki szkół z poszczególnych części egzaminu.

ŚREDNIE WYNIKI SZKÓŁ Z JĘZYKA POLSKIEGO I MATEMATYKI

jednostka	liczba zdających	średni wynik ucznia w procentach	
		język polski	matematyka
Szkoła Podstawowa Nr 1	76	64	59
Szkoła Podstawowa Nr 2	73	59	52
Szkoła Podstawowa Nr 3	139	61	65
Szkoła Podstawowa Nr 4	36	57	53

ŚREDNIE WYNIKI SZKÓŁ Z JĘZYKÓW NOWOŻYTNYCH POZIOM PODSTAWOWY

jednostka	liczba zdających egzamin z języka angielskiego	średni wynik ucznia w procentach z języka angielskiego	liczba zdających egzamin z języka niemieckiego
Szkoła Podstawowa Nr 1	75	71	1
Szkoła Podstawowa Nr 2	73	62	0
Szkoła Podstawowa Nr 3	138	68	1
Szkoła Podstawowa Nr 4	36	55	0

Średnie wyniki ustalone dla Miasta Limanowa z poszczególnych części egzaminu na zakończenie klasy ósmej w porównaniu do średnich wyników powiatu limanowskiego, województwa małopolskiego i Polski przedstawiają poniżej zamieszczone tabele.

ŚREDNIE WYNIKI Z JĘZYKA POLSKIEGO I MATEMATYKI

	średni wynik w procentach	
	język polski	matematyka
Miasto Limanowa	61	59
powiat limanowski	60	57
województwo małopolskie	64	63
Polska	60	57

ŚREDNIE WYNIKI Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO POZIOM PODSTAWOWY

	Język angielski średni wynik ucznia w procentach
Miasto Limanowa	66
powiat limanowski	59
województwo małopolskie	69

Polska	67
---------------	-----------

Wyniki szkół z egzaminu ósmioklasisty w roku 2022 w skali staninowej z poszczególnych przedmiotów tj. z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego przedstawione zostały w tabeli poniżej.

SP	język polski	matematyka	język angielski
SP Nr 1	6	6	6
SP Nr 2	5	4	5
SP Nr 3	6	7	6
SP Nr 4	5	5	4

- 9 wynik najwyższy
- 8 wynik bardzo wysoki
- 7 wynik wysoki
- 6 wynik wyżej średni
- 5 wynik średni
- 4 wynik niżej średni
- 3 wynik niski
- 2 wynik bardzo niski
- 1 wynik najniższy

WYDATKI NA OŚWIATĘ I EDUKACYJNĄ OPIEKĘ WYCHOWAWCZĄ

W roku 2022 wydatki na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą wyniosły 31 118 226,96 zł i obejmowały wydatki samorządowych jednostek systemu oświaty, wydatki związane z udzielaniem dotacji dotacje dla niepublicznych przedszkoli, wydatki z tytułu dokonywanych zwrotów innym gminom kosztów udzielenia dotacji dla niepublicznych przedszkoli za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa, uczęszczające do niepublicznych przedszkoli na terenie innych gmin, wydatki z tytułu dokonywanych zwrotów innym gminom kosztów wychowania przedszkolnego za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie innych gmin, wydatki związane z dowozem uczniów niepełnosprawnych do szkół, wydatki związane z udzielaniem pomocy materialnej, stypendiów i nagród dla uczniów, wydatki związane z obsługą finansową i kadrowo-płacową jednostek systemu oświaty, wydatki związane ze utrzymaniem czystości w szkołach podstawowych, wydatki na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów oraz na zakup wyposażenia w ramach programu „Laboratoria przyszłości”, programu „Aktywna tablica”, książek do bibliotek w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, na realizację wycieczek w ramach programu „Poznaj Polskę”, realizację dodatkowych zadań oświatowych na rzecz uczniów przybyłych z Ukrainy.

WYDATKI NA OŚWIATĘ I EDUKACYJNĄ OPIEKĘ WYCHOWAWCZĄ W LATACH 2020-2022 WG. KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ

Rodzaj wydatku	2020	2021	2022
wydatki ogółem, z tego	28 148 697,27	29 463 166,19	31 118 226,96

przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	7 054 296,66	7 779 180,13	8 458 844,24
szkoły podstawowe	16 282 093,21	16 093 277,62	16 596 850,29
kształcenie specjalne w szkołach podstawowych	1 410 793,05	1 663 492,42	1 912 968,25
kształcenie specjalne w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	685 415,54	658 534,37	794 880,23
wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	245 263,54	203 002,10	186 529,56
stołówki szkolne i przedszkolne	791 741,16	40 008,71	0
dokształcanie nauczycieli	47180,88	44 006,88	57 034,86
światlice szkolne	770 718,18	912 505,00	908 212,27
dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół	31 025,15	66 579,88	81 802,79
Zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych	213 431,47	261 415,21	158 861,60
Stypendia i nagrody za wyniki w nauce	0	1 340,00	6 821,10
Pomoc materialna dla uczniów	50 728,36	44 118,69	28 489,16
Laboratorium przyszłości		323 524,93	263 274,07
Program Poznaj Polskę	0	0	140 577,45
Program Integracji Społeczności Romskiej w Polsce	1 960,00	0	33 565,00
Pozostała działalność na rzecz szkół	32 077,05	30 220,02	35 457,25
Obsługa jednostek oświaty - UM	531 919,02	400 909,52	418 314,18
Sprzątanie szkół podstawowych - CUMO		941 049,71	1 035 744,66

W ramach wydatków poniesionych w roku 2022 na realizację zadań z zakresu oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej wydatki oświatowych jednostek budżetowych wyniosły 26 237 139,50 zł.

WYDATKI OŚWIATOWYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH W LATACH 2020-2022

Jednostka	2020	2021	2022
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1	5 959 182,72	6 384 959,97	6 618 173,95
Szkoła Podstawowa Nr 2	4 418 316,66	4 280 355,34	4 373 110,87
Szkoła Podstawowa Nr 3	7 033 104,67	6 967 840,72	7 237 314,91
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4	4076 701,34	4 219 421,51	4 509 696,42
Miejskie przedszkole Nr 1	1 918 364,67	1 830 862,94	1 954 318,69
Miejskie Przedszkole Nr 2	1 440 365,20	1 526 842,19	1 544 524,66
Razem	24 846 535,26	25 210 282,67	26 237 139,50

Wydatki związane z udzielaniem dotacji dla przedszkoli niepublicznych, oraz wydatki związane ze zwrotem kosztów udzielonych dotacji dla niepublicznych przedszkoli przez inne gminy na dzieci zamieszkałe na terenie miasta Limanowa, zwrotem kosztów wychowania przedszkolnego za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do publicznych przedszkoli na terenie innych gmin w latach 2020-2022 przedstawiono poniżej.

Rodzaj wydatku	2020	2021	2022
dotacje dla przedszkoli niepublicznych na dzieci pełnosprawne	1 658 979,36	1 883 415,72	2 100 798,84
dotacje dla przedszkoli niepublicznych na dzieci niepełnosprawne	596 230,85	613 738,60	753 951,66
dotacje dla przedszkoli niepublicznych na dzieci objęte wwrđ	163 682,09	158 564,30	149 423,03

zwroty za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do niepublicznych przedszkoli na terenie innych gmin	90 515,09	106 421,46	141 142,80
zwroty za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do publicznych przedszkoli na terenie innych gmin	2 217,81	1 891,68	2 116,73
zwroty za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do publicznych oddziałów przedszkolnych i punktów przedszkolnych na terenie innych gmin	13 402,32	2 044,68	6 800,40
Razem:	2 525 027,52	2 766 076,44	3 154 233,46

SUBWENCJA OŚWIATOWA, DOTACJE CELOWE I INNE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

SUBWENCJA OŚWIATOWA WRAZ Z KWOTĄ DODATKOWĄ

	2020	2021	2022
kwota	16 570049,00	16 850 111,00	17 419 532
finansowy standard A na ucznia	5 917,8938	6069,377	6081,3219
wskaźnik korygujący Di	1,0480745390	1,0513303896	1,0493046372
statystyczna liczba uczniów	1967	1971	1931,6075
uczniowie przeliczeniowi	2061,562618213	2 072,172197902	2 026,844707000

Dane wg metryczki subwencji oświatowej na dany rok kalendarzowy

Podstawowa część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2022 dla Miasta Limanowa wyniosła 16 513 893 zł.

W trakcie roku budżetowego trzykrotnie korygowano kwotę subwencji oświatowej tj.:

- 1) o kwotę 521 406 zł na podwyżki dla nauczycieli w 2022 r.
- 2) o kwotę 203 935 zł nauczycieli specjalistów od września 2022 r.
- 3) o kwotę 67 256 zł. na podwyżki dla nauczycieli stażystów i

nauczycieli kontraktowych od 1 września 2022 r.

Ponadto w 2022 r. Miasto Limanowa otrzymało ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej:

- 1) kwotę 35 722 zł z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych, polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w odniesieniu do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2022 r. oraz
- 2) kwotę 77 320 zł z tytułu wsparcia szkół w zakresie zorganizowania dodatkowych zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Łącznie w 2022 r. Miasto Limanowa otrzymało subwencję oświatową w kwocie 17 419 532 zł.

Subwencja oświatowa na dany rok naliczana jest wg. liczby uczniów wykazanych przez szkoły, przedszkola publiczne i przedszkola niepubliczne w Systemie Informacji Oświatowej na dzień 30 września poprzedniego roku kalendarzowego, to jest według liczby uczniów szkół podstawowych, liczby dzieci 6-letnich w publicznych i niepublicznych przedszkolach i w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, oraz liczby dzieci w publicznych i niepublicznych przedszkolach i w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, posiadających orzeczenie o potrzebie

kształcenia specjalnego i opinie o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka.

DOTACJA Z BUDŻETU PAŃSTWA NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z ZAKRESU WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO NA DZIECI W WIEKU 3-5 LAT

Dotacja przedszkolna udzielana jest na dzieci w wieku do 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, wg liczby dzieci wykazanych w Systemie Informacji Oświatowej na dzień 30 września poprzedniego roku kalendarzowego.

		2020	2021	2022
dotacja na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego na dzieci w wieku 3-5 lat	kwota	938 702,81	928 201,00	1 002 996,00
	liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych dotacją	666	631	666

DOTACJA Z BUDŻETU PAŃSTWA NA WYPOSAŻENIE SZKÓŁ W PODRĘCZNIKI MATERIAŁY EDUKACYJNE I MATERIAŁY ĆWICZENIOWE W LATACH 2020-2022

	2020	2021	2022
dotacja z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	213 431,47	261 415,21	158 861,60

DOTACJE CELOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA I INNE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE W ROKU 2022

Program Laboratoria przyszłości	263 274,07
Program Aktywna tablica	34 946,00
Program Integracji Społeczności Romskiej w Polsce	33 565,00
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	21 000,00
Program Poznaj Polskę wraz z wkładem wniesionym przez rodziców	140 577,45
Fundusz Pomocy na realizację dodatkowych zadań oświatowych (Ukraina)	207 725,26
Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	158 861,60
Razem:	859 949,38

SUBENCJA OŚWIATOWA, DOTACJE CELOWE I INNE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE W 2022 R. NALICZANE NA UCZNIÓW LUB DEDYKOWANE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, UCZNIÓW ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I DZIECI W PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH

	uczniowie szkół podstawowych	uczniowie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych	Razem

Subwencja oświatowa	15 329 845,10	332 644,95	1 757 041,95	17 419 532,00
Dotacja celowa na dofinansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego	0	28 614,00	974 382,00	1 002 996
Program Laboratoria przyszłości	263 274,07	0	0	263 274,07
Program Aktywna tablica	34 946,00	0	0	34 946,00
Program Integracji Społeczności Romskiej w Polsce	33 565,00	0	0	33 565,00
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	12 000,00	0	9 000,00	21 000,00
Program Poznaj Polskę	140 577,45	0	0	140 577,45
Fundusz Pomocy (Ukraina)	190 778,62	6 987,08	9 959,56	207 725,26
Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	158 861,60	0	0	158 861,60
Razem:	16 163 847,84	368 246,03	2 750 383,51	19 282 477,38

PROGRAM „JUŻ PŁYWAM”

W 2022 roku Miasto Limanowa realizowało projekt Województwa Małopolskiego „Już pływam”. Całkowity koszt projektu nauki pływania realizowanego w ramach zadania pn.: „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci młodzieży” wyniósł **36.451,86** zł, w tym:

Dział 926 Rozdział 92605 § 4170 zadanie 000 000 107 kwota 1.950,00 zł– wynagrodzenia (środki Miasta)

Dział 851 Rozdział 85154 § 4170 zadanie 000 000 107 kwota 15.150,00 zł– wynagrodzenia (środki Miasta)

Dział 926 Rozdział 92605 § 4300 zadanie 000 000 107 kwota 3.651,86 zł– bilety (środki Miasta)

Dział 926 Rozdział 92605 § 4300 zadanie 000 200 014 kwota 15.700,00 zł – bilety (dotacja z Województwa Małopolskiego)

Projekt realizowany był od 21 marca 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. na Pływalni Limanowskiej. W projekcie wzięło udział 275 uczniów klas III i IV szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Limanowa. Zorganizowano 19 kursów. Każdy kurs obejmował 10 zajęć (60 minutowych) nauki pływania lub doskonalenia techniki pływania w przypadku uczniów posiadających umiejętności pływania. Rodzice we własnym zakresie zapewnili dowóz dziecka na zajęcia. Zajęcia były prowadzone przez instruktorów nauki pływania, pod nadzorem ratowników zatrudnionych na pływalni.

ŻŁOBKI

W roku 2022 roku w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych w mieście Limanowa zarejestrowanych było pięć żłobków niepublicznych

dysponujących 236 miejscami oraz jeden żłobek prowadzony przez Miasto Limanowa dysponujący 116 miejscami dla dzieci do lat 3.

INFORMACJA O ŻŁOBKACH W LATACH 2020-2022

		2020	2021	2022
Liczba żłobków	ogółem, z tego:	5	6	6
	Samorządowe	1	1	1
	niepubliczne	4	5	5
Liczba miejsc w żłobkach	ogółem, z tego:	295	339	352
	Samorządowe	116	116	116
	niepubliczne	179	223	236

W 2022 roku wydatki na realizację zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wyniosły 1 444 096,80 zł.

WYDATKI NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z ZAKRESU OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W LATACH 2020-2022

	2020	2021	2022
Wydatki ogółem	1 301 578,23	1 444 096,80	1 609 564,04

I. Promocja, kultura, sport i turystyka

Na działania w zakresie promocji miasta w 2022 roku składały się m.in.:

- Promocja wewnętrzna – skierowana do mieszkańców. Jej celem było kształtowanie pozytywnego wizerunku miasta, jako miejsca przyjaznego o wielu walorach, w którym warto mieszkać i do którego warto wrócić.
- Promocja zewnętrzna - miasta, której odbiorcami były głównie osoby utrzymujące sporadyczny kontakt.

Działania promocyjne podejmowane były głównie za pomocą Internetu, za pośrednictwem strony internetowej Miasta Limanowa, funpage Miasta Limanowa na Facebooku oraz urzędowego boxa na portalu informacyjnym limanowa.in.

Na stronie internetowej Miasta Limanowa zamieszane były na bieżąco informacje z podziałem na określone działy tematyczne dotyczące zadań inwestycyjnych, przedsięwzięć kulturalnych, turystycznych, sportowych. Na bieżąco aktualizowany był także kalendarz wydarzeń miejskich.

W ramach działań promocyjnych w 2022 roku wydano 4 numery bezpłatnej gazetki promocyjnej „Informator Miejski,” w każdorazowym nakładzie 3000 egzemplarzy, która trafiła do mieszkańców miasta.

W 2022 roku zorganizowano obchody świąt państwowych:

- Obchody 82. rocznicy zbrodni katyńskiej
- Obchody Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Obchody Narodowego Święta Niepodległości

- Obchody 108. rocznicy bitwy pod Limanową, które zorganizowano z udziałem gości z Węgier oraz wydarzenia, które udało się zrealizować lub wesprzeć ich realizację w 2022 roku:

- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- Koncert z okazji Dnia Kobiet
- Miejskie Obchody Dnia Strażaka, z udziałem delegacji z miasta Wathlingen
- XRUN Festiwal Biegów Górskich
- Jubileuszowy 10 Bieg Ziemi Limanowskiej
- 11. Międzynarodowy Bieg Górski Anglosaski „Limanowa Forrest”
- 13. Wyścig Górski Limanowa – Przełęcz pod Ostrą
- 24. Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Memoriał Henryka Łasaka”
- Mini Wyścig im. Henryka Łasaka dla dzieci i młodzieży
- Spotkanie turystów na Miejskiej Górze w ramach akcji „Odkryj Beskid Wyspowy 2022”
- Uroczysta Przysięga Żołnierzy 11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej

Współorganizatorzy oraz partnerzy wyżej wymienionych imprez i wydarzeń, to m. in.:

- limanowskie placówki oświatowe
- szkoły ponadpodstawowe
- Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej
- Limanowski Dom Kultury
- Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej
- Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w *Limanowej*
- Ochotnicze Straże Pożarne Limanowa i Łososina Górna
- Limanowskie Stowarzyszenie Historii Ożywionej Jabłonek 1914
- Związek Strzelecki „Strzelec” w Limanowej
- 114 batalion Wojsk Obrony Terytorialnej w Limanowej
- kuby i stowarzyszenia sportowe, prowadzące działalność na terenie Limanowej.

W 2022 Burmistrz Miasta objął Honorowym Patronatem 35 przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i turystycznych.

LIMANOWSKI DOM KULTURY

Limanowski Dom Kultury to największa instytucja kulturalna w powiecie limanowskim. Siedziba instytucji mieści się w Limanowej, przy ul. Bronisława Czecha 4.

W roku 2022, po dwuletnim okresie pandemii związanej z epidemią Covid-19 nareszcie udało się w pełni przystąpić do organizacji wielu ciekawych i atrakcyjnych wydarzeń, w których uczestniczyli zarówno mieszkańcy Limanowej jak i okolicznych miejscowości.

Wydarzenia miały charakter stacjonarny, chociaż były wspomagane przez narzędzia online, dzięki którym udało się dotrzeć do większej ilości odbiorców.

W styczniu 2022 roku miał miejsce koncert kolęd i pastorałek „Hej kolęda!” w wykonaniu Limanowskiej Orkiestry Kameralnej z gościnnym udziałem, pochodzącej z Limanowej Marty Florek. Przy Limanowskim Domu Kultury mieścił się również Sztab 30. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, podczas którego udało się zebrać 44 831,45 zł. Oprócz tradycyjnej kwesty na ulicach naszego miasta, na sali widowiskowej odbył się koncert z udziałem lokalnych artystów, w trakcie którego miały miejsce licytacje.

Styczeń był także miesiącem trwania ferii zimowych, podczas których dzieci i młodzież brały udział w licznych warsztatach plastycznych i ruchowych, a także mogły obejrzeć dwa spektakle teatralne: „Królowa śniegu” i „Alicja w Krainie Czarów”.

Wiosna upłynęła w jednostce szczególnie pod znakiem teatrów. W marcu odbyło się kolejne Przedwiośnie Małych Form Teatralnych, a na dzieci co miesiąc – od lutego do maja – czekało przedstawienie podczas cyklu Bajkowa Niedziela. Zwieńczeniem była natomiast najnowsza, czerwcowo premiera Teatru „Co się stało?!”, wyreżyserowana przez Janusza Michalika komedia „Zaświaty, czyli czy pies ma duszę?”.

W marcu Limanowski Dom Kultury włączył się we współorganizację Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, a koncertem zespołu Droga na Ostrołękę złożyliśmy życzenia wszystkim paniom podczas koncertu z okazji Dnia Kobiet. W międzyczasie odbyła się druga edycja konkursu plastycznego „Kreatywna Pisanka”, skierowanego do dzieci z przedszkoli miejskich i gminnych. Piękne, kolorowe, przestrzenne pisanki

stanowiły dodatkowy wystrój instytucji znajdujących się na terenie miasta Limanowa.

Marzec to także miesiąc, kiedy wystartowaliśmy z Dziecięcą Triadą Artystyczną – konkursem dla dzieci ze szkół miejskich, który w trakcie czterech etapów wyłonił najbardziej utalentowane osoby z recytacji, śpiewu, tańca i teatru. Wydarzenie zwieńczył koncert z okazji Dnia Mamy i Taty. W marcu miały miejsce również eliminacje powiatowe 67.

Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego.

Limanowski Dom Kultury włączył się także w pomoc ogarniętej wojną Ukrainie, organizując koncert charytatywny „Limanowscy artyści Ukrainie”, podczas którego udało się zebrać kwotę 7652,74 zł.

6 kwietnia 2022 roku, miał miejsce wyjątkowy koncert, w wykonaniu Chóru Limanovum oraz Orkiestry Symfonicznej OPERATORIUM pod dyrekcją Anastasii Vrublewskiej, którzy zaprezentowali *Requiem* Karla Jenkinsa. W trakcie wydarzenia, również odbywała się kwesta na rzecz Ukrainy, w trakcie której zebrano kwotę 5.484,35 zł.

W czerwcu nie mogło zabraknąć wydarzenia, podczas którego świętowaliśmy Dzień Dziecka. Na placu przed LDK nie brakowało dmuchanych zjeżdżalni, animacji, zabaw, konkursów i występów dzieci i młodzieży. Na scenie miał wówczas także miejsce XI Limanowski Talent Show, który wyłonił kolejnych najbardziej utalentowanych mieszkańców powiatu limanowskiego.

Okres wakacyjny był niezwykle intensywny. Limanowski Dom Kultury zorganizował w tym czasie cykl warsztatów dla dzieci i młodzieży, cykl koncertów Letnie Muzykowanie w Parku Miejskim, spektakle teatralne dla dzieci, a całość zwieńczył IX Festiwal Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Rytm i Smaki”. Największym letnim wydarzeniem były jednak Dni Limanowej, które odbyły się w nowej formule. Sobotnia część wydarzenia upłynęła pod znakiem koncertów takich artystów jak zespół „Krywań” czy „Droga na Ostrołękę”, a w niedzielę gościliśmy teatry uliczne z całego świata jako współorganizator 35. Festiwalu ULICA.

We wrześniu Limanowski Dom Kultury zorganizował pierwszą edycję festiwalu Beskid Jazz & Folk Festival. W trakcie dwóch koncertów byliśmy świadkami wyjątkowych aranżacji, w wykonaniu uznanych artystów jazzowych, z Marceliną Gawron, Piotrem Schmidtem, zespołem Surreal Players i pochodzących z Nowego Jorku Mino Cinelu na czele.

W październiku odbyło się podsumowanie konkursu kompozytorskiego „Ludowo na Novo”, w trakcie którego uroczyście wręczono nagrody, a Chór Limanovum wykonał nagrodzone kompozycje.

Listopad to przede wszystkim festiwal folklorystyczny Limanowska „Słaza”. W wydarzeniu ponownie wzięło udział ponad 800 wykonawców z całego powiatu limanowskiego. Festiwalowi towarzyszyły wydarzenia towarzyszące: kiermasz rękodzieła, warsztaty dla dzieci, wystawa prac twórców ludowych. Ostatnie dwa miesiące 2022 roku obfitowały także w

teatrzyki dla dzieci w ramach cyklu Bajkowa Niedziela, a w grudniu mogliśmy posłuchać najśłynniejszych kompozycji z polskich filmów i seriali podczas Koncertu Muzyki Filmowej w wykonaniu kwartetu blaszanego Brass Riders. W okresie przedświątecznym miał miejsce również III konkurs plastyczny na Świąteczną bombkę bożonarodzeniową, a na zakończenie roku spotkaliśmy się na wspólnym kolędowaniu z Chórem Limanovum, Limanowską Orkiestrą Kameralną i towarzyszącą im Ewą Novel podczas koncertu „Hej kolęda!”.

W roku 2022, Limanowski Dom Kultury był również miejscem zorganizowania wielu wydarzeń zewnętrznych takich jak: występ Kabaretu Młodych Panów, Kabaretu Skeczów Męczących, spektakl „Cudowna Terapia”, koncert Starego Dobrego Małżeństwa, spektakl „Kobieta idealna”, koncert Baciarów, spektakl „Pół na pół”, spektakl „Okno na parlament”, koncert „Jan Paweł II – Papież wolności”. Jednostka w ciągu roku współpracowała także z wieloma innymi organizacjami i osobami przy organizacji wydarzeń takich jak: wystawa "Dla Ciebie zginął żołnierz, strażak, policjant, a dla mnie tata" zorganizowana wspólnie z Fundacją Dorastaj z Nami, Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Nowym Sączu i Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu, X Międzyprzedszkolny Konkurs Kolęd i Pastorałek pod hasłem: "GORE GWIAZDA JEZUSKOWI W PRZEDSZKOLACH DZIŚ" organizowane przez Niepubliczne Przedszkole Integracyjne "Chatka Małego Skrzatka" w Mordarce oraz II Międzyszkolny Konkurs Kolęd i Pastorałek pod hasłem: "GORE GWIAZDA JEZUSOWI" organizowane przez Niepubliczną Szkołę Podstawową Specjalną „Zielony zakątek”.

W roku 2022 Limanowski Dom Kultury pozyskał dofinansowanie z MKiDN na organizację 48. Festiwalu Folklorystycznego Limanowska „Słaza” w kwocie 30 tys. złotych. Ponadto Orkiestra Dęta „Echo Podhala” została wyposażona w instrumenty i akcesoria muzyczne dzięki otrzymanemu przez Stowarzyszenie Przyjaciół Limanowian wsparciu finansowemu w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2022 roku pn. „Małopolskie Orkiestry Dęte 2022”. Limanowski Dom Kultury zrealizował również w ubiegłym roku zadanie pt. „Zakup wyposażenia techniki sceny do prowadzenia działań edukacyjno - kulturalnych w LDK”, na które pozyskał ze środków Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego w ramach Funduszu Patriotycznego 200 tysięcy zł. W 2022 roku rozpoczęła się również realizacja wniosku pn. „Doposażenie Limanowskiego Domu Kultury w sprzęt niezbędny do prowadzenia działań edukacyjnych i animacyjnych w formie cyfrowej lub online”, złożonego w II konkursie grantowym w ramach projektu Konwersja cyfrowa domów kultury, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, na który jednostka otrzymała grant w wysokości 164 000 zł. W 2022 roku zrealizowano także zadanie pt. „Pielęgnowujemy polską muzykę ludową”, dofinansowane z MKiDN w ramach programu Narodowego

Centrum Kultury: Kultura – Intwercje. Edycja 2022. Wniosek zakładał przeprowadzenie konkursu kompozytorskiego „Ludowo na Novo”, którego zwieńczeniem był koncert w wykonaniu Chóru Limanovum.

Do stałej działalności kulturalnej Limanowskiego Domu Kultury w roku 2022 należy zaliczyć organizację warsztatów oraz spotkań dla dzieci i młodzieży, seniorów, w tym warsztatów plastyczno-technicznych, ceramicznych, muzyczno-wokalnych, teatralnych, edukacyjnych, sztuk plastycznych, gitarowych. Przy LDK działa również kółko szachowe, którego zwieńczeniem były dwa turnieje szachowe zorganizowane przez Limanowski Dom Kultury we współpracy z Klubem Sportowym LKS Płomień sekcja szachowa.

Przy Limanowskim Domu Kultury działają także zespoły: Zespół Regionalny „Limanowianie”, Orkiestra Dęta „Echo Podhala”, Limanowska Orkiestra Kameralna, Chór Limanovum oraz Teatr „Co się stało?!”. Limanowska Orkiestra Kameralna wzięła udział w styczniowym i grudniowym koncercie kolęd i pastorałek „Hej kolęda!”, a także w koncercie „Limanowscy Artyści Ukrainie”. Zespół Regionalny „Limanowianie” wzięł udział w 39. Konkursie Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych „DRUZBACKA”, w 53. Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu, w 48. Festiwalu Folklorystycznym Limanowska „Słaza” oraz w trakcie IX Festiwalu Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Rytmy i Smaki”. W sierpniu promował kulturę Lachów Limanowskich w Bułgarii podczas Balkan Folk Fest 2022, a także w Czarnym Dunajcu podczas Gminnych Dożynek HOŁDYMAS. Swoimi występami uświetnili takie wydarzenia jak Letnie Muzykowanie w Parku Miejskim, Dni Limanowej, uroczysta przysięga żołnierzy 11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej, XX-lecie Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie oraz obchody Narodowego Święta Niepodległości. W kwietniu, razem z Chórem Limanovum otrzymali od samorządu Powiatu Limanowskiego nagrody za twórczość artystyczną, upowszechnianie i ochronę kultury z terenu powiatu limanowskiego za rok 2021. Orkiestra Dęta „Echo Podhala” uświetniała obchody patriotyczne na terenie miasta Limanowa, m.in. obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, święta 3 Maja oraz święta Niepodległości. Członkowie Orkiestry brali również udział w warsztatach poprowadzonych przez kapelmistrza i wieloletniego członka Orkiestry Pana Eugeniusza Szubryta oraz dyrygenta aranżera i teoretyka muzyki Pana Krzysztofa Madziara. Teatr „Co się stało?!” od początku roku intensywnie pracował nad nową premierą, którą udało się wystawić w czerwcu 2022 roku. Była to komedia „Zaświaty, czyli czy pies ma duszę” wyreżyserowana przez Janusza Michalika.

Chór Limanovum, kontynuował w roku 2022 swoją działalność z dalszymi sukcesami podczas XXVIII MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU KOLĘD I PASTORAŁEK im. Księdza Kazimierza Szwarlika w Będzinie, XVII Ogólnopolskiego Konkursu Kolęd i Pastorałek – Chełmno 2022, IX

Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Rzeszowie - edycja online, VII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki im. prof. Józefa Świdra w Cieszynie. Ponadto chór ma na swoim koncercie występy w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Nowym Sączu, podczas XV Zagórzańskich Spotkań Chórów "Laudate Dominum" w Parafii Miłosierdzia Bożego w Mszanie Dolnej, w kościele pw. Świętej Rodziny w Małych Kozach oraz w trakcie koncertu „Limanowscy Artyści Ukrainie” oraz koncertu kolęd i pastorałek „Hej kolęda!” w Limanowskim Domu Kultury. W kwietniu miało miejsce wyjątkowe wydarzenie – „Requiem” Karla Jenkinsa – które chór Limanovum wykonał wspólnie z orkiestrą OPERATORIUM dla publiczności w Limanowej oraz w kościele Miłosierdzia Bożego Na Wzgórzach Krzesławickich w Krakowie. Chór wziął także udział w obchodach Światowego Dnia Walki z Depresją organizując otwartą próbę, a także w warsztatach wokalnych, zorganizowanych w ramach realizacji projektu pt. "Pielęgnowujemy polską muzykę ludową" dofinansowanego ze środków MKiDN w ramach programu Narodowego Centrum Kultury Kultura - Interwencje. Edycja 2022.

W lutym 2022 roku zainaugurowana została działalność Klubu Centrum Aktywności Seniora. Jest to przestrzeń przeznaczona dla osób starszych, w której mogą się spotykać, spędzać wspólnie czas, rozwijać własne pasje, edukować się poprzez udział w szkoleniach i warsztatach. W ciągu roku działalności klubu udało zrealizować się szereg przedsięwzięć – od warsztatów plastycznych, ruchowych, z obsługi smartfonów itp. przez pokazy slajdów, wykłady, koncerty, seanse filmowe aż po liczne wyjazdy: na Kretę, do Austrii, na Słowację, do Krakowa. Klub, z końcem roku, liczył ponad 100 członków. W 2022 roku członkowie Klubu złożyli także swój projekt na realizację inicjatywy senioralnej pt. "Wspólnie tworzymy naszą przestrzeń". Projekt dofinansowany był przez Fundację Dzień Dobry w kwocie 2300 zł i obejmował wyjazd grupy senioralnej w Beskid Sądecki oraz warsztaty międzypokoleniowe.

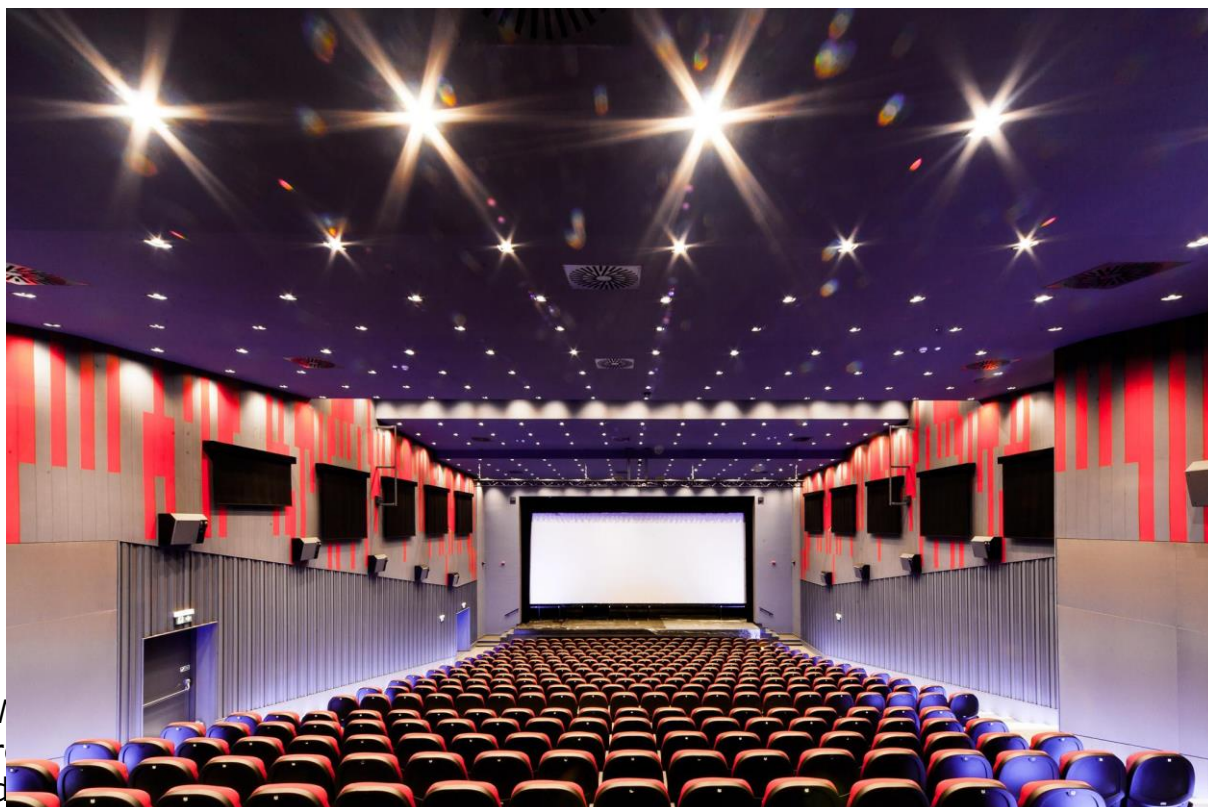
Kino Klaps – działalność w 2022 roku

W 2022 kino Klaps odwiedziło 48 985 widzów. Zagranych zostało 163 filmy i 2752 seanse. W roku 2022 w naszym kinie odbyło się 151 seansów grupowych, dopołudniowych. Nasze kino odwiedzili uczniowie z kilkudziesięciu różnych placówek oświatowo-wychowawczych z terenu całego powiatu limanowskiego oraz spoza niego, a także członkowie stowarzyszeń niepełnosprawnych czy seniorów.

Oprócz stałej działalności kina, miały miejsce również wydarzenia kinowe, takie jak Kino Konesera czyli comiesięczne pokazy filmów z gatunku kina artystycznego, niszowego oraz Kino Seniora, czyli pokazy filmów skierowanych do najstarszej grupy widzów w specjalnych, promocyjnych cenach.

W 2022 roku Kino Klaps wystartowało z dwoma nowymi cyklami kinowymi: Kinem dla Pań oraz Kinem Juniora. Pierwszy z cykli skierowany jest do kobiet i towarzyszą mu zawsze konkursy z nagrodami, stoiska kosmetyczne, biżuteryjne, a także dodatkowe zabawy takie jak fotobudka czy koło fortuny. Kino Juniora to cykl skierowany do najmłodszych widzów. W jedną z sobót miesiąca, dzieci mogły spędzić przedpołudnie w kinie, nie tylko oglądając interesujący film, ale także biorąc udział w różnych grach, animacjach czy pokazach.

Filmem, który w 2022 roku uzyskał największą widownię były „Minionki: Wejście Gru”. Ponadto dużą popularnością cieszyły się kontynuacje wielkich kinowych hitów – „Avatar: Istota wody”, a także filmy polskie oraz o tematyce religijnej takie jak „Johnny” czy „Listy do M. 5”.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Do podstawowych, określonych statutem, zadań Miejskiej Biblioteki Publicznej w Limanowej należą gromadzenie, opracowanie, udostępnianie materiałów bibliotecznych i informacji, a także popularyzacja książki, wiedzy i czytelnictwa, zaspakajanie potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa. Miejska Biblioteka Publiczna na realizację wyżej wymienionych zadań otrzymuje dotację od Organizatora. Realizację planu budżetowego i podstawowej działalności za rok 2022 przedstawiają poszczególne punkty niniejszego sprawozdania:

- Budżet i jego wykonanie

- **Przychody**

W roku 2022 MBP w Limanowej otrzymała dotację z Urzędu Miasta Limanowa na realizację działalności statutowej w wysokości **855.560,00 zł.**

Rada Powiatu Limanowskiego, działając na podstawie porozumienia w sprawie powierzenia MBP w Limanowej wykonywania zadań biblioteki publicznej dla Powiatu Limanowskiego zawartego pomiędzy Zarządem Powiatu Limanowskiego a Burmistrzem Miasta Limanowa, przyznała w roku 2022 kwotę **105 085,00.** Kwota ta jest częścią składową całej dotacji.

Dochody własne w roku 2022 wyniosły **335.622,73 zł.** Uzyskano je głównie z:

- opłat za usługi kserograficzne oraz korzystanie z drukarki 413,00 zł
- ze sprzedaży książek 2.342,83 zł
- zwrotu kosztów upomnień 830,00 zł
- przychody finansowe 3.724,62 zł
- wynagrodzenie za terminową zapłatę podatku PIT 63,00 zł
- środki ze sprzedaży publikacji udostępnione przez Miasto Limanowa 00,00 zł
- rozliczenie międzyokresowe przychodów – pokrycie amortyzacji 328.100,70 zł

W formie nieodpłatnego przekazania Biblioteka pozyskała 2.020,85 w tym:

- książki o łącznej wartości 2.020,85 zł

Granty, projekty, dofinansowania w szczególności:

Dzięki staraniom Dyrektora MBP w roku 2022 pozyskano środki w kwocie **10 000,00 zł** za reklamę wizualną od Banku Spółdzielczego w Limanowej, które przeznaczone na prowadzenie Miejskiej Galerii Sztuki.

W ramach programu Biblioteki Narodowej pn. **Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych dla bibliotek** pozyskano kwotę **14 350,00 zł.** Za środki te zakupiono ogółem 577 jednostek inwentarzowych.

W ramach projektu **Tytus Czyżewski - pierwszy elektromagnetyczny poeta i malarz z Przyszowej** pozyskano kwotę **19.000,00** pochodzącą z MKiDN w ramach programu: PARTNERSTWO DLA KSIAŻKI.

Projekt ten miał na celu uświadomić i przypomnieć mieszkańcom powiatu limanowskiego postać Tytusa Czyżewskiego – poetę i artystę. Koncepcja projektu była spójna i skupiona wokół Czyżewskiego i jego 3 wielkich pasji: malarstwa, poezji i kultury ludowej. Malarstwo spopularyzowane było przez konkurs plastyczny, warsztaty artystyczne dla dzieci i seniorów oraz prezentację multimedialną. Poezja promowana była poprzez

warsztaty dla młodzieży ze znaną aktorką Teresą Dzielską oraz konkurs recytatorski, natomiast ludowość, która tak mocno inspirowała artystę, poprzez warsztaty dla dzieci "Magnetyczny folklor" i konkurs plastyczny. (W Zał. Nr 4 Protokoły z konkursów). Całość wydarzeń łączyła biblioteka, jako ośrodek animujący kulturę i aktywizujący społeczność lokalną. Podczas całego projektu była prowadzona ciekawa akcja promocji czytelnictwa i tekstów Czyżewskiego w zbiorach Polona czy Bibliografii Małopolski.

Partnerem w Zadaniu był Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Łukowicy wraz z GBP w Łukowicy – Filia w Przyszowej.

Patronat medialny: Radio RDN Małopolska, TV28.

Projekt realizowany był w MBP w Limanowej oraz w bibliotekach publicznych powiatu limanowskiego. Liczba osób, które wzięły udział w przedsięwzięciu wynosiła ok. 660.

Projekt składał się z 27 elementów.

Relacja z projektu zamieszczana była w sposób systematyczny na stronie internetowej MBP w Limanowej: <https://mbp.wlimanowej.pl/>.

W ramach projektu **Śladem przeszłości...tropem przyszłości. Książka i biblioteka w limanowskiej przestrzeni czytelniczej** pozyskano kwotę **11 970,00** pochodzącą z MKiDN w ramach programu: PROMOCJA CZYTELNICTWA.

Tematem przewodnim tego projektu były dzieje książki na terenie naszego miasta. Zwrócono uwagę na zmiany w przestrzeni czytelniczej, powrócono do miejsc, które ją ukształtowały oraz przypomniano postaci związane z książką i rozwojem czytelnictwa. Poprowadzono uczestników szlakiem przeszłości wraz z ludźmi epoki, m.in. Beckami, którzy w 1900 roku założyli bibliotekę w Limanowej, a także z Zofią Skąpską, która przez pewien czas mieszkała na Ziemi Limanowskiej i której wspomnienia pozwoliły przypomnieć obraz przedwojennej Polski i naszego regionu. Następnie wyruszono w świat starej książki: wycieczka do biblioteki parafialnej, międzypokoleniowe warsztaty z kaligrafii oraz z iluminatorstwa dla młodzieży. Zorganizowano również spotkanie z młodym debiutantem z naszego regionu. Warsztaty z bajkoterapii dla dzieci, to była niesamowita okazja do wskazania, że książki mają moc. Nie tylko uczą i bawią, ale również pomagają rozwiązywać problemy. Na koniec zabrano uczestników w niezwykły świat „NAJ bibliotek” z 7 kontynentów. Zobaczono te największe i najpiękniejsze, najnowocześniejsze, najdziwniejsze i najbardziej egzotyczne.

W ramach projektu **„Oknem młodego reportera. Redagujemy gazetkę dla limanowskiej młodzieży”** pozyskano kwotę **7 135,00** pochodzącą ze środków Polsko - Amerykańskiej Fundacji Wolności. Projekt jest nadal w trakcie realizacji. Głównym celem projektu jest zmotywowanie młodzieży do większego zainteresowania środowiskiem w którym żyją, poprzez aktywne uczestnictwo w różnych wydarzeniach oraz obiektywne spojrzenie

na otaczającą rzeczywistość. Chcemy zachęcić do twórczego działania, stworzyć przestrzeń do realizacji swoich pasji oraz zainteresowań, zintegrować młodzież, zorganizować twórczo czas wolny od zajęć szkolnych. Osią projektu będzie gazetka młodzieżowa, tworzona przez młodych dla młodych, rozprowadzana po szkołach w Limanowej, której redagowanie ma wzbudzić w młodych ludziach zainteresowanie własnym środowiskiem. Dzięki tworzeniu tej gazetki młodzież stworzy sobie nową przestrzeń twórczą, która zainspiruje ich do rozwijania swoich pasji dziennikarskich. Zdobywanie i tworzenie materiałów do gazetki pozwoli na budowanie własnej wartości i odkrywanie swoich mocnych i słabych stron. Dzięki współpracy z różnymi osobami, zapraszanie ich na wywiady, młodzi zdobędą pewność siebie i umiejętność planowania swoich działań. Regularne wydawanie gazetki będzie świetną lekcją odpowiedzialności za siebie i innych, a także nauczy konsekwentnej współpracy.

Projekt "**NASZA Polska - NASZ Hymn**" w ramach Programu „PATRIOTYZM JUTRA” edycja 2022 realizowany od dnia 15.05.2022 r. do 02.12.2022 r. był zadaniem szczególnym. Odnosił się do ważnych rocznic historycznych, obchodzonych w roku 2022: 95 rocznicy mianowania Mazurka Dąbrowskiego Hymnem Narodowym Polski oraz ustanowienia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku 2022 Rokiem Józefa Wybickiego w 200. rocznicę śmierci, w 275. rocznicę urodzin. W realizację Zadania zostały zaangażowane osoby niesłyszące ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Krakowie. Był to innowacyjny i nowatorski pomysł, integrujący osoby słyszące z głuchymi. Efektem końcowym było uroczyste wykonanie Hymnu Polski przez grupę osób niesłyszących i słyszących w języku migowym przy równoczesnym odśpiewaniu Hymnu przez uczniów szkoły muzycznej, które odbył się na uroczystej Sesji Rady Miasta Limanowa w dniu 10 listopada 2022 r. Projekt zawierał w sobie wykłady: dotyczący osób głuchych i historyczny o Mazurku Dąbrowskiego - genezę powstania i jego znaczenie. Ponadto zorganizowano wycieczkę dla osób słyszących do krakowskiego WOMAI, miejsca, gdzie można wczuć się w rolę osoby niewidomej podczas codziennych czynności oraz wizytę w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Niesłyszących w Krakowie, celem zapoznania i integracji. Dodatkowo dla młodzieży słyszącej i z dysfunkcjami słuchu zorganizowano konkurs plastyczny pt.: "Patriotyzm Jutra". Działania w projekcie były realizowane w sposób stacjonarny i on-line. Projekt przypominał i uczcił ważne wydarzenia historyczne, zintegrował społeczność i otworzył na innych.

Całkowity koszt Projektu to 21 110,00 zł w tym finansowane ze środków Muzeum Historii Polski – **18 990,40 zł**.

- **Koszty**

Koszty Miejskiej Biblioteki przeznaczone na prowadzenie działalności statutowej kształtowały się następująco:

- Miejska Biblioteka Publiczna:

Gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych	103.567,81
Działalność kulturalno - oświatowa, w tym:	116.328,99
- konkursy i warsztaty dla dzieci	30.994,06
- Limanowski Klub Literacki/ DKK	5.041,32
- Biblioteka dla Seniora	14.406,29
- Miejska Galeria Sztuki	6.696,13
- Tytus Czyżewski –pierwszy elektromagnetyczny poeta i malarz Przyszowej	19.000,00
- Śladem przeszłości .. tropem przyszłości	14.979,35
- Nasza Polska, Nasz Hymn	21.110,00
- Podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców	4.101,84
Amortyzacja	328.100,70
Koszty utrzymania etatów	439.658,15
Koszty utrzymania budynku	107.271,97

- Powiatowa Biblioteka Publiczna

Zużycie materiałów	8.233,45
Zużycie energii	11.914,87
Usługi obce	15.217,08
Wynagrodzenia	53.735,75
Odpis na ZFŚS	1.662,97
Świadczenia rzeczowe BHP	372,00
Składki na ZUS i FP	9.661,59
Pozostałe koszty	4.287,29

- **Wysokość zatrudnienia**

Zatrudnienie na koniec 2022 roku wyniosło 8 etatów w tym:

7 pracowników merytorycznych zatrudnionych na stanowiskach bibliotekarskich

3. Informacja o gromadzonych zbiorach

Zbiory biblioteki na dzień 31.12.2022 r. liczą ogółem **93 062** jednostki inwentarzowe w tym książki i czasopisma **83 390** pozostałe zbiory specjalne **9 672** jednostki inwentarzowe. Licencjonowane zbiory elektroniczne do których biblioteka zakupiła dostęp:

- czasopisma elektroniczne – **8**
- bazy danych – **2**
- inne zbiory elektroniczne – **3 645**.

Wartość księgozbioru na dzień 31.12.2022 r to **1 341 621,72** zł.
Przybytki w 2022 r. to: **4963** jednostki inwentarzowe w tym z zakupu **2976**. Ubytkowano w ciągu roku **1679** jednostek inwentarzowych.

Zbiory w poszczególnych działach i wydzielonych kolekcjach stan na 31.12.2022 r.:

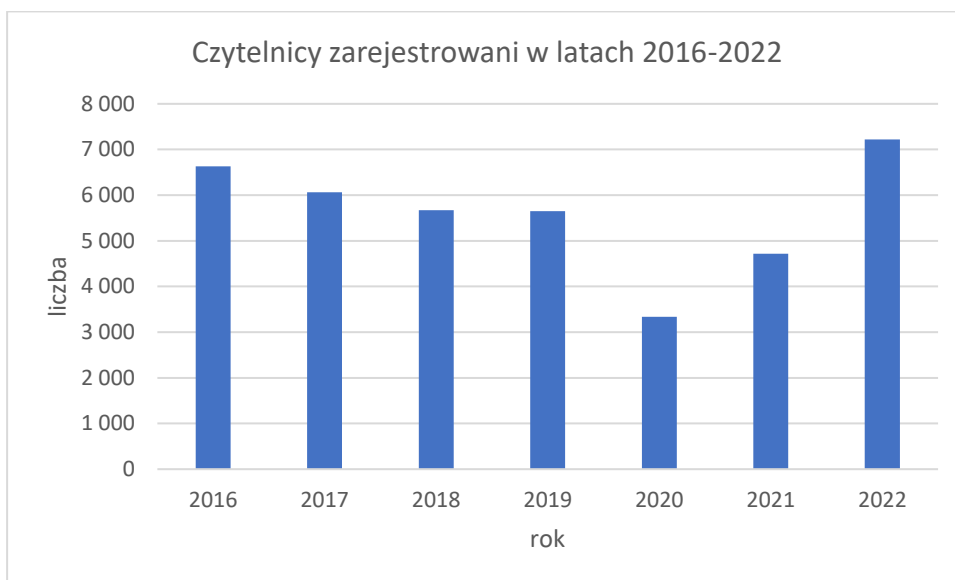
Wypożyczalnia dla dorosłych z czytelnią – **50418** jednostki inwentarzowe
Wypożyczalnia dla dzieci – **23505** jednostki inwentarzowe
Zbiory regionalne – **2128** jednostek inwentarzowych
Czasopisma – **23** tytuły czasopism bieżących + **31** jednostek inwentarzowych czasopism oprawnych
Książki muzyczne – **25** jednostek inwentarzowych
Nuty – **610** jednostek inwentarzowych
Zbiory języków obcych - **435** jednostek inwentarzowych
Multimedia - **742** – jednostek inwentarzowych
Płyty – **2319** jednostek inwentarzowych
Książka mówiona - **6001** jednostek inwentarzowych
Filia w Sowlinach - **6623** jednostek inwentarzowych
Zbiory specjalne – **225** jednostek inwentarzowych
Licencjonowane zbiory elektroniczne **2** bazy danych **3645** tytuły

4. Stan czytelnictwa

	Rok 2021	Rok 2022
Czytelnicy zarejestrowani	4715	7251
W tym czytelnicy aktywnie wypożyczający	3659	5784

Wypożyczenia na zewnątrz	55715	87082
Wypożyczenia na miejscu	3532	6195
Wypożyczenia zbiorów specjalnych	507	837
W tym audiobooki	423	639
Liczba odwiedzin w bibliotece	31573	44953

5. Działalność kulturalna

Działalność kulturalna limanowskiej MBP obejmuje popularyzację książki, wiedzy i czytelnictwa, zaspakajanie potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa. W roku 2022 zrealizowano z tego zakresu następujące przedsięwzięcia:

Popularyzacja literatury, książki, wiedzy i czytelnictwa:

- **Ferie 2022.** W ramach akcji zorganizowano: Warsztaty z tworzenia ekostrojów postaci z bajek, pokaz mody i spotkanie autorskie z Kariną Gamoń, warsztaty pt. „W zdrowym ciele, zdrowy duch”, warsztaty z ilustracji książkowej, Concept art czyli kreacja gier komputerowych, warsztaty z tworzenia ozdobnych szkatułek.
- **Wakacje 2022.** Spotkanie z Barbarą Supeł dla przedszkolaków, warsztaty z biblioterapii z Wandą Matras (w ramach projektu: „Śladem przeszłości... tropem przyszłości. Książka i biblioteka w limanowskiej przestrzeni czytelniczej”), warsztaty „magnetyczny folklor” (w ramach projektu: „Tytus Czyżewski – pierwszy elektromagnetyczny poeta i malarz z Przyszowej”), „Bądź ilustratorem książki – przygody Wiewiórki Rudki”, warsztaty z Joanną Krzyżanek – tworzenie miasta, warsztaty z tworzenia monotypii, warsztaty kreARTywnie czwartki, spotkanie autorskie z Marcinem Koziółem.

- **Całoroczne akcje czytelnicze:** „Mała Książka – Wielki Człowiek” ogólnopolskie przedsięwzięcie promujące czytelnictwo wśród najmłodszych.
- **Warsztaty:** warsztaty Króliklove love- warsztaty wielkanocne, Warsztaty „Róże na 3 maja”, warsztaty z okazji Dni Limanowej 2022, warsztaty kulinarne „Przysmaki św. Mikołaja”
- **TradycjonaLISTA** (akcja czytelnicza w ramach której dzieci korespondują z dziećmi z Norwegii): 3 wymiany listów.
- **Narodowe Czytanie edycja 2022** - odczytano „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza – spotkanie odbyło się w Łukowicy w Parku Podworskim, przy zaangażowaniu władz gminy Łukowica oraz GOKSiT i Biblioteki w Łukowicy. Czytali przedstawiciele władz samorządowych, dyrektorzy szkół, ludzie kultury, bibliotekarze, artyści, młodzież..
- **Noc Bibliotek – w ramach akcji zorganizowano:**
 - a) Noc Bibliotek: "Niebo Mikołaja Kopernika, a współczesna astronomia". Obserwatorium Astronomiczne w Niepołomicach.
 - b) warsztaty o kulturze starożytnego Egiptu. Podróżniczka i archeolożka Anna Jaklewicz przybliżyła uczestnikom świat dawnego Egiptu i najbardziej charakterystyczne dla tego okresu cechy. Dzieci pisały swoje imiona za pomocą starożytnego pisma, a także sklejały modele sarkofagów.
 - c) spotkanie z Magikiem – spotkanie z iluzjonistą, który zabawiał publiczność małą i dużą swoimi sztuczkami. Towarzyszył mu śmieszny przyjaciel o imieniu Robercik, którego publiczność od razu pokochała
- **Spotkania z grupami przedszkolnymi** połączone z zajęciami warsztatowymi i czytelniczymi z przedszkoli miejskich i z terenu powiatu limanowskiego: 30 grup.
- **Lekcje biblioteczne** dla wycieczek szkolnych (poznanie działów biblioteki, obsługa wrzutni, książkomatu, poznanie katalogu elektronicznego i czytelniczego konta elektronicznego, zapoznanie z ofertą biblioteki, jej funkcjonowaniem, ofertą audiobooków, ebooków) – 12 grup.
- **Koncert pt.:** Zaduszki Literackie "**Wędrowną życie człowieka jest**" w wykonaniu, zespołów Vis a Vis duet, „Z dna Szuflady”
- Wyjazd na wystawę Tamary Łempickiej do Muzeum Narodowego w Krakowie członków DKK.
- **Warsztaty dla seniorów** z technik zdobniczych w ramach których powstały kartki świąteczne. Prowadząca Pani Lidia Marek-Jurkowska
- **Wykład** Agnieszki Bujak – nauczyciela polskiego języka migowego, surdopedagoga – pt. „**Jak zachować się, gdy napotkasz osobę niesłyszącą**” Wykład dofinansowany w ramach projektu „NASZA Polska – NASZ Hymn” z programu „Patriotyzm Jutra” , którego operatorem jest Muzeum Historii Polski. Program realizowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- **Warsztaty z podnoszenia kompetencji cyfrowych dla seniorów** – przeprowadzono 20 warsztatów. Główne tematy to: Zakładanie konta e-mail, tworzenie dokumentu tekstowego. Wysłanie wiadomości

e-mail wraz z załącznikami, korzystanie ze strony internetowej biblioteki, obsługa bibliotecznego katalogu elektronicznego, zamawianie książek za pomocą konta internetowego, instrukcja korzystania z wrzutni i książkomatu, bezpieczeństwo w sieci i zakupy online- prowadził Sebastian Cebula w ramach programu „Latarnicy w akcji” -I i II Grupa. Tworzenie kartki wielkanocnej w programie Canva, oraz wysłanie pocztą elektroniczną kartki w formie załącznika Facebook - poruszanie się w mediach społecznościowych, udostępnianie postów, komentowanie, dodawanie zdjęć etc. Profil zaufany - założenie i posługiwanie się portalem. Narzędzia google – Google Jamboard - tworzenie wspólnej pracy przy pomocy tablicy Google. Projektowanie breloków do kluczy w programie graficznym, wydruk 3D- prowadził KreaTech. Trening Pamięci- prowadziła psycholog Weronika Czarnopińska. Wirtualna Rzeczywistość. Seniorzy mieli okazję poznać historię rozszerzonej rzeczywistości oraz związane z nią najnowsze osiągnięcia.- prowadził Karol Baranowski. Robotyka. Seniorzy programowali roboty Lego oraz dowiedzieli się wielu ciekawostek dotyczących wykorzystania robotów w życiu codziennym - prowadził KreaTech. Tworzenie Kartki świątecznej bożo-narzeniowej w programie Canva.

Spotkania autorskie

- Spotkanie autorskie z **Krystyną Mirek** jedną z najpoczytniejszych autorek powieści obyczajowych pochodzącą z Limanowej.
- Spotkanie autorskie z **Jędrzejem Pasierskim** - z wykształcenia prawnik, autor powieści kryminalnych. Wielokrotnie nagradzany. Za książkę „Roztopy” otrzymał Nagrodę Wielkiego Kalibru za najlepszą

- powieść kryminalną 2019 roku, za „Czerwony świt” otrzymał nominację do Złotego Pocisku, a za powieść „Kłamczucha” wyróżnienie w konkursie Grand Prix Festiwalu Kryminalna Warszawa.
- Spotkanie autorskie z **Agatą Puścikowską** - dziennikarką, publicystką, pisarką. Redaktor działu Polska w Gościu Niedzielnym. Napisała takie książki jak: „Waleczne z gór”, „Wojenne siostry”, „Wielokuchnia”, „Siostry z powstania”, „Siostra na krawędzi”, „I co my z tego mamy?”, „Życia-risy”, „Z mojego okna”.
 - Spotkanie autorskie z **Ireną Powell** - promocja debiutanckiej powieści „Zamęt”.
 - Spotkanie autorskie z **Mateuszem Kęską** pt. „Czy trudne książki mogą zmienić rzeczywistość?” Mateusz Kęska to młody autor książek psychologicznych, pochodzi ze Słupnic k. Limanowej. W swoich opowieściach porusza trudne życiowe kwestie, bo wierzy, że jego misją jest mówienie głośno o tematach niewygodnych. Spotkanie zrealizowano się w ramach projektu „Śladem przeszłości...tropem przyszłości. Książka i biblioteka w limanowskiej przestrzeni czytelniczej”.
 - Spotkanie promujące wspomnienia **Zofii z Odrowąż- Pieniążków Skąpskiej** pt. „Dziwne jest serce kobiece”. Gościem spotkania był **Rafał Skąpski**, wnuk autorki. Zofia Skąpska była związana z Limanowszczyzną, jej teściowa urodziła się w Sowlinach koło Limanowej, ona sama mieszkała na ziemiach Sądecczyzny przez pewien okres w swoim życiu. Spotkanie zrealizowane w ramach projektu „Śladem przeszłości...tropem przyszłości. Książka i biblioteka w limanowskiej przestrzeni czytelniczej”. Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.
 - Spotkanie autorskie z **Izabelą Skrzypiec-Dagnan** autorką powieści obyczajowych z akcentem powieści psychologicznej podkreślających piękno naszego regionu. Dotychczas, nakładem Wydawnictwa Zys i s-ka ukazały się jej powieści: „Świetnie się bawię w twoich snach” (2019), „Kwietniowe deszcze, słońce sierpniowe” (2021) oraz „Długie beskidzkie noce” (2022).
 - Spotkanie z **Emilią Krakowską** aktorką filmową i teatralną. Znaną i cenioną za wiele wybitnych ról zarówno filmowych jak i teatralnych. Wystąpiła w takich filmach jak „Ziemia Obiecana”, „Chłopi”- gdzie zagrała Jagnę Borynową, dzięki której zyskała ogromną sławę i popularność. Widzowie znają ją też z seriali telewizyjnych tj. „Na dobre i na złe”, „Ojciec Mateusz”. Na co dzień występuje w teatrze „Och-teatr” w Warszawie.
 - „Wakacje na bali, czyli jak nie wydać wszystkich oszczędności na urlop - podróż przez Rumunię i Bułgarię”- spotkanie z podróżnikiem **Adamem Olesiakiem**.
 - Promocja książki **Kariny Gamoń** „Gdzie zmysły przysły?” we współpracy ze Starostem Powiatowym i Szpitalem Powiatowym.

Konkursy

- **Konkurs poetycki im. Zosi Smreczyńskiej, X edycja** Komisja Konkursowa w składzie: dr Artur Czesak /przewodniczący Komisji/, Izabela Skrzypiec-Dagnan oraz Lidia Marek – Jurkiewicz oceniła 201 tekstów nadesłanych przez 93 autorów na X Konkurs Poetycki im. Zosi Smreczyńskiej pt. *"Kiedy dusza w zachwycie do ziemi się kłoni..."*
Konkurs promuje rodzimą poezję i postać Władysława Orkana i córki Zosi, przyczynia się do popularyzacji poezji i rozbudza talenty poetyckie wśród mieszkańców powiatu limanowskiego.
Podsumowanie połączone było z rozstrzygnięciem drugiego konkursu powiatowego, także jubileuszowego, filmowo-fotograficznego „Z Obiektywem przez Powiat”.
- IX Konkurs filmowo-fotograficzny **„Z obiektywem przez Powiat”**
W konkursie udział wzięło 29 uczestników, którzy zgłosili 116 zdjęcia i 2 filmy. Prace oceniała Komisja w składzie :
 1. Piotr Drożdżik - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI. Artysta - fotograf.
 2. Kamil Bańkowski – CZŁONEK KOMISJI. Artysta – fotograf.
 3. Marek Dudek - CZŁONEK KOMISJI. Alpinista, podróżnik, fotograf, autor etiud filmowych o tematyce górskiej.
 4. Mateusz Pietrzak – CZŁONEK KOMISJI. Kierownik Biura Promocji, Kultury i Turystyki Starostwa Powiatowego w Limanowej.
- Konkurs czytelniczy **„Tobie książko przyrzekamy”**
- Konkurs plastyczny pt.: **"Patriotyzm Jutra"** – w ramach projektu Nasza Polska – Nasz Hymn

Szkolenia, konferencje, wyjazdy studyjne dla bibliotekarzy w ramach realizacji zadań biblioteki powiatowej:

W roku sprawozdawczym zrealizowano następujące konferencje i szkolenia dla bibliotekarzy powiatu:

1. **Konferencja bibliotekarzy** – W roku sprawozdawczym powiatowa konferencja bibliotekarzy ODBYŁA SIĘ w nowym budynku biblioteki w Mszanie Dolnej. Podczas konferencji uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładu Agnieszki Będkowskiej z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, a także spotkać się z Maurycym Polaskim – aktorem, muzykiem, artystą kabaretowym oraz autorem książek. Czas umilił zespół SAGA.
2. Szkolenie z pisarką Joanną Krzyżanek pt.: „Czytacz i czytaczkę czyli jak i czym nakarmić mole książkowe”
3. „OCZY AUTYZMU” Organizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Limanowej, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Nowym Sączu – Filia w Limanowej oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej.
4. Powiatowa Konferencja Bibliotekarzy z okazji Dnia Bibliotekarza – Mszana Dolna
5. Praca w systemie Sowa – Wojciech Kowalewski;
6. "NIEDOSTOSOWANI W ŚRODOWISKU SZKOLNYM, WIRTUALNYM I RODZINNYM" – Organizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Limanowej, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Nowym Sączu – Filia w Limanowej oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej;
7. „Google i Wikipedia a biblioteki” – Maria Jakóbczyk – Rams z WBP w Krakowie;
8. Wjazd studyjny do Biblioteki w Suchoj Beskidzkiej;
9. Konferencja: „Bez wzroku – bez słuchu – bez barier”, zorganizowana przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Nowym Sączu – Filię w Limanowej i Filię w Rabce, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Limanowej i Miejską Bibliotekę Publiczną w Limanowej;
10. Wjazd na Targi Książki do Krakowa – pierwszy, zorganizowany wjazd bibliotekarzy na Targi. Korzyści: uczestnictwo w prestiżowym, czytelniczym wydarzeniu, zdobyte kontakty, nawiązana współpraca, uczestnictwo w szkoleniu organizowanym w ramach wydarzeń na targach, integracja bibliotekarzy.
11. Spotkanie szkoleniowe instruktorów Województwa Małopolskiego – nawiązanie kontaktów z instruktorami z całego województwa pod okiem i nadzorem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie. Na zaproszenie instruktora pierwszy zjazd odbył się właśnie w nowym budynku biblioteki. Wizyta połączona była ze spotkaniem z Bibliotekarzem Roku 2021 Magdaleną Gomółką - instruktorem Biblioteki

Śląskiej i członkini Okręgu Śląskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Magdalena Gomułka.

12. Konferencja: „Nie jesteś sam – niepełnosprawni w systemie edukacji, terapii i wsparcia społecznego”. Organizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Limanowej, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Nowym Sączu – Filia w Limanowej oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej
Wszystkie współorganizowane projekty edukacyjne odbywały się pod hasłem: 2022 Rok Marii Grzegorzewskiej – Każdy ma prawo do szczęścia i swego miejsca w społeczeństwie... Szkolenia kończyły się otrzymaniem certyfikatu. Udział w szkoleniach był bezpłatny.
13. Konferencja prof. Alicji Baluch na temat życia i twórczości Tytusa Czyżewskiego;
14. Wykład Pani Ewy Leśniak wokół postaci Tytusa Czyżewskiego;
15. Opłatkowe spotkanie integracyjne bibliotekarzy i pracowników kultury.

Wystawy

- Wystawa fotografii Renaty Michalczyk pod tytułem „Cabo Verde”
- Wystawa fotografii pod tytułem „The Chronicles of Smoke and Mirrors”_Arbreshy Goranci
- W piwnicach Sądeckiej Biblioteki Publicznej im. Józefa Szujskiego odbył się wernisaż wystawy fotografii „Skarby pogranicza”, będącej pokłosiem wspólnego projektu polsko – słowackiego o tym samym tytule. Projekt realizowany był przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Limanowej oraz Bibliotekę Orawską w roku 2017
- Wystawy malarstwa „Podążając za...” Iwony Adamczyk
- Wystawa twórczości Damiana Wróbla pod tytułem „Uczta”
- Wystawa malarstwa pod tytułem „Dwa spojrzenia” Jolanty Biedroń oraz jej uczennicy Patrycji Kuśnierz
- Wystawa pt. „Widzenia” autorstwa Alicji Przybyszowskiej, Bogusława Juszkiewicza, Marii Bogusławy Wójcik
- Wystawa autorstwa Marka Jankisza – Malarstwo/Grafika
- Wstawa Macieja Cybulskiego pod tytułem „Poza szlakiem: Syberia-Gobi 2010”
- Wystawa pt. „Plastyczne spotkania” prezentowane były prace uczniów Szkoły Podstawowej w Pisarzowej powstałe w latach 2013-2020 pod kierunkiem Pani Marty Sobczak-Piętoń
- Wystawa fotografii pt. „Z Czarnego Łądu” Marii Bogusławy Wójcik

MUZEUM REGIONALNE ZIEMI LIMANOWSKIEJ

1. Nabywanie zbiorów muzealnych:
 - a) pozyskanie zabytkowego albumu fotografii portretowej XIX-wiecznej z przedstawicielami rodu Żelechowskich – darowizna od Izabeli Murzyn Borzemskiej.

- b) pozyskanie drewnianej paletki do gry w tenisa z lat 30-tych XX w. - darowizna Jana Winiewskiego.
 - c) pozyskanie ozdobnej biżuterii z 1913 r. od Czesława Pawelskiego.
 - d) pamiątka drewniana z Wojska od Adama Króla.
2. Stałe ekspozycje (połączone z rekonstrukcją secesyjnej werandy przy wschodnim skrzydle dworu Marsów):
 2021 - maj 2022 - *In partibus artem ... - szlachecki wymiar sztuki na polsko-słowackim pograniczu*; przy współpracy z Muzeum w Kieżmarku, współfinansowanym przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Związku Euroregion „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg A-V Polska-Słowacja 2014-2020. W jego ramach: odtworzenie secesyjnej werandy dworskiej od wschodniej strony budynku dworu – siedziby Muzeum według projektu budowlanego zatwierdzonego przez WUOZ, a następnie stworzenie w jej wnętrzu wystawy poświęconej mecenasowi szlacheckiemu w sztuce na ziemi limanowskiej i pracowni warsztatowej, połączonej z opracowanym katalogiem w wersji on-line. Całkowita wartość: 69 225,63 EUR.
3. Ekspozycje czasowe:
- a) Nox - wystawa prac artystycznych Dagmary Malinowskiej (maj – lipiec 2022),
 - b) Siano S'twory – dziecięca wystawa pokonkursowa fantastycznych postaci wykonanych z siana (czerwiec-sierpień 2022),
 - c) Niebiańskie rzemiosło – wystawa powarsztatowa prac kaligrafii hebrajskiej (wrzesień październik 2022),
 - d) Saloon nr 4 - dwa miesiące onkologii – wystawa artystyczna Aleskandra Majerskiego (listopad 2022- styczeń 2023)
 - e) wystawa pokonkursowa „Młodzi patrioci” – prace plastyczne uczniów szkół podstawowych z terenu miasta Limanowa (listopad-grudzień 2022 r.)
 - f) „Grupa rezerwy szła do cywila „ – historyczna wystawa chust wojskowych i innych pamiątek z Wojska od czasów galicyjskich po pocz. XXI wieku, oprac. Dorota Wójtowicz, Magdalena Urbaniec, Lidia Marek – Jurkowska, współpraca z: PTH O/Limanowa. WOT Limanowa
4. Wydarzenia kulturalne:
 13/14.05.2022 r. - X Noc Muzeum –
 4.06.2022 r. - Limanowska Sobótka
 Jesień z Muzeum – oferta edukacyjna: spotkania ekologiczne połączone z tworzeniem rękodziela dla rodzin z dziećmi – każda sobota od października do grudnia 2022 r.
5. Konkursy:
- a) „Siano s'twory” – maj – czerwiec 2022, współpraca, UM Limanowa, UG Limanowa, Starostwo Powiatowe w Limanowej, poseł na sejm Urszula Nowogórska, KRUS.
 - b) „Młodzi patrioci” – październik – listopad 2022 r., współpraca UM Limanowa, patronat honorowy: Burmistrz Miasta Limanowa

6. Działalność edukacyjna:

Zajęcia przeznaczone dla grup. Zapisy na zajęcia indywidualne lub całe grupy. Najwięcej korzysta osób 1-3 klasa szkoły podstawowej. Czas trwania: od 90 min do 6 godzin.

W roku 2022 r. zorganizowano ok. 120 zajęć edukacyjnych.

a) lekcje muzealne:

- Śladami Asteriksa i Obeliksa po naszej Ziemi ... - co robili Celtowie na terenie Beskidu w Wyspowego w czasach Starożytnego Imperium Rzymskiego?
- Śladami starożytnych i średniowiecznych miejsc obronnych na Ziemi Limanowskiej
- (od egejskiej kultury Otomani ok. XIII w. p.n.e. do królewskich i rycerskich miejsc obronnych w XIII – XIV w.)
- Średniowieczne klasztory i zakony oraz wpływ na osadnictwo Ziemi Limanowskiej – cystersi i klaryski.
- Tajemnicze początki miasta Limanowa (XV-XVI w.) – historia i legendy. Herb miasta – opis heraldyczny i znaczenie.
- Cechy rzemieślnicze na przykładzie miasta Limanowa ... o zawodach ginących.
- Ziemia Limanowska na polsko-węgierskim szlaku handlowym wina i soli (XV-XVIII w.) - szlaki, miasta, kupcy i zbójnicy.
- Co to jest staropolski dwór – na przykładzie wybranych przykładów z Beskidu Wyspowego i Gorców.
- Jak dawniej bawiono się na dworach – według źródeł z XVIII i XIX wieku.
- wodzie, która nie moczy rąk ... alchemia Michała Sędziwoja z Łukowicy.
- Prawo magdeburskie na przykładzie Limanowskiej księgi Sądowej z 1612 r. (ze zbiorów Muzeum).

- Oskarżone o czary ... o paleniu na stosach kobiet w XVI-XVII stuleciu- przykłady z Ziemi Limanowskiej.
- Od konfederacji barskiej do powstania styczniowego - udział Ziemi Limanowskiej w powstaniach narodowych.
- Rabacja galicyjska na Ziemi Limanowskiej według Leona Żuławskiego.
- Jan Kanty Andrusikiewicz i jego wpływ na powstanie chochołowskie w 1848 r.
- Maksymilian Marszałkiewicz i o początkach przedsiębiorczości na Ziemi Limanowskiej.
- O powstaniu powiatu limanowskiego.
- Epidemie i głód na Ziemi Limanowskiej – historia i zwyczaje.
- Rodzina Marsów – wpływ na rozwój życia gospodarczego, kulturalnego, oświatowego, politycznego miasta oraz powiatu limanowskiego (poł XX w. – 1945 r.)
- Operacja limanowsko-łapanowska 1914.
- „Tu czułem się w Ojczyźnie ...”J. Piłsudski - zaangażowanie mieszkańców Ziemi Limanowskiej w odzyskanie Polskiej Niepodległości.
- Historia rafinerii ropy naftowej w Sowlinach (I poł. XX w.)
- O kolei transwersalnej – linia Chabówka - Nowy Sącz.
- Limanowa w dobie galicyjskiej (1770 -1918 r.)
- Limanowa w okresie międzywojennym.
- Limanowa w okresie okupacji niemieckiej.
- Limanowa w okresie PRL-u.
- Ludność żydowska w mieście Limanowa i Ziemi Limanowskiej – historia, religia, zwyczaje (możliwy dodatkowo spacer po Limanowej)
- Holokaust na Ziemi Limanowskiej (możliwy dodatkowo spacer po Limanowej)
- Działalność organizacji Polskiego Państwa Podziemnego na Ziemi Limanowskiej w czasie okupacji niemieckiej – Bataliony Chłopskie, 1 PSP AK
- Limanowianie na szlakach Armii gen. Andersa (SBSK i 3. DSK) 1941-1948.
- Historia reklamy (przykłady ze zbiorów muzeum).
- Historia plakatu (przykłady ze zbiorów muzeum).
- Historia fotografii (wraz z prezentacją przeglądu zabytkowej fotografii ze zbiorów muzeum).
- Historia mody XIX wieku (na podstawie obrazów i fotografii ze zbiorów muzeum).
- Historia mody XX wieku (na podstawie obrazów i fotografii ze zbiorów muzeum).
- Historia pisma od starożytności do współczesności.
- Historia książki od starożytności do współczesności.
- Historia turystyki na Ziemi Limanowskiej.
- Jerzy Żuławski – w stronę fin de siècle i polskiej fantastyki.
- Władysław Orkan – piewca Gorców, kultury Zagórzan.

- Tytus Czyżewski – czyli twórcy formizmu z Ziemi Limanowskiej.
 - „Chcimy Polski a będzie ...” Beckowie – znaczenie dla regionu i Polski.
 - Strój Lachów Limanowskich (na podstawie zbiorów muzeum).
 - Strój Górali Białych (na podstawie zbiorów muzeum).
 - Strój Zagórczan (na podstawie zbiorów muzeum).
 - Strój Lachów Szczyrzyckich (na podstawie zbiorów muzeum).
 - W co wierzyli dawniej nasi pradziadowie?
 - Zwyczaje andrzejkowe na Ziemi Limanowskiej.
 - Adwent i Boże Narodzenie – zwyczaje na Ziemi Limanowskiej.
 - Z dwora i spod kicek ... - zwyczaje kolędnicze i karnawałowe na Ziemi Limanowskiej.
 - Tradycyjne potrawy Beskidu Wyspowego.
 - Zwyczaje wielkopostne i wielkanocne u Lachów i Górali.
- Czas trwania: 60-90 min(dostosowujemy do potrzeb grupy)

b) warsztaty:

- Dotknij pergaminu i gęsiego pióra,
- Niebiańskie Rzemiosło,
- palecie średniowiecznego malarza ksiąg,
- Dworskie apteczki,
- starodrukach i ich oprawach,
- HISTORIA DAWNYCH ZAWODÓW NA TERENIE LIMANOWSZCZYZNY - WIECZNIE ŻYWE RZEMIOSŁO
- HISTORIA MALARSTWA NA SZKLE - MALARSTWO W CYKLU ODWRÓCONYM
- HISTORIA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO „PRZEŁOM NAFTOWY OD APTEKARZA DO PRZEDSIĘBIORCY”
- HISTORIA W OBIEKTYWIE ZAMKNIĘTA „FOTOGRAFIA WIECZNIE ŻYWA”
- Od glinianej tabliczki do e-booka – historia książki w pigułce
- Znani pisarze związani z Ziemią Limanowską
- HISTORIA MIASTA W UJĘCIU ZNANYCH POSTACI
- Historia Limanowej na fotografii
- Znani malarze związani z Ziemią Limanowską
- Mieszkańcy Powiatu Limanowskiego w ujęciu etnograficznym wg zapisków Walentego Gawrona.
- Szklane witraże
- Malowanie na szkle
- Praca z sianem

c) gry terenowe:

- Gra terenowa z biwakiem „ Śladami bitwy limanowskiej”
- Gra terenowa z biwakiem „ Kościelisko i karczmiśko- legendarne początki miasta Limanowa”

- Gra terenowa z biwakiem „ Na dawnym szlaku handlowym kupcy i zbójnicy”
- Gra terenowa z biwakiem „Śladami starożytnej góry Łyżka”
- Gra terenowa z biwakiem „ Śladami tajemnic klasztoru i diablego kamienia”
- Gra terenowa z biwakiem „ Śladami I PSP AK Szczawa”
- Gra terenowa z biwakiem „ Na jagody, baśniowe awatary”
- Gra terenowa z biwakiem „ Tajemnicza ruina i przygoda w Mordarce”
- Gra terenowa z biwakiem „ Historyczna mapa miasta Limanowa”
- Gra terenowa z biwakiem „ Stare i nowe oblicza Beskidów”
- Lekcja terenowa „Śladami słynnych pisarzy Limanowszczyzny- Orkanówka”

Zajęcia przeznaczone dla grup. Zapisy na zajęcia indywidualne lub całe grupy. Najwięcej korzysta osób 1-3 klasa szkoły podstawowej. Czas trwania: od 90 min do 6 godzin.

W roku 2022 r. zorganizowano ok. 120 zajęć edukacyjnych.

J. Zarządzanie kryzysowe

Głównymi działaniami realizowanymi w 2022 roku w zakresie Zarządzania Kryzysowego były zadania związane z wybuchem wojny na Ukrainie i napływem uchodźców ukraińskich do Polski.

Niezwłocznie po wybuchu wojny rząd przygotował ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy. Powstały przepisy umożliwiające legalny pobyt w Polsce uchodźców wojennych. Rozwiązania te pozwoliły również na korzystanie ze świadczeń socjalnych, opieki zdrowotnej oraz podjęcie pracy i nauki. Na mocy tej ustawy powstał także Fundusz Pomocy. Pracownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego zajmował się tymi zadaniami w pierwszych miesiącach wojny to jest w okresie od końca lutego do końca maja. W następnych miesiącach zadania z tego zakresu realizowane były głównie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W miesiącu wrześniu i październiku działania z zakresu zarządzania kryzysowego skoncentrowane zostały na dwóch innych obszarach. W związku z intensyfikacją działań wojennych w okolicach elektrowni jądrowej Zaporozie prowadzona była w tamtym okresie akcja ewidencjonowania budowli i pomieszczeń, które mogłyby zostać wykorzystane jako ukrycia zabezpieczające dla ludności. Jednocześnie, obawiając się zagrożenia radiologicznego po zniszczeniu reaktorów w/w elektrowni przystąpiono do aktualizacji planu dystrybucji preparatu stabilnego jodu.

W związku z ogólnopolską akcją informacyjną na temat możliwości uruchomienia procedury wydawania tabletek jodu w przypadku wystąpienia skażenia radioaktywnego po uszkodzeniu reaktorów Zaporoskiej Elektrowni Jądrowej również Miasto Limanowa chcąc

przygotować się do tego typu sytuacji przeprowadziło akcję zbierania informacji ułatwiających przeprowadzenie szybkich i skutecznych działań mających na celu zabezpieczenie mieszkańców Miasta w odpowiednią ilość preparatów w zależności od kategorii wiekowej.

Przez trzy ostatnie miesiące roku działania Wydziału Zarządzania Kryzysowego skupiały się na dystrybucji węgla w preferencyjnej cenie w ramach programu wprowadzonego przez rząd. Miasto Limanowa zgodnie ustawą o preferencyjnym zakupie paliwa stałego rozpoczęło nabór wniosków o wskazany w ustawie zakup paliwa stałego. Wnioski mogli składać mieszkańcy Miasta Limanowa, którzy spełniali kryteria uprawniające do otrzymania dodatku węglowego, czyli posiadali wpis w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków i jako główne źródło ciepła wskazywali źródło węglowe.

Innymi zadaniami realizowanymi w 2022 roku w zakresie Zarządzania Kryzysowego były zadania informacyjno - sprawozdawcze wyznaczone przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie oraz Starostwo Powiatowe w Limanowej związane z pozostałymi zagadnieniami z zakresu zarządzania kryzysowego.

Głównymi działaniami realizowanymi w 2022 roku w zakresie Spraw Obronnych i Wojskowych

były zadania wyznaczone przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Limanowej i Wojskowe Centrum Rekrutacji w Nowym Sączu.

Wojskowe Centrum Rekrutacji w Nowym Sączu przekazało do Miasta Limanowa ponad 30 wniosków o nałożenie świadczeń rzeczowych na pojazdy i maszyny będące własnością lokalnych przedsiębiorców. W związku z tym przeprowadzonych zostało ponad 30 postępowań administracyjnych zakończonych nałożeniem na właścicieli pojazdów i maszyn świadczeń rzeczowych, które docelowo przeznaczone będą na potrzeby tworzonego w Limanowej Batalionu Wojsk Obrony Terytorialnej. W pierwszych miesiącach roku realizowane były zadania z zakresu kwalifikacji wojskowej, które wymagały przygotowania odpowiedniej dokumentacji zarówno na potrzeby własne jak i organu prowadzącego coroczną kwalifikację na terenie Powiatu Limanowskiego. Najważniejszym elementem tego procesu jest ustalenie miejsca pobytu osób z rocznika podstawowego i roczników starszych, skuteczne przekazanie zawiadomienia o obowiązku stawienia się przed PKL jak i ustalenie przyczyn niestawienia się części osób, co wiąże się z koniecznością odszukania osób spokrewnionych z mężczyznami podlegającymi kwalifikacji wojskowej i zebrania wyjaśnień w tym zakresie. Jest to proces czasochłonny i wymagający pozyskiwania informacji o osobach poszukiwanych zarówno od członków rodziny, sąsiadów, radnych osiedlowych a w przypadkach szczególnych wymagający działań Komendy Powiatowej Policji.

Istotnym elementem działań z zakresu obrony cywilnej jest gospodarowanie sprzętem OC w magazynie miejskim. Przeprowadzone zostało więc uzgodnienie ewidencji sprzętu z MUW w Krakowie oraz

dokonano inwentaryzacji sprzętu przechowywanego zarówno w magazynie miejskim jak i w magazynach zakładowych Obrony Cywilnej. Bardzo istotną częścią realizowanych zadań są działania polegające na opracowywaniu lub aktualizowaniu różnego rodzaju bieżących dokumentów planistycznych i sprawozdawczych - takich jak plany działań, bazy danych, katalogi zagrożeń, protokoły kontroli agregatów prądotwórczych, meldunki i oceny sytuacji pogodowych oraz innych - na potrzeby takich instytucji jak MUW w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Limanowej, WCR w Nowym Sączu, Komendy PSP i Komendy Policji w Limanowej.

Głównymi działaniami realizowanymi z zakresu wydawania Limanowskich Kart Mieszkańca było rejestrowanie przychodzących wniosków, obsługa reklamacji oraz wydawanie duplikatów i wprowadzanie zmian danych. W bieżącym roku zarejestrowanych zostało ponad 230 wniosków o wydanie karty.

Głównymi zadaniami realizowanymi z zakresu działalności gospodarczej było obsługiwanie osób wnioskujących o dokonanie wpisów w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W mijającym roku przyjęto ponad 340 wniosków od przedsiębiorców o dokonanie zmian ewidencyjnych, zawieszenie lub zakończenie działalności jak również zarejestrowanie działalności w CEIDG.

Straż Miejska

Działalność Straży Miejskiej w Limanowej w 2022 roku:

Straż Miejska w Limanowej realizowała w I kwartale roku działania wynikające z przepisów w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 poprzez czynności kontrolno-prewencyjne dotyczące informowania oraz egzekwowania przepisów. Ponadto:

1. Podejmowanie interwencji w sprawach naruszenie porządku i spokoju publicznego.
2. Prowadzenie stałych kontroli przestrzegania Uchwały Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w ramach których prowadzono kontrole palenisk oraz ich inwentaryzację.
3. Zwalczanie spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych, sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
4. Przeciwdziałanie prowadzenia handlu w miejscach niedozwolonych, nie przestrzegania przepisów handlu na targowiskach.
5. Podejmowanie działań wobec osób, które naklejają plakaty w miejscach niedozwolonych.
6. Interweniowanie w sytuacjach gdy powstaje niebezpieczeństwo w miejscach publicznych przy wykonywaniu różnych robót drogowych.

7. Podejmowanie działań wobec osób, które nie przestrzegają przepisów związanych z trzymaniem psów.
8. Prowadzenie działalności prewencyjno sankcyjnej wobec osób naruszających przepisy Prawa o ruchu drogowym.
9. Interweniowanie w przypadkach niszczenia dróg, chodników.
10. Przeciwdziałanie żebractwu.
11. Podejmowanie interwencji wobec osób, które naruszają obyczajność publiczną.
12. Prowadzenie postępowań w stosunku do osób niszczących mienie publiczne.
13. Przeciwdziałanie zaśmiecaniu miejsc publicznych.
14. Kontrola i egzekwowanie przepisów dotyczących:
 - a) gospodarki odpadami stałymi, zwłaszcza przez podmioty gospodarcze,
 - b) gospodarki ściekowej, dotyczy to przede wszystkim gospodarstw indywidualnych /nacisk na podłączanie się do kanalizacji, odprowadzanie ścieków w sposób niedozwolony/,
 - c) utrzymania czystości chodników /sople, śnieg na dachach/,
 - d) utrzymania czystości w obrębie gospodarstw domowych (w tym: wykaszania traw, palenie ognisk),
15. Prowadzenie profilaktycznych działań z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego wokół szkół.
16. Stałe monitorowanie zagrożeń występujących w mieście oraz współpraca z Policją polegająca na dostarczaniu zapisów z monitoringu czy wymiany informacji.
17. Strażnicy współpracowali z wydziałami Urzędu Miasta Limanowa i jednostkami podległymi przy realizacji zadań powierzonych tym podmiotom.
18. Współpraca z Komendą powiatową Policji w Limanowej.
19. Zabezpieczanie uroczystości państwowych, miejskich oraz imprez kulturalnych i sportowych.

Strażnicy miejscy w okresie 2022 roku podjęli działania wobec 1206 sprawców wykroczeń.

W 2022 roku strażnicy obchodzili jubileusz 30-lecia działalności Straży Miejskiej w Limanowej.

Ochotnicze Straże Pożarne

Miasto Limanowa w swoim obszarze terytorialnym posiada dwie ochotnicze straże pożarne. W 2022 roku straże te niosły pomoc okolicznej ludności w przypadkach wystąpienia pożarów, działając w Krajowym systemie Ratowniczo Gaśniczym wspomagały straże pożarne na terenie powiatu Limanowskiego i Nowosądeckiego. Ponadto angażowały się w pomoc techniczną w przypadkach wypadków drogowych a zwłaszcza przy występowaniu zanieczyszczeń dróg olejami lub innymi środkami technicznymi. Aktywnie wspomagały społeczność limanowską w zakresie udzielania pomocy potrzebującym w związku z rozprzestrzenianiem się choroby COVID -19, a zwłaszcza w dostarczaniu żywności. Druhowie

zabezpieczali również trasy wyścigów kolarskich, imprezy organizowane na terenie miasta Limanowa oraz brali udział w różnych pokazach sprzętu strażackiego.

Ochotnicza Straż Pożarna w Limanowej w okresie sprawozdawczym zrzeszała 70 członków, w 2022 r brała udział w 102 zdarzeniach, 13 pożarów, 65 miejscowych zagrożeniach (wypadki drogowe, akcje powodziowe, ratownictwo chemiczne, wichury, poszukiwania itp.) Zabezpieczała rejonu (miasta) w 23 przypadkach, alarmy fałszywe 1. Czynnie w działaniach bojowych i szkoleniowych w roku 2022 uczestniczyło 24 druhów i na te działania poświęcili 660 godzin.

Ochotnicza Straż Pożarna Łososina Górna liczy 94 strażaków, w 2022 roku brała udział w 94 zdarzeniach, w 36 pożarach w których uczestniczyło 266 druhów, w 47 zagrożeniach miejscowych gdzie uczestniczyło 286 druhów, 11 druhów zabezpieczyło 2 zdarzenia operacyjne oraz 9 razy wyjeżdżano do fałszywych alarmów. Druhowie brali udział w szkoleniach na naczelników, kierujących działaniami ratowniczymi, szkoleniach podstawowych i medycznych których było 9 a czynnie uczestniczyło 65 druhów.

W ramach bieżącej działalności dla utrzymania gotowości bojowej OSP Limanowa i OSP Łososina Górna zakupiono sprzęt dla jednostek, zapewniono badania lekarskie dla strażaków ochotników jak również ubezpieczono strażaków i pojazdy. Zapewniono środki na zwrot kosztów związanych z udziałem w akcjach ratowniczych i szkoleniach. Na realizację powyższych zadań dla Ochotniczych Straży Pożarnych w Limanowej przeznaczono kwotę 118 332 zł.

Strefa Płatnego Parkowania

Dbając o racjonalne wykorzystanie miejsc parkingowych w mieście Limanowa działa strefa płatnego parkowania. Miasto Limanowa w ramach strefy płatnego parkowania posiada 748 miejsc parkingowych, wpływy za korzystanie z tych miejsc w 2022 roku wyniosły 1 013 343,97 zł, prowizja za prowadzenie parkingów wyniosła 436 956 zł.

VIII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIASTA LIMANOWA

Rada Miasta Limanowa w 2022 r. obradowała na 19 sesjach tj. 12 sesjach zwyczajnych i 5 sesjach zwołanych na wniosek Burmistrza Miasta oraz 2 uroczystych z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i rocznicy odzyskania niepodległości. Łącznie Rada podjęła 101 uchwał.

Wszystkie uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, przekazane do organów nadzoru jakimi są – w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Małopolski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie z Zespołem w Nowym Sączu.

40 uchwał stanowiących akt prawa miejscowego zostało opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Największa liczba podjętych uchwał w 2022 r. dotyczyła sfery ogólnobudżetowej, w tym m.in.

- zmian w budżecie Miasta Limanowa na 2022 r. (14 uchwał);
- zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej (14 uchwał);
- w zakresie podatków tj. wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz wysokości stawek podatku od środków transportowych;
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2021;
- udzielenia Burmistrzowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu miasta za rok 2021;
- uchwalenia budżetu Miasta Limanowa na 2023 r. oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej na kolejne lata. Rada Miasta odbywała dodatkowe posiedzenia w zakresie analizy oraz I i II czytania budżetu Miasta Limanowa przyjmowanego na przyszły rok.

Realizacja budżetu za 2022 r. została szczegółowo opisana w sprawozdaniu Burmistrza Miasta Limanowa z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2022 r.

W zakresie współdziałania z samorządami i innymi instytucjami podjęto uchwały, które dotyczyły:

- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia między Miastem Limanowa a Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad - w celu wykonania doświetlenia przejść dla pieszych zlokalizowanych na wlotach podporządkowanych do DK 28 tj. wjazd do szpitala, ul. Mordarskiego, ul. Kowalskiego i ul. Marii Konopnickiej;
- wyrażenia zgody na zawarcie umów dotyczących budowy na terenie Miasta Limanowa infrastruktury przeznaczonej dla celów obronnych – w wykonaniu listu intencyjnego podpisanego 17 lipca 2021 r. w Limanowej pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Obrony Narodowej a Miastem Limanowa oraz porozumienia zawartego w dniu 1 grudnia 2021 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Rejonowym Zarządem Infrastruktury w Krakowie, Miastem Limanowa a LimWot Sp. z o.o. podjęte zostały działania mające na celu realizację zadania inwestycyjnego polegającego na wzmocnieniu potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej poprzez zapewnienie warunków dyslokacji pododdziałów Wojsk Obron Terytorialnej w województwie małopolskim, w tym Batalionu Lekkiej Piechoty 11 Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej;
- udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Małopolskiego na realizację zadania: „Opracowanie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego budowy nowej drogi pomiędzy DW 966 a DW 965 w rejonie Limanowej” – w wysokości w 2022 r.: 22.728,00 zł i w 2023 r.: 40.226,00 zł;
- udzielenia Powiatowi Limanowskiemu pomocy finansowej w ramach zadania: „Budowa i przebudowa przejść dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1609 K Limanowa - Kamienica w obszarze oddziaływania na skrzyżowaniu w km 0+401,55 w miejscowości

Limanowa, miasto Limanowa, powiat limanowski” - w wysokości 12.841,00 zł;

W zakresie podjętych regulaminów i opłat obowiązujących na terenie Miasta Limanowa Rada Miasta Limanowa w 2022 roku podjęła uchwały w sprawie:

- ustalenia strefy płatnego parkowania, wysokości stawek opłat za parkowanie i sposób pobierania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych w tej strefie oraz "Regulamin Strefy Płatnego Parkowania" – (Uchwała nr LVIII.373.22 z dnia 29 kwietnia 2022 r.);
- ustalenia opłat oraz zasad korzystania z parkingów niestrzeżonych, zlokalizowanych na terenach nie będących drogami publicznymi (Uchwała nr LVIII.374.22 z dnia 29 kwietnia 2022 r.);
- lokalizacji targowisk na terenie Miasta, ustalenia opłaty targowej, regulaminu targowisk, zasad stosowania zwolnień, określenia inkasentów oraz sankcji za naruszenie postanowień uchwały i regulaminu targowisk – (Uchwała nr LIX.381.22 z dnia 27 maja 2022 r.);
- wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu przez rolników i ich domowników oraz uchwalenie regulaminu określającego zasady handlu (Uchwała nr LIX.382.22 z dnia 27 maja 2022 r.);
- zmiany uchwały nr XIII.74.19 Rady Miasta Limanowa z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Miasta Limanowa (Uchwała nr LXI.399.22 z dnia 29 sierpnia 2022 r.).

Ponadto Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę w sprawie ustalenia cen biletów oraz wykazu osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych i ulgowych w miejskiej komunikacji autobusowej Miasta Limanowa. (Uchwała nr LVIII.375.22 z dnia 29 kwietnia 2022 r.).

Uchwałą nr LIII.347.22 Rada Miasta Limanowa w dniu 28 stycznia 2022 r. podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia ekwiwalentu dla strażaków ochotników Ochotniczej Straży Pożarnej Limanowa i Ochotniczej Straży Pożarnej Łososina Górna za udział w działaniach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach.

W związku z atakiem zbrojnym na Ukrainę Rada Miasta Limanowa udzieliła pomocy finansowej w wysokości 20.000,00 zł samorządowi Miasta Truskawiec na pomoc osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych oraz uchwałą nr LVIII.376.22 określiła zakres udzielania pomocy obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie Miasta Limanowa poprzez m.in. zakwaterowanie, zakup środków żywności, środków czystości, odzieży i artykułów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania, ale również zapewnienie pomocy w zakresie komunikacji językowej, poradnictwa prawnego, wspierania procesu adaptacji i integracji.

W zakresie nieruchomości Rada Miasta Limanowa w 2022 roku podjęła 23 uchwały w sprawie:

- uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa,
- wyrażenia zgody na przedłużenie umowy najmu;
- wyrażenia zgody na zamianę działki;
- wyrażenia zgody na zbycie działki;
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości;
- wyrażenia zgody na przyznanie nieruchomości zamiennej z zasobu Gminy Miasta Limanowa w ramach odszkodowania za przejętą nieruchomość.

Ponadto Miasto Limanowa przyjęło do realizacji Projekt aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Limanowa na lata 2022-2025 wraz z prognozą. Projekt założeń ma na celu określenie strony popytowej zapotrzebowania dla danego obszaru na energię elektryczną, paliwa gazowe i energię cieplną, a także ocenienie możliwości zaopatrzenia na te nośniki w perspektywie do roku 2036. Ma ono również służyć przedsiębiorstwom energetycznym działającym na obszarze Miasta Limanowa oraz tym, które taką działalność mogą podjąć w zakresie gospodarki energetycznej, przy opracowywaniu ich planów rozwoju w zakresie m.in zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną oraz prognoz dotyczących stanu bezpieczeństwa ich dostaw i wielkości produkcji. Aktualizacja projektu założeń stanowi załącznik do Uchwały nr LX.388.22 Rady Miasta Limanowa z dnia 29 czerwca 2022 r.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Rada Miasta Limanowa wypełniając powyższy obowiązek, corocznie zgodnie art. 11a ust. 1 w/w ustawy z przyjmuje w drodze uchwały Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Limanowa w 2022 r., został przyjęty Uchwałą Nr LV.359.22 Rady Miasta Limanowa z dnia 25 marca 2022 roku.

Powyższy Program reguluje zasady opieki nad bezdomnymi zwierzętami i ograniczania problemu ich bezdomności.

W zakresie oświaty i spraw społecznych podjęto łącznie 17 uchwał, które dotyczyły:

- określenia kryteriów wraz z liczbą punktów i rodzajów dokumentów składanych w celu potwierdzenia spełniania kryterium na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół podstawowych, prowadzonych przez Miasto Limanowa;

- ustalenia wysokości opłaty za pobyt dzieci w żłobku prowadzonym przez Miasto Limanowa, wysokości dodatkowej opłaty za wydłużony wymiar opieki oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie - co związane było ze wzrostem kosztów funkcjonowania żłobka, wzrostem opłat za media oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia a następnie przyjęcia zmian w tej uchwale w związku ze znacznym wzrostem cen żywności w 2022 r.;
- przyjęcia lokalnego programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 dla mieszkańców Miasta Limanowa - wynikającego z corocznego wzrostu zapotrzebowania na usługi opiekuńcze nad chorymi w domu oraz innych form pomocy dla mieszkańców miasta w wieku 65 lat oraz 65+;
- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Limanowa w zakresie umożliwienia realizacji obowiązku szkolnego w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Limanowa uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Limanowa w granicach obwodów szkół miejskich funkcjonujących do roku 2017 - co efektem było podpisanie porozumienia międzygminnego w sprawie współpracy międzygminnej przy realizacji zadań oświatowych Gminy Limanowa;
- określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonych przez Miasto Limanowa przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, oraz określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego – od 1 września 2022 r. maksymalna wysokość opłaty wyniosła 1,14 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej;
- określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów specjalnych, zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Limanowa - w związku z utworzeniem nowego stanowiska tj. stanowisko pedagoga specjalnego;
- zmiany uchwały w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach, zespołach szkolno-przedszkolnych i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Limanowa – w związku ze zmianą zapisu w Karcie Nauczyciela, dodatek funkcyjny dla nauczyciela z tytułu sprawowania funkcji opiekuna stażu oraz sprawowania funkcji mentora określono w wysokości 100 zł miesięcznie;
- ustalenia statutu Miejskiego Żłobka w Limanowej prowadzonego przez Miasto Limanowa – związane było z koniecznością aktualizacji zapisów statutu i dostosowania jego zapisów do obowiązującego stanu prawnego;
- powołania Rady Muzeum przy Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej – w celu nadzorowania nad wypełnieniem przez muzeum powinności wobec zbiorów, a także wydania oceny i opinii działania instytucji na podstawie rocznych sprawozdań przedłożonych przez dyrektora;

- przyjęcia „Rocznego Programu Współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2023”, zawierający wytyczne oraz określenia działań dla wzajemnej współpracy;

W ramach zapobiegania patologiom społecznym 25 marca 2022 r. uchwałą nr LV.356.22 Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę ustalającą Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Limanowa na lata 2022 – 2024. Zadania wynikające z programu obejmują m.in. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W zakresie nagród i wyróżnień w 2022 r. Rada Miasta Limanowa podjęła 4 uchwały w sprawie przyznania tytułu i medalu „Honorowy Obywatel Miasta Limanowa” oraz „Przyjaciół Miasta Limanowa”. W gronie zasłużonych znalazły się osoby szczególnie zasłużone dla lokalnej społeczności wspierające przedsięwzięcia służące promocji miasta.

Zaszczytny tytuł i medal „Honorowy Obywatel Miasta Limanowa” przyznano pośmiertnie Panu Wincentemu Stanisławowi Gawronowi w uznaniu za działalność patriotyczną, społeczną i artystyczną na rzecz Miasta Limanowa.

Tytuł i medal „Przyjaciół Miasta Limanowa” otrzymali:

- Pani Krystyna Tokarczyk,
- Pani Genowefa Drożdżak,
- Pan Grzegorz Kądziołka.

Rada Miasta Limanowa wydała również opinie i przyjęła sprawozdania i informacje za rok poprzedni tj.:

- [Sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2021 r.](#);
- [Sprawozdanie z realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023”](#);
- [Sprawozdanie z realizacji „Programu Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na lata 2021-2030” w zakresie powierzonym do realizacji MOPS](#);
- Sprawozdanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej za rok 2021 z realizacji „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022”.

Powyższe sprawozdania Rada Miasta przyjęła na LV sesji w dniu 25 marca 2022 roku.

Kolejno na LIX sesji Rady Miasta w dniu 27 maja 2022 r. zostało przyjęte sprawozdanie [Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej](#) tj. „Ocena zasobów pomocy społecznej za 2021 rok”. Również na tej sesji zatwierdzono „Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi w roku 2021”.

Na LXVII sesji w dniu 25 listopada 2022 r. jednogłośnie przyjęto „Informację o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Limanowa w roku szkolnym 2021/2022”.

Dodatkowo na wniosek Burmistrza Miasta Limanowa Rada Miasta Limanowa rozpatrywała i wydawała opinie spraw niebędących przedmiotem obrad Sesji z zakresu gospodarki mieniem komunalnym tj.:

- zamianą nieruchomościami,
- zbywaniem gruntu,
- nabywaniem gruntu,
- przedłużeniem umowy dzierżawy,
- ustanowieniem nieodpłatnej służebności.

IX. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W zakresie współpracy międzynarodowej Miasto Limanowa posiada porozumienia partnerskie: z Dolnym Kubinem na Słowacji (ponad 50-letnia współpraca), z Wathlingen w Niemczech, Truskawcem na Ukrainie, Nagykallo na Węgrzech oraz z Nilles w Stanach Zjednoczonych.

Współpraca partnerska zawiązana jest także z polskimi miastami: Mrągowo i Kłodzko.

Zarówno międzynarodowa, jak i krajowa współpraca z miastami partnerskimi polega na wzajemnej wymianie doświadczeń m.in. poprzez wspólne działania w sferze propagowania kultury i tradycji. Zawiązane partnerstwo umożliwia poznanie warunków życia i zwyczajów mieszkańców poszczególnych regionów, daje także możliwość wymiany poglądów i doświadczeń oraz zawieranie przyjaźni.

W związku z atakiem Rosji na Ukrainę, już w pierwszych dniach od wybuchu wojny podjęte zostały działania mające na celu niesienie pomocy i wsparcia partnerskiemu Miastu Truskawiec na Ukrainie. Na rzecz pomocy Miastu Truskawiec organizowane były zbiórki najpotrzebniejszych artykułów – odzieży, żywności, a także na podstawie porozumienia zawartego ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Sowlin zorganizowana została zbiórka środków pieniężnych, za które zakupywane były artykuły żywnościowe, które transportami finansowanymi przez Miasto Limanowa trafiały na Ukrainę.

W maju 2022 roku na Miejskie Obchody Dnia Strażaka przybyła do Limanowej delegacja z partnerskiego Miasta Wathlingen w Niemczech, na czele z wieloletnim Burmistrzem Wolfgangiem Grube.

W lipcu 2022 roku podczas „Dni Limanowej” Miasto Limanowa odwiedziły delegacje z sześciu partnerskich miast: z Miasta Wathlingen (Niemcy), z Miasta Nagykálló (Węgry), z Dolnego Kubina na Słowacji, z Miasta Truskawiec na Ukrainie oraz z Miasta Kłodzko i Miasta Mrągowo. Podczas dwudniowego pobytu przybyli goście mieli okazję zapoznać się z wykonanymi w mieście inwestycjami, odwiedzając Limanowski Dom Kultury, zrewitalizowany rynek i park miejski. W Limanowskim Domu Kultury odsłonięta została pamiątkowa tablica na okoliczność 25-lecia współpracy Miasta Limanowa z Miastem Wathlingen, a delegacja z Miasta Nagykálló odwiedziła także cmentarz wojenny na Jabłońcu. Przy okazji pobytu w Limanowej *Władze Miasta Truskawiec na Ukrainie*, złożyły na ręce władz Miasta Limanowa słowa podziękowania za *wsparcie dla Ukrainy*.

W dniu 18 grudnia 2022 roku w Mieście Limanowa gościli delegacje z Węgier, które wzięły udział w obchodach 108. Rocznicy Bitwy Limanowskiej na Jabłońcu. Wśród gości węgierskich obecni byli m.in., Albert Muhr – wnuk Othmara Muhra – dowódcy który poległ na Jabłońcu, Konsul Generalny Węgier w Krakowie dr. Tibor Gerencsér, ppłk Antal Csik reprezentujący ambasadę węgierską w Warszawie, dr Sándor Nedeczky – były konsul Węgier w Polsce, obecnie w Ministerstwie Kultury i Innowacji, płk Vilmos KOVÁCS, obecnie w Fundacji Kultury Węgierskiej, były Dyrektor Instytutu i Muzeum Historii Wojen w Budapeszcie, Wiceprzewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech – Halina Sowa-Bárczi, płk Dénes Fekete z Miskolca, płk János Balogh z Budapesztu, delegacja z Székesfehérváru ze Stowarzyszenia „Fehérvári Huszárok” delegacja Soprońskiego Stowarzyszenia Tradycji Huzarskiej – huzarzy Attila Németh i Márk Clausing, dwuosobowa delegacja z Székesfehérváru, delegacja Samorządu Polskiego z Miskolca, dr Péter Kertész – Wicedyrektor Instytutu Kultury Węgierskiej w Warszawie, delegacja Węgrów mieszkających na Słowacji.

W myśl idei Miast Partnerskich, celem pielęgnowania zawiązanych relacji planowany jest dalszy rozwój współpracy, która służy wymianie doświadczeń na polu kultury, sportu, spraw społecznych i gospodarki.